

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön otti ¹⁾ kaupunginvaltuusto siihen seuraavat rahamäärät puhtaanapitolaitosta varten, nimittäin: kaatopaikkain ja laiturien kunnossapitoo 5,000 markkaa, vartijain palkkaukseen 7,000 markkaa, käymäläin korjausta ja puhtaanapitoa varten 17,000 markkaa, yleisten paikkain, katujen, viertoteiden, teiden, venesatamain ja jäiden puhtaanapitoa varten 176,200 markkaa, katujen kastelua varten 15,000 markkaa sekä vedenkulu- tusta varten 14,500 markkaa eli siis kaikkiaan 234,700 markkaa.

Määrärahoja puhtaanapito- laitosta varten.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 5 päi- vänä 1909 oli päättänyt ²⁾ hankkia palotoimikunnan, kasvatuslautakun- nan, puutarhalautakunnan ja Marian sairaalan hallituksen lausunnot rahatoimikamarin valtuustolle tekemän esityksen johdosta, joka koski määräysten antamista yksityishenkilöille kaupungin rakennuksista luovutettujen huoneisto- jen hoidosta ja kunnossapidosta, sekä pyy- detyt lausunnot ³⁾ oli saatu ja rahatoimikamari antanut siltä vaa- ditun ⁴⁾ uuden lausunnon ⁵⁾ asiasta, päätti ⁶⁾ valtuusto, ettei puheen- alainen kamarin ehdotus aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Evätty ehdotus yksityishenki- löille kaupun- gin rakennuk- sista luovutet- tujen huoneis- tojen hoitoa]ja kunnossapitoa koskevain mää- räysten anta- misesta.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupunginkassan inventtaajiksi valitsi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto herrat Hertzbergin ja Stockmannin sekä näiden varamiehiksi herrat Kihlmanin ja Krogiuksen.

Kaupunginkas- san invent- taajat.

Rahatoimikamarin kirjelmässä helmikuun 17 päivältä valtus- tolle lähetetty, rahatoimikamarin laatima kertomus kaupungin lah- joitusrahastojen 1909 vuoden tileistä ja tilinpäätöksestä esiteltiin kaupunginvaltuuston tiedoksi ⁸⁾.

Kertomus kaup- ungin lahjoit- usrahastojen 1909 vuoden tileistä ja tilin- päätöksestä.

Kirjelmässä huhtikuun 7 päivältä lähetti rahatoimikamari val- tuustolle rahatoimikonttorin laatiman kertomuksen ⁹⁾ kaupungin 1909 vuoden tileistä ja tilinpäätöksestä. Tilinpäätös oli yhteenvedettynä seuraava:

Kertomus kaupungin 1909 vuoden tileistä ja tilinpäätök- sestä.

Tulot.

Tuloja rahasäännön mukaan	Smk	14,174,636: 38
„ yli rahasäännön	„	860,022: 44
Säästöä määrärahoissa	„	276,115: 56
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 15,310,774: 38</u>

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 65. —

³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 4. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 13 §. — ⁵⁾ Rtk. kirj. syysk. 8 p. n:o 397. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 12 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. tammik. 11 p. 5 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 22 §. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18.

Menot.

Määrärahoja rahasäännön mukaan	Smk	14,174,636: 38
Määrärahoja ylitetty	„	757,712: 46
Vajausta lasketuissa tuloissa	„	60,919: 60
	Smk	14,993,268: 44
Vuoden tulos, ylijäämää	„	317,505: 94
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>15,310,774: 38</u>
Edellä mainittu ylijäämä	Smk	317,505: 94
siihen lisättyinä 1908 vuoden käyttämätön voitto eli	„	127,572: 71
antaa saldoksi vuodelle 1910	Smk	445,078: 65

Kertomus
kaupungin 1909
vuoden tilien
ja hallinnon
tarkastuksesta.

Kirjelmässä toukokuun 14 päivältä oli maistraatti kaupunginvaltuustolle lähettänyt kertomuksen ¹⁾ kaupungin 1909 vuoden tilien ja hallinnon tarkastuksesta.

Kertomuksesta kävi m. m. selville, että tilintarkastajat olivat havainneet rahasäännössä lasketun menojen loppusumman ylitetyksi 481,596 markalla 90 pennillä eli 3.4 %:lla, sen sijaan että ylitys vuosina 1908 ja 1907 oli ollut 4.9 % ja 9.6 %. Suurempi yhdenmukaisuus rahasäännön ja tilien mukaisten kokonaismenojen välillä kuin lähinnä edellisinä vuosina oli siis saavutettu, mutta erinäisissä hallintohaaroissa oli kuitenkin tässä kohden edelleen osotettavissa huomattavan suuria eroavaisuuksia. Tulot olivat ylittäneet lasketun kokonaissumman kaikkiaan 799,102 markalla 84 pennillä. Tontinlunastukset, joita vuonna 1908 oli ollut 331,820 markkaa 27 penniä, olivat vuonna 1909 tuottaneet kokonaista 846,069 markkaa 34 penniä.

Tilintarkastajat olivat arvelleet olevan aihetta toistaa erään jo viime tilintarkastuskertomuksessa lausutun toivomuksen, nimittäin että eri virastojen ja laitosten kesken olisi aikaansaattava yhteistoimintaa niin, että yhteisillä tukuttaisostoilla ja urakoilla koetettaisiin saada alennetuksi sellaisten tarvikkeiden hintoja, joita eri laitokset tarvitsivat suurempia määriä.

Tilintarkastajain huomiota olivat tälläkin kertaa kiinnittäneet ne lukuisat siirrot tililtä toiselle, joita vuoden varrella oli erittäinkin Vesijohdon pääluokkaan kuuluvissa tileissä tehty, niitä kirjoissa mitenkään perustelematta. Nämä siirrot näyttivät monessa tapauksessa syntyneen siinä mielessä että eräissä tileissä olevilla säästöillä parannettaisiin toisia, tappiota osottavia tilejä, jommoimen menettely oli suuressa määrässä omansa vaikeuttamaan puheenalaisten tilien todellisten menojen selville saamista.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 32.

Kasvatuslautakunnan tililaskuja ja pöytäkirjoja tarkastaessaan tilintarkastajat eivät olleet voineet olla kiinnittämättä huomiotaan niihin suuriin kustannuksiin, joita oli aiheutunut kasvatuslaitoksen perustamisesta Bengtsårin maatilalle, minkätähden he likemmältä kajosivat tähän asiaan. Niinikään vaativat tilintarkastajat itse tilalla otettavaksi käytäntöön täydellisen kirjanpidon, jommoisen puutteessa tilan hoitoa ei käynyt tyydyttävästi toimittaminen.

Edellä mainittua kertomusta kaupungin tileistä ja tilinpäätöksestä sekä tilintarkastuskertomusta esiteltäessä katsoi 1) kaupunginvaltuusto että, koska tilintarkastajain mainitsema Bengtsårin kasvatuslaitosta koskeva kysymys jo oli ollut toisessa yhteydessä valtuuston harkittavana sekä niinikään kysymys yhteisten tukutaisostojen ja urakkain toimittamisesta kaupungin tarpeisiin tulisi tarkemmin pohdittavaksi komiteassa, jonka rahatoimikamari oli asettanut laatimaan ehdotusta erinäisiksi kaupungin hallintoon tehtäviksi uudistuksiksi, edellä mainitun tilintarkastuskertomuksen ei tulisi aiheuttaa muuta toimenpidettä, kuin että valtuusto, myöntäen rahatoimikamarille ja kaupungin muille hallintoviranomaisille vastuunvapauden vuodelta 1909, päätti, että vesijohtokonttorin tuli saada tiedokseen kertomus, mikäli se koski konttoria, ja olisi konttorin sitten annettava tarpeellinen selitys asiasta valtuustolle.

Vastuunvapaus kaupungin hallintoviranomaisille vuodelta 1909.

Sittenkun vesijohtokonttori oli lähettänyt pyydetyn selityksen ja siinä maininnut syyt tilintarkastuskertomuksessa kosketeltuihin tilisiirtoihin sekä lausunut että, koska vastaisuudessa suurempia töitä teetettäessä tuollaiset siirrot tuskin ovat kokonaan vältettävissä, perustelisi konttori ne kussakin tapauksessa, päätti 2) kaupunginvaltuusto, ettei tämä asia aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Kirjelmässä maaliskuun 17 päivältä lähetti rahatoimikamari valtuustolle kertomuksen kaupungin irtaimen omaisuuden katsastuksesta vuodelta 1909.

Kertomus kaupungin irtaimen omaisuuden katsastamisesta vuodelta 1909.

Kertomuksessa olivat katsastusmiehet m. m. huomauttaneet, että teknillisten laitosten tarveaineiden kirjanpito olisi järjestettävä niin, että varastonhoitaja milloin tahansa voisi ilmoittaa varaston määrän.

Asiaa esiteltäessä katsoi kaupunginvaltuusto tarpeelliseksi 3) saattaa mainitun kertomuksen, mikäli kaupungin teknillisiä laitoksia koski, näiden laitosten tiedoksi, joiden sitten tuli tehdyistä muistutuksista antaa tarpeelliset lausunnot valtuustolle.

Antamassaan lausunnossa mainitsi kaupungin kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus, että kaupungin teknillisten laitosten varastokirjan-

1) Valt. pöytäk. kesäk. 7 p. 1 §. — 2) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 28 §. —

3) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 13 §.

pito täysin vastasi vaatimuksia selvyyteen ja tarkastettavuuteen nähden sekä että se samalla oli sovitettu laitosten oman laadun mukaan, ja oli hallitus sitä mieltä, että tämän kirjanpidon muuttaminen vaadittuun suuntaan ainoastaan aiheuttaisi lisäkustannuksia, tuottamatta minkäänlaista käytännöllistä etua.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto, että se ei aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Kansankirjaston kirjavaraston katsastuskertomus.

Kansankirjaston kirjavaraston katsastusmiehet, kirjastonamnuenssit Hj. Lenning ja E. Hasselblatt, olivat kaupunginvaltuustolle lähettäneet kertomuksen toimittamastaan kirjavaraston katsastuksesta.

Kertomuksessaan katsastusmiehet ehdottivat, että 184 nidettä, jotka katsastuksessa oli merkitty puuttuviksi, sekä 251 nidettä, jotka oli annettu lainaksi, mutta joita ei ollut palautettu ja jotka kuuluivat vuosina 1907 ja 1908 annettuihin lainoihin, samoin kuin joukko kirjastossa olevia kirjoja, joitten ylen kuluneina ei enää voinut katsoa vastaavan tarkoitustaan, poistettaisiin tileistä.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto myöntyi 2) edellä kerrottuun ehdotukseen, johon kirjaston hallituskin kirjelmässään loka-kuun 10 päivältä oli yhtynyt.

Samalla päätti valtuusto mainitun hallituksen esityksestä antaa katsastusmiehille kumpaisellekin 60 markan palkkion eli siis yhteensä 120 markkaa, joka rahamäärä maksettaisiin valtuuston käyttövaroista.

Vastuunvapaus Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnalle.

Sittenkun Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunta oli lähettänyt valtuustolle kertomuksen koulujen hallinnosta vuonna 1909 sekä kertomuksen koulujen samanvuotisten tilien tarkastuksesta, päätti 3) kaupunginvaltuusto myöntää johtokunnalle vastuunvapauden tilivuodelta.

Määräraha raastuvanoikeuden viidettä osastoa varten vuodeksi 1911.

Yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä päätti 4) kaupunginvaltuusto raastuvanoikeuden väliaikaisen viidennen osaston voimassapitoon vuonna 1911 myöntää 25,200 markkaa, käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Puheenjohtajan palkkio	Smk	1,000: —
Puheenjohtajan sijaisen palkkio	”	3,000: —
Varapuheenjohtajan sijaisen palkkio	”	3,000: —
Ylimäär. oikeusraatimiehen palkkio	”	3,000: —
Kahden rikosasiainnotaarin palkkiot à 4,000: — ..	”	8,000: —
Ylimäär. kaupunginviskaalin palkkio	”	4,000: —
Kahden ylimäär. kaupunginpalvelijan palkkiot à 1,600 mk	”	3,200: —
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 25,200: —</u>

1) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 5 §. — 2) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 18 §. — 3) Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 20 §. — 4) Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 11 §.

Sitä vastoin epäsi valtuusto yhteisen raastuvanoikeuden edellä kerrotun esityksen yhteydessä tehdyn ehdotuksen, että ylempänä mainitun osaston ylimääräiselle viskaalille taattaisiin hänelle ehdotetun 4,000 markan suuruisen palkkion lisäksi bruttotuloja sakkosuuksista 800 markkaa.

Yhteisen raastuvanoikeuden esityksestä myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan enintään 1,000 markkaa 10 vuosilipun ostoon raitiotiematkoja varten, jotka liput jaettaisiin mainitun oikeuden eri osastojen kaupunginpalvelijoille, minkä ohessa valtuusto kehotti rahatoimikamaria koettamaan menetellä niin, että mainittujen lippujen hinnasta luettaisiin pois vuoden jo kuluneeseen osaan kohdistuva määrä, sekä vastedes jaettaessa kaupungin käytettäväksi annettuja raitioteiden vapaalippuja jakamaan ne niin, että nyt myönnetyn määrärahan tapaista summaa ei enää tarvitsisi tulla kysymykseen.

Kirjelmässä ²⁾ huhtikuun 18 päivältä lähetti rahatoimikamari valtuustolle Helsingin kunnallishallinnon muutuskysymyksiä käsittelemään asetetun komitean ³⁾ antaman mietinnön maksamatta olevain kunnallisverojen perimisen järjestämisestä.

Mainitussa mietinnössä komitea lausui, että taksoitettujen varojen ja muiden tulojen vuotuinen vähennys ja palautus, joka pääasiallisimmin käsitti kunnallisverojen poistoja, oli viime vuosikymmenen kuluessa tuntuvasti noussut, niin että tämä määrä, joka vuonna 1900 oli 31,500 markkaa eli 1.8 % taksoitussummasta, oli vuonna 1909 noussut 144,000 markkaan eli 4.2 %:in taksoitussummasta. Nämä taksoitettujen varain tuntuvat vähennysmäärät eivät johtuneet yksinomaan siitä, että taksoituksessa olisi esiintynyt ilmeisiä virheitä taksoituksen perustukseen nähden taikka että erinäisille henkilöille olisi pantu liian suuri veroäyriluku, niin etteivät he tämän johdosta olisi voineet, vaikka olisivat tahtoneetkin, maksaa näitä veromääriä, vaan että tähän verraten epäedulliseen tulokseen oli myös tuntuvasti vaikuttanut verolippujen perimisessä noudatettu menettely. Semmoisena kuin tämä verojen periminen Helsingissä nykyään oli järjestettynä, annettiin se toimeksi yhdeksälle ulosottoapulaiselle, jotka kukin piirissään kävivät tapaamassa maksuvelvollisia sekä, elleivät heitä tavanneet, hankkivat tiedon heidän asuinpaikastaan ja etsivät heitä sieltä taikka, jolleivät heitä sielläkään tavanneet, merkitsivät tämän seikan verolippuun. Suurimpana syynä tähän asianlaitaan oli pääkaupungin asukasten taaja muutelu paikasta toiseen, joten ulosottoapulaisten kävi vaikeaksi tavata

Määräraha vuosilippujen ostoon raitiotiematkoja varten.

Maksamatta olevain kunnallisverojen perimisen järjestäminen.

¹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 18 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 23. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 87.

maksuvelvollisia. Ja kun poliisilaitoksen tiedonantotoimistosta oli saatavissa ainoastaan puutteellisia tietoja tähän kuuluvista seikoista, täytyi ulosottoapulaisten panna paljon vaivaa ja aikaa tarpeellisten tietojen hankkimiseen. Mainitunlaatuinen merkintä tehtiin myös, jos maksuvelvollinen oli köyhä eikä omistanut ulosmitattavia varoja. Mitään tarkastusta asianomaisten ulosottoapulaisten noudattamaan uutteruuteen enempää kuin verolippuun tehdyn merkinnän asianmukaisuuteenkaan nähden ei ollut olemassa. Tietenkin oli tarkastusta kuitenkin olemassa sikäli, että toisen kaupunginvoudin, jonka valvonnan alaisena kunnallisten verolippujen periminen toimitettiin, tuon tuostakin piti hankkia varmuutta alaistensa antamain tietojen todenperäisyydestä ja tehdä rahatoimikonttorille tili perittäviksi annetuista verolipuista ja perityistä rahamääristä. Mutta toisella kaupunginvoudilla oli sen ohessa muita tehtäviä, jotka pitivät häntä ainakin muutaman tunnin päivässä virastossaan. Sitä vastoin voitaisiin perustamalla erityinen virka, avustavan toisen kaupunginvoudin virka, sovelias tarkastus saada aikaan ulosottoapulaisten veronperimiseen nähden. Niin pian kuin veroliput, joita he eivät olleet saaneet perityiksi, oli palautettu toiselle kaupunginvoudille, tulisi tämän jättää liput avustavalle toiselle kaupunginvoudille, jonka tulisi tarkemmin selvittää jokaista yksityistä tapausta, harkita, eikö kuitenkin — varattomuuden merkinnästä huolimatta — veroja olisi koetettava periä ulosottamalla, ryhdyttävä konkurssi-menettelyyn, hankittava takavarikkopäätös taikka matkustuskielto y. m., sekä valmistaa asianmukainen luettelo henkilöistä, jotka eivät olleet maksaneet kunnallisverojaan, josta luettelosta jokaisessa ilmaantuvassa tapauksessa olisi helposti saatavissa tietoja. Sen ohessa olisi hänen toimekseen annettava toistaiseksi ja kunnes kaupungin rahainperimiskonttori oli perustettu, huolehtia kaupungin maksamattomien saamisten, tonttien vuotuismaksujen, vuokramaksujen, puhtaanapitomaksujen y. m. perimisestä. Ylipäätään olisi toiselta puolen ankarampiin toimenpiteisiin ryhdyttävä kunnallisverojen perimiseksi, samalla kun toiselta puolen kaupunginviranomaisten pitäisi ryhtyä sen suuntaisiin toimenpiteisiin, että yksityiset kullekin mukavimmalla tavalla voisivat maksaa veronsa. Viimeksi mainittu tarkoitus olisi paraiten saavutettavissa siten, että kunnallisveroja kannettaisiin paitsi rahatoimikonttorin huoneistossa myöskin Kallion poliisiasemalla X, XI ja XII kaupunginosan maksuvelvollisilta sekä tarkoitukseen sopivassa huoneistossa IV, V ja VI kaupunginosan maksuvelvollisilta. Sen lisäksi voitaisiin ehken tuonnempana, sittenkun oli saatu kokemusta siitä, mitä veronkantopaikkain luvun lisääminen oli vaikuttanut maksajain lukuun, kaupungin ja kaikkien

yksityispankkien kesken tehdä sellainen sopimus, että jokainen, joka sitä haluaisi, saisi maksaa kunnallisveronsa omaan pankkiinsa. Jos rahatoimikamari ryhtyisi tällaisiin toimiin, olisi kaupunkikin oikeutettu vaatimaan, että jokainen suoritti veronsa määräpäivänä. — Komitea mainitsi, että Helsingissä lähetettiin vuonna 1908 kaupunginvoudinkonttoriin perittäviksi 10,042 verolippua eli likimain 50 % verolippujen koko luvusta, ja edustivat nämä veroliput yhteensä 1,183,972 markan määrää eli kolmatta osaa taksoitussummasta.

Avustavan toisen kaupunginvoudin tehtäviin kuuluisi myös tarpeellisten tietojen antaminen taksoitusvalmistelukunnalle. Tässä kohden voi hän saamansa kokemuksen nojalla antaa tärkeitä tietoja sellaisten verovelvollisten varallisuusoloista, jotka ovat laiminlyöneet edellisten vuosien kunnallisverojen maksamisen.

Koska ulosottolain 1 luvun 5 §:n mukaan maistraatti ulosotonhaltijana oli oikeutettu, milloin ulosmittausten tilapäinen lisääntyminen taikka muut syyt välttämättä vaativat, määrääjäksi määräämään erityisen ulosottomiehen, pitäisi kaupunginvaltuuston toimenpiteen tässä kohden rajoittaa varojen osottamiseen mainittua virkaa varten sekä pyynnön tekemiseen että maistraatti määräisi sellaisen avustavan kaupunginvoudin, kun taas maistraatti antaisi mainitun virkailijan toimintaa koskevia määräyksiä, samalla kun hänet asettaisi ainoastaan määrääjäksi. Kuitenkin olisi tässä yhteydessä ehkä paikallaan huomauttaa, että hänen toimekseen olisi annettava ainoastaan kunnallisten verolippujen periminen, jota vastoin hänen ei tarvitsisi vastata kruunun eikä kirkollisista verolipuista, joiden periminen ei ollut kaupungin asia ja jotka toinen kaupunginvouti samoinkuin tähänkin asti yksinään hoitaisi.

Edellä esitetyn nojalla komitea ehdotti, että rahatoimikamari kaupunginvaltuustolle tekisi tässä tarkoitettun esityksen sekä siis ehdottaisi, että kaupunginvaltuusto päättäisi:

pyytää maistraattia määräämään avustavan toisen kaupunginvoudin maksamatta olevain kunnallisverojen perimistä ja muutoin edellä mainittujen tehtävään toimittamista varten; sekä

osottaa 2,400 markkaa vuosittain kolmen vuoden ajaksi mainitun virkailijan palkkaamiseksi, joka sen lisäksi saisi toimituspalkkioksi 5 % ulosmittaustoimenpiteittensä kautta kertyneestä määrästä.

Rahatoimikamari esitti edellä mainituksa kirjelmässään, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi komitean ehdotuksen.

Asiaa esiteltäessä myöntyi kaupunginvaltuusto ¹⁾ rahatoimikamarin esitykseen.

1) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 36 §.

Määräraha avustavan toisen kaupunginvoudin palkkaamiseen.

Rahatoimikamarin esityksestä osotti ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 1,400 markkaa maistraatin, kaupunginvaltuuston vastamainitun päätöksen johdosta, määräämän avustavan toisen kaupunginvoudin palkkaamiseen kuluvana vuonna.

Määräraha eduskuntavaalien kustannuksiin.

Maistraatin anomuksesta päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto osottaa 25,000 markan määrärahan tilitysvelvollisuudella maistraatin käytettäväksi tammikuun 2 ja 3 päivänä 1911 toimitettavain eduskuntavaalien kustannuksiin, ja oli mainittu summa edeltäpäin maksettava kaupunginkassasta sekä sitten pantava sanotun vuoden menosääntöön.

Lisämääräraha liikennekonttorin ylimääräisiä apulaisia varten.

Kirjelmässä joulukuun 22 päiväältä ilmoitti rahatoimikamari, että 1910 vuoden menosääntöön liikennekonttorin ylimääräisten apulaisten palkkausta varten pantu määräraha oli sattuneesta syystä osottautunut riittämättömäksi sekä että kamarin sentähden oli täytynyt osottaa maksettavaksi 2,180 markan 17 pennin lisämääräraha, ja esitti kamari, että osotettaisiin tarpeelliset varat mainitun lisämäärärahan suorittamiseen.

Asiaa esiteltäessä myönsi ³⁾ kaupunginvaltuusto edellä mainitun lisämäärärahan käyttövaroistaan.

Evätty anomus vakinaisen palkan myöntämisestä vaakamestari L. Laurentille.

Kirjelmässä toukokuun 6 päiväältä ilmoitti rahatoimikamari, että vaakamestari L. Laurent, joka oli otettu toimittamaan yleisön tavarain punnitsemista tullikäyttelystä riippumatta, oli ilmoittanut, ettei hän enää voinut hoitaa mainittua vaakamestarin tointa tähänastisilla ehdoilla, vaan oli esittänyt, että kaupunki myöntäisi hänelle vakinaista palkkaa 2,400 markkaa vuodessa sekä 1,200 markan vuosimäärärahan kahden apulaisen palkkaamiseen.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾ vaakamestari Laurentin anomuksen sekä antoi rahatoimikamarin toimeksi, siinä tapauksessa ettei toista henkilöä saataisi Laurentin sijaan puheenalaiseen toimeen, tehdä, jos tarpeelliseksi katsoi, valtuustolle selvän ehdotuksen asian järjestämiseksi.

Vuokrarahoja vaakamestari L. Laurentille.

Sittemmin ilmoitti rahatoimikamari kirjelmässä joulukuun 1 päiväältä, että vaakamestari Laurent oli ilmoittanut suostuvansa vastedeskin samoilla ehdoilla kuin siihen saakka hoitamaan vaakamestarintointa, jos hänelle hankittaisiin vuokraton, yhden huoneen käsittävä konttorihuoneisto ja hänet oikeutettaisiin siihen myös sijoittamaan merenkulkutoimistonsa, ja esitti kamari, että vaakamestari Laurentille myönnettäisiin vuotuista vuokra-apua 700 markkaa, tammikuun 1 päivästä 1911 lukien, ja otettaisiin menoerä mainitun vuoden menosääntöön. Kaupunginvaltuusto myöntyi ⁵⁾ esitykseen.

¹⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 13 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 27 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 2 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 24 §. —

⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 14 §.

Rahatoimikamarin esityksestä ja budjettivaliokunnan ehdotuksesta päätti 1) kaupunginvaltuusto korottaa 1,600 markkaan rajasääntöön 800 markan suuruisena otetun määrärahan päivittäisten tietojen saamiseksi täkäläisen tullikamarin tullinkannannasta.

Korotettu määräraha tullikamarista annettavia tietoja varten.

Rahatoimikamarin esityksestä osotti 2) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 750 markkaa juoksupunnusvaa'an hankkimiseksi Länsirannan tavaravajaan sekä 700 markkaa sähköjohtojen ja -lampujen asettamiseksi Katajanokan tulli- ja pakkahuoneen tullaushuoneisiin, minkä ohessa liikennekonttori oikeutettiin tarpeen vaatiessa enintään 900 markalla ylittämään mainitun tulli- ja pakkahuoneen sekä rantasilloilla olevain tavaravajain sähkövalaistukseen myönnetty määräraha.

Määräraha juoksupunnusvaa'an hankkimiseksi tavaravajaan sekä sähköjohton laittamiseksi tullaushuoneisiin y. m.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti 3) kaupunginvaltuusto teetettäväksi lattia-alaltaan 14 neliömetrin laajuisen siirrettävän vajan kaupungin valantehneen vaakamestarin käytettävänä tullauksesta erillään toimitettavaa tavarain punnitusta varten olevain vaakain säilytyspaikaksi, sekä osotti käyttövaroistaan tarkoitukseen 500 markkaa.

Määräraha vaakain säilytysvajan teettämistä varten.

Kirjelmässä huhtikuun 17 päivältä 1909 oli maistraatti lähettänyt valtuustolle Helsingin tullikamarin tekemän esityksen sen suuntaiseen toimenpiteeseen ryhtymisestä, että raskaan tavaran rantatullauksissa tarpeellinen vaaka hankittaisiin kaupungin kustannuksella ja sijoitettaisiin Länsirannan nostorannan vierelle.

Määräraha raskaan tavaran vaa'an hankkimiseksi.

Liikenne- ja rakennuskonttorin sekä rahatoimikamarin annettua lausunnot asiasta epäsi 4) kaupunginvaltuusto tullikamarin vastamainitun esityksen.

Sittemmin vaadittiin kaupunginvaltuustolta selitystä tullihallituksen läänin kuvernöörille tekemän esityksen johdosta, joka esitys tarkoitti sen suuntaiseen toimenpiteeseen ryhtymistä, että kaupunki velvoitettaisiin hankkimaan raskaan tavaran rantatullauksissa tarpeellinen vaaka sekä tarpeellinen määrä punnuksia siihen.

Asiaa esiteltäessä päätti 5) kaupunginvaltuusto siihen katso-matta, olisiko kaupunkia pidettävä laillisesti velvollisena hankkimaan edellä mainittu vaaka vai ei, sittenkun oli käynyt selville, että tullihallitus oli pitänyt puheenalaista asiaa erinomaisen tärkeänä, luopumalla aikaisemmasta päätöksestään, kaupungin liikennöitsijäin etua silmällä pitäen antaa rahatoimikamarin tehtäväksi joko heti ryhtyä toimeen mainitun vaa'an hankkimiseksi tai myös, jos harkittaisiin kaupungille edullisemmaksi, sittenkun kaupungin oikeus sataman vierellä sijaitsevaan rautatievaakaan sekä mahdollisuus n. s.

1) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — 2) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 12 §. —

3) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 14 §. — 4) Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 7 §. —

5) Valt. pöytäk. kesäk. 7 p. 15 §.

truc-vaunulla rantasiltain eri paikoilta mainittuun rautatievaakaan kuljettaa tavaroita oli asianmukaisesti selvitetty, kaupungin tiliin ostaa tuollaisen truc-vaunun; ja myönsi valtuusto mainittuun tarkoitukseen käyttövaroistaan 8,200 markkaa, johon määrään edellä mainitun vaa'an hinnan ja paikallepanokustannusten oli laskettu nousevan. Tämän mukaisesti olisi pyydetty selitys annettava.

Määräraha
tulli- ja pakka-
huoneen posti-
pakkettiosaston
vuokraan ja
sisustukseen
y. m.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto: valtuuttaa rahatoimikamarin heti tekemään välikirjan Helsingin makasiiniosakeyhtiön kanssa huoneiston vuokraamisesta tulli- ja pakkahuoneen postipakkettiosastoa varten mainitun yhtiön omistamasta Katajanokan makasiinista n:o 5 kymmenen vuoden ajaksi, heinäkuun 1 päivästä 1910 lukien, 12,000 markan vuosivuokrasta sekä kamarin muutoin esittämin ehdoin;

käyttövaroistaan osottaa 27,200 markkaa mainitun huoneiston sisustamiseen ja sähköjohtojen asettamiseksi sinne sekä 4,100 markkaa liikennekonttorin haaraosaston laitamiseksi sinne ynnä 6,000 markkaa 1910 vuoden vuokraan; niin myös

valtuuttaa rahatoimikamarin tekemään postilaitoksen kanssa välipuheen mainittua laitosta varten tarkoitettujen huoneiden vuokraamisesta edellä mainitusta huoneistosta.

Evätty esitys
talvilaivalii-
kenteen aikai-
sen liikenne-
ja satamamak-
sujen alen-
nyksen poista-
misesta.

Sittenkun liikennekonttori oli rahatoimikamariin annetussa kirjelmässä esittämistään syistä ehdottanut, että se satama- ja liikennemaksujen alennus, jota kaupunginvaltuuston joulukuun 15 päivänä 1896 tekemän päätöksen mukaan oli myönnetty 50 % kaikille joulukuun 15 ja toukokuun 1 päivän välisenä aikana tänne saapuville aluksille ja niiden lastille, poistettaisiin, sekä satamakonttori oli satamamaksuihin nähden yhtynyt mainittuun ehdotukseen ja Helsingin kauppavaltautetut olivat siitä antaneet kamarille lausunnon sekä liikennekonttori vastineen kauppavaltautettujen lausuntoon, esitti kamari kirjelmässään ²⁾ marraskuun 17 päivästä, että valtuusto epäisi liikennekonttorin esityksen.

Asiaa esiteltäessä päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti evätä edellä mainitun esityksen.

Kaupungin
yleisten töiden
hallituksen ja
rakennus-
konttorin vuo-
sirahansääntö.

Lopullisesti esiteltäessä rahatoimikamarin esitystä ⁴⁾ hallituksen asettamisesta kaupungin yleisiä töitä varten ja rakennuskonttorin uudestijärjestämisestä palautettiin asia, mikäli koski Helsingin kunnallishallinnon muutoskysymyksiä varten asetetun komitean laati-
maa hallituksen ja rakennuskonttorin vuosirahansäännön ehdotusta ⁵⁾, kamariin ⁶⁾, koska ehdotuksen ei katsottu olevan laadittu siihen muotoon, että valtuusto voisi käydä sitä sinänsä tarkastamaan.

¹⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 7 p. 21 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 59. — ³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 10 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 162 ja seur. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 31. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 10 §.

Sittenkun rahatoimikamari tämän jälkeen oli kirjelmässä marraskuun 3 päivältä valtuustolle lähettänyt uuden ehdotuksen hallituksen ja rakennuskonttorin vuosirahansäännöksi, vahvisti ¹⁾ kaupunginvaltuusto mainitun ehdotuksen. Siten hyväksytty vuosirahansääntö oli seuraava:

Kaupungin yleisten töiden hallituksen ja rakennuskonttorin vuosirahansääntö.

Hallituksen jäsenten palkkiot, arviolta	Smk	4,200: —
Hallituksen sihteeri, palkkiota	”	3,000: —
Kaupungininsinööri, palkkaa	Smk 12,000: —	”
matkaravoja	” 600: —	” 12,600: —
Työpäällikkö, palkkaa	” 10,000: —	”
matkaravoja	” 500: —	” 10,500: —
Katu-, laituri- ja satamarakennusosaston apulaispäällikkö, palkkaa	” 6,000: —	”
matkaravoja	” 500: —	” 6,500: —
Kaupunginarkkitehti, palkkaa	” 10,000: —	”
matkaravoja	” 500: —	” 10,500: —
Avustava kaupunginarkkitehti, palkkaa	” 6,000: —	”
matkaravoja	” 500: —	” 6,500: —
Kaupunginasemakaava-arkkitehti, palkkaa	” — —	” 10,000: —
Geodeetti, palkkaa, paitsi virkasivutuloja	” 3,000: —	”
matkaravoja	” 500: —	” 3,500: —
Kaupunginpuutarhuri, paitsi vapaata asuntoa ja polttopuita, palkkaa	”	3,000: —
Puhtaanapitolaitoksen insinööri	”	6,000: —
Kamreeri, palkkaa	”	5,000: —
Rakennusmestari, palkkaa	”	4,000: —
Varastonhoitaja, palkkaa	”	3,000: —
Vanhempi metsänvartija, paitsi vapaata asuntoa ja polttopuita, palkkaa	”	1,200: —
Nuorempi metsänvartija, paitsi vapaata asuntoa ja polttopuita, palkkaa	”	1,000: —
Ylimääräiset insinööri- ja piirustaja-apulaiset, arviolta	”	15,000: —
Metsänvartijanapulainen ja metsänviljelys, arviolta	”	2,000: —
Tarveaineet ja apupäivätyöt mittauksissa, arviolta	”	10,000: —
Tarverahoja, arviolta	”	6,000: —
	Yhteensä Smk	123,500: —

Palkankorotusta viiden ja kymmenen vuoden palveluksesta, 10 % pohjapalkasta kumpaisellakin kerralla, tulee kaikille hallituksessa ja rakennuskonttorissa palveleville virkamiehille.

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 13 §.

Evätty esitys virkasivutulojen takaamisesta kaupungingeodeetille.

Rahatoimikamarin kirjelmässä joulukuun 8 päivältä tehdyn esityksen, että kaupungingeodeetille, muutoin pysyttämällä hänelle vakuutetut palkkaedut, taattaisiin vuotuisia virkasivutuloja 7,000 markkaa, kaupunginvaltuusto epäsi 1).

Helsingin kaupungin tilastokonttorin menosääntö.

Lopullisesti esiteltäessä rahatoimikamarin esitystä 2) Helsingin kaupungin tilastokonttorin perustamisesta vahvasti 3) kaupunginvaltuusto konttorille seuraavan kamarin ehdottaman menosäännön, noudatettavaksi tammikuun 1 päivästä 1911:

Helsingin kaupungin tilastokonttorin vuosirahansääntö.

1 konttorinjohtaja, palkkaa	Smk	7,000: —
1 aktuaari, palkkaa	„	4,500: —
2 laskuapulaista à 1,500 markkaa	„	3,000: —
Painatuskustannukset, arviolta	„	20,000: —
Tarverahat, arviolta	„	3,500: —
Konttorihuoneiston vuokra, siivoaminen, lämpö ja valo ..	„	3,000: —
	Yhteensä Smk	41,000: —

minkä lisäksi johtaja ja aktuaari saavat 10 % palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

Kunnalliskalenterin julkaiseminen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 30 päivänä 1907 oli rahatoimikamariin lausunnon antamista varten lähettänyt 4) maistraatin tekemän ehdotuksen kunnalliskalenterin julkaisemisesta, jossa lueteltaisiin kaupungin kaikki virkamiehet ja kunnallishallinnon muut toimihenkilöt, antoi kamari esityksen 5) asiasta.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 6) kaupunginvaltuusto, että kunnalliskalenteri oli ennen maaliskuun 1 päivää 1911 rahatoimikamarin toimesta laadittava sekä sitä varten tarpeellinen määräraha otettava mainitun vuoden menosääntöön.

Puheenalaista tarkoitusta varten osotettiin sittemmin 1911 vuoden rahasääntöä vahvistettaessa 1,200 markkaa 7).

Taksoitusvalmistelukunnan asettaminen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan toukokuun 25 päivänä 1909 oli lausunnon antamista varten rahatoimikamariin lähettänyt 8) vapaaherra von Alfthanin y. m. tekemän esitysehdoituksen pysyväisen finanssi- eli budjettivaliokunnan asettamisesta sekä kamari oli, ennenkuin oli käynyt antamaan lausuntoa asiasta, asettanut erikoiskomitean asian kaikinpuolisen valaistuksen aikaansaamiseksi ja mainittu komitea oli katsonut tarpeelliseksi

1) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 11 §. — 2) Ks. tätä kert. siv. 169 ja seur. — 3) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 11 §. — 4) Ks. 1907 vuod. kert. siv. I. 167. — 5) Rtk. kirj. jouluk. 23 p. 1909 n:o 568. — 6) Valt. pöytäk. tammik. 11 p. 15 §. — 7) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — 8) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 100.

Helsingin kunnallishallintoon tehtävistä muutoksista antaa erinäisiä mietintöjä, lähetti kamari kirjelmässä ¹⁾ huhtikuun 11 päivältä valtuustolle komitean kamarille antaman mietinnön taksoitusvalmistelun järjestämistä koskevasta asiasta.

Tässä mietinnössä esitettiin pääasiallisesti seuraavaa:

Komitea oli ollut sitä mieltä, että erikoisiin toimiin olisi ryhdyttävä varmemman ja täydellisemmän taksoituksen aikaansaamiseksi kuin mitä pääkaupungissa viime vuosina oli ollut laita. Taksoitus- ja tutkijalautakuntain asettaminen ja työtapa olivat laissa määrättyt, eikä komitea ollut katsonut näissä kohdin voivansa ehdottaa muutoksia. Tähän nähden olikin taksoitusmenettelyn periaatteet, kysymys ilmoitusvelvollisuuden käytäntöön ottamisesta y. m. jätetty sillensä, koska ne koskisivat voimassa olevia kunnallisasetuksen säännöksiä. Sitä vastoin oli keskusteltavaksi otettu erinäisiä ehdotuksia mikäli koski toimenpiteitä, joihin soveliaimmin voitaisiin ryhtyä, jotta taksoituslautakunnan kävisi voimassa olevan asetuksen pohjalla helpommaksi ja mahdolliseksi saavuttaa vuosi vuodelta vaikeutuneissa oloissa kuitenkin mahdollisimman suotuisia tuloksia.

Taksoituslautakunnan oli tietenkin mahdoton niin lyhyenä aikana, kuin sille oli annettu työnsä suorittamista varten, asiallisesti tutkia kunkin verovelvollisen taksoitettavia tuloja sekä taksoituksen perusteita kussakin eri tapauksessa, vielä vähemmän tarkastaa että kunkin verovelvollisen maksettavaksi todella pantiin kunnalle menevä vero. Siinäkin tapauksessa että taksoituslautakunnan jäsenten vaali toimitettaisiin joulukuun alkupäivinä ja lautakunta kohta sen jälkeen voisi perustautua sekä ryhtyä alustaviin töihin, mikä olisi erittäin suotava ja johon seikkaan olisi erityisessä esityksessä kiinnitettävä maistraatin huomiota, eivät taksoituslautakunnan vaikeudet siten kuitenkaan olisi poistettut. Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi olisi välttämätöntä, että taksoituslautakunnan käytettävänä sen toiminnan alkaessa olisi valmiiksi järjestelty aineisto tietoineen kaikkien verovelvollisten täydellisestä nimestä, ammatista y. m. sekä ehdotus heidän maksettavakseen pantavasta veromäärästä ynnä, mikäli mahdollista, lyhyt, kussakin tapauksessa maksettavaksi pantua veroäyriä koskeva perustelu.

Huomio olisi sentähden etusijassa kiinnitettävä mahdollisimman täydellisen taksoitusvalmistelun aikaansaamiseen. Edellisinä vuosina, vuoteen 1907 asti, olivat kaupunginkamreeri ja rahatoimikonttorin vanhempi kirjanpitäjä taksoituslautakunnan ensimmäisen ja toisen osaston sihteereinä toimittaneet tähän kuuluvain asiain valmistelun. Kun kuitenkin sekä rahatoimikonttorin että taksoituslautakunnan työtehtävät olivat lisääntyneet, oli rahatoimikamari

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 22.

tehnyt kaupunginvaltuustolle esityksen erityisen vakinaisen sihteerinviran perustamisesta lautakuntaan. Rahatoimikamarin asiasta tekemän esityksen olikin kaupunginvaltuusto hyväksynyt joulukuun 11 päivänä 1906. Toimeenpannun muutoksen tarkoituksena oli siis ollut tehokkaan taksoitusvalmistelun saavuttaminen, jommoisen siten oli jo viime vuosina ollut olemassa. Oli kuitenkin käynyt yhä selvemmäksi, että kaupungin olot olivat siinä määrin laajentuneet, että taksoitusvalmistelua nykyisessäkin muodossaan täytyi katsoa puutteelliseksi. Tutkijalautakunnalle tehdyt valitukset veroäyrien panosta olivat vuosi vuodelta tuntuvasti lisääntyneet ja ylittivät jo 2,000. Toiselta puolen tämä seikka osotti epävarmuutta vallitsevan taksoitusmäärän panemisessa ja taksoitettavien tulojen arvioimisessa, ja toiselta puolen oli taksoituslautakunta, kun sen käytettävänä ei ollut niitä etuja, joita ilmoitusvelvollisuutta koskevat määräykset tässä tapauksessa tuottaisivat, katsonut olevan erityisissä tapauksissa vuosi vuodelta korottaminen taksoitusta niin korkealle, että valituksia oli tehty ja siten kutakuinkin varma selvitys tulomääristä saatu. Kuvernöörille tehtyjen taksoitusvalitusten luku niinkään oli huomattavasti lisääntynyt, ja tavallisesti oli kuvernööri ne hyväksynyt. Useimmissa tapauksissa oli osottautunut turhaksi valittaa kuvernöörin päätöksestä senaattiin; sellaisista toimenpiteistä oli kaupungilla ainoastaan ollut kuluja. Epävarmuutta taksoituksen perusteihin nähden oli viime aikoina niinkään syntynyt uusien periaatteiden johdosta, joita senaatti oli taksoitukseen nähden soveltanut ja joiden nojalla henkilöt, jotka oleskelivat kaupungissa ja joilla täällä oli toimensa ja tulolähteensä, joiden lapset kävivät kaupungin kouluissa ja jotka käyttivät hyväkseen kaikkia kaupungin tarjoomia etuja, kuitenkin olivat vapautetut velvollisuudesta suorittaa kaupungille veroa, koska olivat vuokranneet asuinhuoneistonsa kaupungin maa-alueen ulkopuolelta.

Taksoitusvalmistelun suurempi taikka vähempi täydellisyys oli melko määrin sen varassa, kuinka huolellisesti henkikirjoitus toimitettiin. Oli nimittäin tarpeellista ottaa huomioon, että henkikirjojen tuli olla sekä taksoituksen että taksoitusvalmistelun pohjana. Tähän nähden oli kiistämätöntä että, jollei henkikirjoitusta toimitettu kyllin huolellisesti, niin että esim. henkilöitä, jotka olisi ollut hengille kirjoitettava, jätettiin luetteloista pois taikka että luetteloihin pantiin henkilöitä, joita ei oikeastaan olisi ollut niihin otettava, kävi taksoitustoimituksessa miltei mahdottomaksi oikoa tuollaisia erehdyksiä, joita sentähden esiintyi taksoitusluetteloissakin. Mitä Helsingin kaupunkiin tuli, oli tunnustettu tosiasia, ettei henkikirjoitus antanut toivottua tulosta. Kirkonkirjoihin ja henkikirjoihin merkityn väkiluvun erotus oli jo noin 35,000 henkeä, ja vaikkakin kirkonkirjoihin merkitty väkiluku toteensaastavasti oli liian suuri, oli kui-

tenkin kiistämätöntä, että kirkonkirjojen osottama tulos oli todellista asianlaitaa paljon likempänä kuin henkikirjoituksen osottama. Henkikirjoittajan ja kirkollisten viranomaisten yhteistoimintaa, jommoista henkikirjoituksesta annettu asetus edellytti, näytti kuitenkin Helsingin oloja silmällä pitäen olevan mahdoton aikaansaada. Mitä taas tuli siihen tiedonantotoimistoon, joka oli perustettu tšekäläiseen poliisilaitokseen ja josta henkikirjoitusta toimitettaessa epäilemättä pitäisi voida olla arvaamatonta hyötyä, olivat kaikki sekä henkikirjoittajalta että toiselta kaupunginvoudilta ja taksoituslautakunnan sihteeriltä saadut tiedot vahvistaneet sitä käsitystä, johon komitea muiltakin tahoilta saamiensa tietojen nojalla oli tullut, nimitäin ettei tämä toimisto ainakaan toistaiseksi ollut niin järjestetty, että tarpeellisia tietoja asianomaisten henkilöjen ammatista, asunnosta y. m. semmoisesta voitaisiin paikalla saada. Kun kysymys henkikirjoituksen uudestijärjestämisestä oli sangen tärkeä kunnallistaksoituksen menestykselliselle toimittamiselle ja siis erittäin tärkeä kaupunginhallinnolle eikä asian viivyttäminen voinut olla kaupungin edun mukaista, oli komitea katsonut niin painavia syitä olevan olemassa, että kaupunginvaltuustolle olisi tehtävä ehdotus, että valtuusto läänin kuvernööriltä anois mahdollisimman pian ryhdyttäväksi tarpeellisiin sen suuntaisiin toimenpiteisiin, että kaupungin henkikirjoitus tulisi järjestetyksi sillä tavoin, että se nykyistä paremmin vastaisi ajan oikeutettuja vaatimuksia. Mihin suuntaan ja miten vastamainittu uudestijärjestäminen olisi toimeenpantava, siitä ei liene kaupungin viranomaisten asia antaa lausuntoa ainakaan asian nykyisessä vaiheessa. Kuitenkin voitaisiin jo nyt toivomuksena mainita, että henkikirjoitus olisi määrättävä toimitettavaksi aikaisemmin vuoden alkupuolella kuin voimassa oleva asetus nykyään sallii, esimerkiksi tammikuun 15 päivästä alkaen, joten kaikkien kaupunginosain henkilöluettelot voitaisiin saada valmiiksi ainakin kuukautta aikaisemmin kuin tähän asti oli ollut laita, eli siis hyvissä ajoin syksyllä. Tämä helpottaisi tuntuvasti työtä taksoitusvalmistelussa, joka pääasiallisesti oli toimitettava vuoden jälkipuoliskolla ja sitä voimaperäisemmin mitä enemmän vuosi läheni loppuaan.

Taksoitus oli kaupungin tärkein tulolähde. Sen vilkkaan toiminnan johdosta, jota kaupunginviranomaiset viime vuosina olivat osottaneet ja jonka tuloksena oli ollut suurien kunnallisten yritysten toteuttaminen, oli veroäyri nopeasti kohonnut. Lisääntynyt taksoitus kohtasi epäoikeudenmukaisesti ja kovasti etusijassa ja miltei yksinomaan sitä väestön osaa, jolla oli vakinaiset vuositulot, jota vastoin väestön muu osa ja varsinkin viime vuosina tänne muuttanut väestö pääsi vapaaksi välittömästä kunnallisverotuksesta. Tältäkin kan-

nalta katsoen oli kaupunginviranomaisten epäämätön velvollisuus niin menetellä, että saataisiin aikaan tehokas, kaikkia yhteiskunta-kerroksia koskeva taksoitusvalmistelu. Vaikkakin taksoituslautakunnan vuosirahansääntö tämän johdosta kohoaisi tuntuvasti, ehkenpä kaksinkertaiseksi, täytyi tätä seikkaa kuitenkin pitää vähäpätöisenä niihin tuntuvasti lisääntyneisiin tuloihin verraten, joita helposti saataisiin toimeenpanemalla tehokas taksoitusvalmistelu.

Tämän tarkoituksen saavuttamiseksi olisi komitean mielestä asetettava erityinen taksoitusvalmistelukunta. Siihen kuuluisi puheenjohtaja sekä kaksi kaupunginvaltuuston valitsemaa jäsentä. Näistä olisi puheenjohtaja palkattu virkamies ja asetettu määräämättömäksi ajaksi, mutta, samoin kuin muutkin kaupungin virkamiehet, kuusi-kuukautisen irtisanomisajan ehdolla, jota vastoin taas jäsenet olisi, samoin kuin erinäisten muidenkin lautakuntain jäsenet, soveliaain valita kolmeksi vuodeksi, luettuna huhtikuun 1 päivästä, jota ajankohtaa täytyi pitää sopivana siihen nähden, että edellisen vuoden taksoitustehtävät silloin lopetettiin sekä kuluvan vuoden taksoituksen valmistelu alkoi. Siihen nähden että taksoitus- ja tutkijalautakunnat olivat maistraatin alaiset, oli komitean mielestä soveliaainta, että maistraatti valitsisi puheenjohtajan. Katsoen sekä taksoitusvalmistelukunnan puheenjohtajalle tulevaan työtaakkaan ja suureen edesvastuuseen että myös niihin ominaisuuksiin, joita hänellä niinmuodoin täytyisi olla, oli komitea arvellut olevan ehdottaminen hänen palkkansa määrättäväksi 9,000 markaksi. Sihteerin palkan oli katsottu käyvän pysyttämisen nykyisellään eli 5,000 markan määräisenä. Valmistelukunnan jäsenille olisi maksettava 20 markan palkkio kultakin kokoukselta.

Komitea ehdotti, että rahatoimikamari esittäisi kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

että taksoitusvalmistelukunta, johon kuuluisi maistraatin asettama puheenjohtaja sekä kaksi kaupunginvaltuuston kolmeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, kohta asetetaan;

että mainittua laitosta kehoitetaan valmistamaan ja valtuustolle antamaan johtosääntönsä ehdotus;

että taksoitusvalmistelukunnalle hyväksytään seuraava vuosirahansääntö olemaan voimassa toistaiseksi ja kunnes siitä toisin päätetään, nimittäin:

Puheenjohtaja, palkkaa	Smk	9,000: —
2 jäsentä, arviolta, yhteensä	„	1,200: —
1 sihteeri, palkkaa	„	5,000: —
Tarverahat, apulaiset, siivoaminen, vahtimestari, arviolta	„	15,800: —
	Yhteensä Smk	31,000: —

että taksoituksenvalmistelukunnan kustannuksiin vuodeksi 1910 valtuuston käyttövaroista osotetaan 10,000 markkaa;

että maistraatin huomiota kiinnitetään sen seikan tarpeellisuuteen, että taksoitusvalmistelukunnan jäsenten vaali vastedes olisi määrättävä toimitettavaksi joulukuun alkupäivinä, minkä jälkeen mainitun lautakunnan heti tulisi perustautua ja ryhtyä alustaviin töihin; sekä

että läänin kuvernööriä pyydetään joutuisimmin ryhtymään sen suuntaisiin toimiin, että henkikirjoitus tulisi järjestetyksi niin, että se nykyistä paremmin vastaisi ajan oikeutettuja vaatimuksia.

Edellä mainitussa kirjelmässään esitti rahatoimikamari komitean ehdotuksen hyväksyttäväksi.

Asiaa esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto myöntyä rahatoimikamarin esitykseen.

Kaupunginvaltuustolle antamassaan kirjelmässä oli työväenasiain lautakunnan sihteerin, lakitieteenkandidaatti E. Böök, ilmoittanut että häntä oli vaadittu palauttamaan vuokra-apurahana kantamansa 300 markkaa, pyytänyt lähempää selitystä valtuuston kesäkuun 8 päivänä 1909 tekemään päätökseen, johon mainittu vaatimus oli perustunut.

Asiaa esiteltäessä päätti 2) kaupunginvaltuusto, koska hakijalla oli näyttänyt voivan olla aihetta luulla että hän saisi nauttia edellä mainitun vuokra-apurahan hyväkseen, vapauttaa hänet velvollisuudesta palauttaa sanotun rahamäärän.

Työväenasiain lautakunnan kaupunginvaltuustolle lähettämään, lautakunnan sihteerin tekemään anomukseen, että lakitieteenkandidaatti R. H. Holsti määrättäisiin kaupungin varoista maksettavasta 100 markan palkkiosta hoitamaan sihteerin velvollisuutena olevia neuvoa etsiväin työntekijäin vastaanottoja sen kuukauden kuluessa, toukokuun 20 päivästä lukien, minkä sihteerin kaupunginvaltuuston myöntämällä stipendillä oleskeli ulkomailla asutuskysymystä tutkimassa, valtuusto myöntyi 3), ja oli mainittu määräraha pantava maksettavaksi valtuuston käyttövaroista.

Sittenkun rakennustarkastaja M. Gripenberg oli maistraattiin antamassaan kirjelmässä esitetyillä syillä anonut rakennustarkastukseen asetettavaksi avustavan rakennustarkastajan 4,800 markan vuosipalkalla sekä rakennuskontrollöörin viran perustamista, jonka viran pitäjä saisi 3,600 markan vuosipalkan, lähetti maistraatti kirjelmässä 4) joulukuun 4 päivältä 1909 rakennustarkastajan edellä mainitun esityksen valtuustolle sekä lausui samalla, että maistraatti

Vapautus vuokra-apurahan palautusvelvollisuudesta.

Määräys työväenasiain lautakunnan sihteerin viran hoitamiseen ja määräraha sitä varten.

Rakennustarkastuksen virkoja koskeva esitys.

1) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 17 §. — 2) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 38 §. —

3) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 47 §. — 4) Valt. pain. asiakirj. n:o 3.

oli, koska maistraattiin viime aikoina ilmoitettuja lukuisia, asianomaisesti vahvistetuista piirustuksista tehtyjä poikkeuksia käsiteltäessä saatu kokemus oli osottanut, että tehokkaampi, rakennusmailla tapahtuva rakennustoiminnan valvonta oli välttämätön sekä käytäntöön otetut uudet rakennusaineet ja rakenteet, varsinkin rautabetonin laaja käytäntö, olivat melkoisesti lisänneet rakennuspiirustusten tarkastustyötä, katsonut olevan pääasiassa hyväksymisen rakennustarkastajan esityksen, ja anoi maistraatti sentähden, että 1910 vuoden rahasääntöön „Määrärahan rakennustarkastuksessa tarvittavaa avustusta varten“ sijaan otettaisiin nimikkeen „Rakennustarkastus“ kohdalle seuraavat menoerät:

1 apulais-rakennustarkastaja	Smk 4,800: —
1 rakennuskontrollööri	„ 3,600: —

Asiaa esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto, joka sitä ennen oli 1910 vuoden menosääntöön pannut edellä mainitun 4,800 markan määrärahan avustavan rakennustarkastajan palkkioksi, jättää kysymyksen rakennuskontrollöörin viran perustamisesta sillensä, kunnes maistraatti oli suorittanut sille annetun tehtävän käydä tarkastamaan rakennustarkastuksessa nykyään noudatettavaa virkasivutulotaksaa siinä olevain maksumääräin korottamiseksi.

Määräraha
köyhäinasian-
ajajan apulai-
sen palkkaa-
miseen.

Sovintolautakunnan esityksestä myönsi 2) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan vuoden loppuun asti 250 markan kuukausimäärärahan köyhäinasianajajan apulaisen palkkaamiseksi. Apulaisen valitsisi sovintolautakunta.

Määräraha
huonekalujen
y. m. hankki-
miseksi köy-
hänasianaja-
jan konttoriin.

Rahatoimikamarin esityksestä myönsi 3) kaupunginvaltuusto, niinikään käyttövaroistaan, huonekalujen y. m. hankkimiseksi köyhäinasianajajan konttoriksi Katariinankadun talosta n:o 3 luovutettuun huoneistoon 600 markkaa sekä konttorin siivoamiseen y. m. vuoden jälellä olevana aikana 150 markkaa.

Valtioapu katu-
valaistusta
varten.

Kun aika, joksi valtio oli myöntänyt 15,200 markan vuosiapurahan katuvalaistusta varten, päättyisi 4) vuonna 1910, teki rahatoimikamari kirjelmässä syyskuun 8 päivältä esityksen, että edelleenkin anottaisiin tuollaista apumaksua, joka kuitenkin valtion ja yliopiston rakennusten viereisten jalkakäytäväin pitenemisen sekä kymmenvuotiskautena 1911—20 toimeenpantavan voimakkaamman valaistuksen aiheuttamien lisäkustannuksien johdosta olisi korotettava valtion rakennusten osalta 15,550 markkaan, valtionrauteiden rakennusten osalta 913 markkaan ja yliopiston rakennusten osalta 2,567 markkaan, eli kaikkiaan 19,030 markkaan vuodessa.

1) Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 8 §; ks. myös tätä kert. siv. 185 ja 186. —

2) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 5 §. — 3) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 31 §. —

4) Ks. 1908 vuod. kert. siv. 84.

Asiaa esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto k. senaattiin tehdä esityksen, että mainittua valtioapua kymmenenvuotiskaudella 1911—20 vuosittain saataisiin maksaa edellä mainittu korotettu määrä.

Kirjelmässä tammikuun 27 päivältä ilmoitti rahatoimikamari, että Eerikinkadun talosta n:o 10 kolmatta poliisipiirasemaa varten kaupungille vuokratun huoneiston vuosivuokraa oli kesäkuun 1 päivästä 1910 lähtien korotettu 500 markalla, sekä esitti sentähden osoitettavaksi tarkoitukseen tarpeellisen lisämäärärahan vuodeksi 1910.

Määräraha poliisihuoneistoja varten.

Asiaa esiteltäessä myönsi 2) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan edellä mainittuun tarkoitukseen sen rahamäärän, mikä edellä mainitusta korotetusta vuokrasta tuli sanotun kalenterivuoden osalle.

Sittenkun kaupunginvaltuustolta oli vaadittu lausuntoa erinäisistä kaupungin v. t. poliisimestarin täkäläisen poliisilaitoksen uuden vuosirahansäännön ehdotusta vastaan tekemistä huomautuksista sekä valtuusto kokouksessaan joulukuun 7 päivänä 1909 oli päättänyt 3) maistraatilta anoa hankittavaksi lausuntoa komitealta, jonka maistraatti oli asettanut mainittua ehdotusta laatimaan, antoi 4) komitea valtuustolle pyydetyn lausunnon.

Lausunto poliisilaitoksen uuden vuosirahansäännön ehdotuksesta.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 4) kaupunginvaltuusto asiasta läänin kuvernöörille annettavaksi lausunnoksi yhtyä edellä mainitun komitean lausuntoon.

Kirjelmässä toukokuun 9 päivältä lähetti maistraatti valtuustolle lääninhallituksen lähetteen, jossa kaupunginvaltuuston lausuntoa oli vaadittu asiasta, joka koski ehdotusta palkankorotuksen myöntämisestä täkäläisen poliisilaitoksen poliisimiehistöle määrävuosien palveluksesta.

Lausunto poliisimiehistön palkankorotusasiasta.

Asiaa esiteltäessä päätti 5) kaupunginvaltuusto vaadituksi lausunnoksi esittää, että poliisimiehistöle taattaisiin oikeus 100 markan palkankorotukseen kerrallaan 3, 6, 9, 12 ja 15 vuoden keskeyttömästä ja nuhteettomasta palveluksesta täkäläisessä poliisilaitoksessa.

Terveystenhoitolautakunnan esityksestä myönsi 6) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 1,000 markan lisäyksen lautakunnan tarverahain määrärahaan.

Lisäys terveydenhoitolautakunnan tarverahain määrärahaan.

Niinikään myönsi 6) kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan esityksestä käyttövaroistaan seuraavan suuruiset lisämäärärahat Marian sairaalaa varten, nimittäin sisätautien osastoa varten 5,800 markkaa, kirurgista osastoa varten 7,500 markkaa, kulkutautiosastoa varten 4,100 markkaa ja talousosastoa varten 27,600 markkaa, eli siis kaikkiaan 45,000 markkaa.

Lisämääräraha Marian sairaalaa varten.

1) Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 38 §. — 2) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 13 §. — 3) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 74. — 4) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 8 §. — 5) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 1 §. — 6) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 11 §.

Marian sairaalan hoitajattarien palkan korotus y. m.

Kirjelmässä syyskuun 22 päivältä esitti terveydenhoitolautakunta, että Marian sairaalan sisätautien ja kirurgisen osaston ylihoitajattarelle, osastonhoitajattarille, päivystyshoitajattarelle, poliklinikassa toimivalle hoitajattarelle, alihoitajattarille ja yöhoitajattarille 1911 vuoden alusta maksettaisiin palkkaa: ylihoitajattarelle 1,200 markkaa, osastonhoitajattarille, päivystyshoitajattarelle ja poliklinikan hoitajattarelle 900 markkaa sekä alihoitajattarille ja yöhoitajattarille 600 markkaa vuodessa niin myös että aikaisemmin myönnetty määräraha kesäloman hankkimiseksi sairaanhoitajattarille ja siivoojattarille korotettaisiin 3,400 markkaan vuodessa.

Tämän terveydenhoitolautakunnan esityksen kaupunginvaltuusto lähetti 1) rahatoimikamariin huomioon otettavaksi 1911 vuoden rahäsääntöehdotusta laadittaessa.

Mainitun vuoden menosääntöä vahvistettaessa 2) määrättiin sittemmin ylihoitajattaren palkkaa 1,200 markaksi vuodessa, Marian sairaalan muiden kuin kulkutautiosaston osaston-, leikkaus- ja päivystyshoitajattarten palkka 70 markaksi sekä alihoitajattarten ja yöhoitajattarten palkka 45 markaksi kuukaudessa, minkä ohessa arviomääräraha lyhyen kesäloman hankkimiseksi sairaanhoitajattarille ja siivoojattarille korotettiin 3,000 markkaan vuodessa.

Määräraha purgator-rattaiden y. m. ostoon.

Yksien purgator-rattaiden hankkimiseksi Marian sairaalaan ruuantähteiden kokoomista ja poiskuljetusta varten sekä pieneläisen vajan teettämiseksi näiden rattaiden säilytyspaikaksi myönsi 3) kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan esityksestä käyttövaroistaan 850 markan määrärahan.

Marian sairaalan hallintoa koskeva kysymys.

Sittenkun terveydenhoitolautakunta kaupunginvaltuustolta joulukuun 30 päivänä 1909 saamansa tehtävän johdosta oli kehottanut Marian sairaalan hallitusta ottamaan harkittavaksi, missä määrin mainitun sairaalan hallintomenoja kävisi supistaminen ja tuloja mikäli mahdollista kartuttaminen, sekä hallitus oli tämän johdosta antanut lautakunnalle kirjelmän, lähetti lautakunta kirjelmässä 4) syyskuun 29 päivältä hallituksen vastamainitun kirjelmän valtuustolle.

Asiaa esiteltäessä päätti 5) kaupunginvaltuusto, jonka mielestä tyydyttävä selitys oli annettu niistä seikoista, jotka olivat edellä mainitun kysymyksen aiheuttaneet, että asia ei aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Määräraha Humaliston tuberkuloosisairaalan korjauksiin.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä myönsi 6) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 5,500 markan määrärahan eräiden tarpeellisiksi havaittujen korjaustöiden teettämiseen Humaliston tuberkuloosisairaalaan.

1) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 13 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — 3) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 30 §. — 4) Valt. pain. asiakirj. n:o 46. — 5) Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 13 §. — 6) Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 17 §.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä valtuutti 1) kaupunginvaltuusto Marian sairaalan hallituksen vastaanottamaan ja sairaalan kalustovarastoon liittämään kaluston, jonka tohtori Karolina Eskelin oli valtuuston myöntämällä määrärahalla ostanut Kallioon perustamaansa, nyttemmin lakanneeseen poliklinikkaan.

Kalustoa tohtori K. Eskelinin poliklinikasta.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä myönsi 2) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan arviolta 3,000 markkaa lisäykseksi 1910 vuoden menosäännössä olevaan määrärahaan maksuttoman kättilöavun hankkimiseksi varattomille synnyttäjille heidän kotonaan.

Lisämääräraha maksuttoman kättilöavun hankkimiseksi varattomille synnyttäjille.

Kirjelmässä kesäkuun 6 päivältä ilmoitti vaivaishoitohallitus, että täkäläisen diakonissalaitoksen Sipoon pitäjään perustama Kotivallin keuhkotautisten koti ja muutkin tuollaiset parantolat, jotka olivat hoitoonsa ottaneet Helsingin kaupungista kotoisin olevia nuoria, keuhkotuberkuloosia sairastavia henkilöitä, olivat vaivaishoitohallitukselta anoneet korvausta antamastaan sairaanhoidosta ja että hallitus voimassa olevan vaivaishoitoasetuksen 2 §:n johdosta ei ollut voinut asettua näihin vaatimuksiin nähden aivan epäavalle kannalle, vaan oli niissä tapauksissa, jolloin sairaanhoito oli osottautunut tehokkaaksi, antanut maksusitoumuksia. Vaikka tuollaista sairaanhoitoa kävisi katsominen ehkäiseväksi vaivaishoidoksi, oli se kuitenkin etusijassa sairaanhoitoa, ja kun siihen kului melko suuret määrät vaivaishoitoa varten osottetuja varoja, esitti vaivaishoitohallitus, että nämä tapaukset siirrettäisiin terveydenhoitolautakunnan käsiteltäviksi tai myös että hallitus valtuutettaisiin tarkoitusta varten ottamaan rahoitusehdotukseensa tarpeellisen määrärahan.

Varattomain tuberkuloosisten henkilöiden hoito.

Terveydenhoitolautakunnan annettua asiasta lausunnon, määräsi 3) kaupunginvaltuusto, että edellä mainittujen sairaiden hoito olisi oleva terveydenhoitolautakunnan asia sekä näiden henkilöiden hoitokustannukset sentähden otettava menosääntöön nimikkeen „Terveyden- ja sairaanhoito“ kohdalle, minkä ohessa valtuusto päätti 1911 vuoden alusta otettavaksi käytäntöön sellaisen menettelyn, että mainittujen sairaiden siirto Kotivalliin ja muihin sellaisiin parantoloihin toimitettaisiin yksinomaan Marian sairaalan tuberkuloosipoliklinikan välityksellä, jonka laitoksen vuosimäärärahaa sentähden olisi korotettava, sekä että vaivaishoitohallituksen tulisi myöntää puheenalaisille henkilöille avustusta ainoastaan tavallisia vaivaishoitonäkökohtia silmällä pitäen.

Terveydenhoitolautakunnan erinäisistä esityksistä myönsi 4) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan lisämäärärahoiksi kotien desinfioimista varten kaikkiaan 9,000 markkaa.

Lisämäärärahoja kotien desinfioimista varten.

1) Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 20 §. — 2) Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 19 §. —

3) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 16 §. — 4) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 11 § ja jouluk. 13 p. 8 §.

Lisämääräraha
rottavaaran
torjumiseksi.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan eräiden rottavaaran torjumiseksi kaupungissa tarpeellisten toimenpiteiden kustannuksiin samaan tarkoitukseen aikaisemmin myönnetyn rahamäärän lisäksi 2,500 markkaa.

Määräraha
sairaiden kus-
tantamiseksi
kolerapara-
rakkiin.

Niinikään myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan esityksestä käyttövaroistaan 1,000 markan määrärahan sellaisten sairaiden kustantamiseksi Leppäsuolle viimeksi rakennettuun koleraparakiin, joiden Venäjältä saapuneina saattoi epäillä sairastavan koleraa.

Määräraha
koleravaaran
torjumisesta
johtuneisiin
kustannuksiin.

Samaten myönsi ³⁾ kaupunginvaltuusto terveydenhoitolautakunnan esityksestä käyttövaroistaan eräiden koleravaaran torjumiseksi kuluvana vuonna tarpeellisiksi havaittujen toimenpiteiden kustantamiseen 12,000 markan arviomäärärahan.

Määräraha
diakonissa-
laitoksen
sairaanhoitoa
varten.

Kirjelmässä marraskuun 4 päivältä mainitsi terveydenhoitolautakunta, että lautakunnan oli, sen johdosta että edelleen tarvittiin lisäsijoja tulirokkoon sairastuneita henkilöjä varten, täytynyt täkäläisen diakonissalaitoksen kanssa tehdä sopimus, että laitoksesta luovutettaisiin kaupungin sairaanhoitotarpeisiin viiden kuukauden ajaksi 25 sijaa sisätauteja sairastavia henkilöitä varten, minkä johdosta Marian sairaalassa oleva n. s. vanha, viimeksi mainittujen potilaiden sairaalana ollut puupaviljonki oli voitu käyttää tulirokkopotilaiden sijoittamiseen, ja esitti lautakunta sentähden m. m., että diakonissalaitokselle mainittujen 25 sairassijan korvaukseksi myönnettäisiin 30,000 markan määräraha.

Tähän terveydenhoitolautakunnan esitykseen kaupunginvaltuusto myöntyi ⁴⁾, ja oli siten myönnetystä määrärahasta 12,000 markkaa maksettava valtuuston käyttövaroista sekä jällellä oleva, edellä mainittujen sairaalasijain kustantamiseen vuonna 1911 tarkoitettu 18,000 markan määrä pantava maksettavaksi sanotun vuoden rahäsäännöstä.

Lisämäärä-
rahoja kulku-
tautien joh-
dosta.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä myönsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto puhjenneiden kulkutautien johdosta seuraavat lisämäärärahat, nimittäin:

sairaalan sisustamiseksi Marian sairaalan n. s. vanhaan puupaviljonkiin 6,800 markkaa;

20 vuoteen ostoon 760 markkaa;

lisämenoihin, joita johtui paviljongin kunnossapidosta sairaalataroituksia varten kuuden kuukauden aikana arviolta 19,800 markkaa;

1) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 15 §. — 2) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 18 §. —
3) Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 18 §. — 4) Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 16 §. —
5) Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 17 §.

kahden sairaanhoitajattaren ja kahden siivoojattaren palkkaamiseksi kolerapaviljongissa olevaan tuhkarokko-kurkkumätäsairaalaan noin kolmen kuukauden ajaksi arviolta 600 markkaa;

entisen ruumiinavaushuoneen sisustamiseen sairaalaksi, sen lämmitykseen ja valaistukseen noin kolmen kuukauden aikana arviolta 550 markkaa;

kolmen ylimääräisen kaitsijan palkkaamiseen noin kolmen kuukauden ajaksi arviolta 1,500 markkaa;

n. s. Döckerin parakin muuttoon, sen lämmitykseen ja valaistukseen kolmen kuukauden aikana arviolta 1,000 markkaa; sekä diakonissan palkkaamiseksi hoitamaan tulirokkoon sairastuneita henkilöitä noin kolmen kuukauden aikana arviolta 420 markkaa.

Näistä kaikkiaan 31,430 markkaan nousevista määrärahoista maksettaisiin 15,875 markkaa valtuuston käyttövaroista sekä loput 15,555 markkaa 1911 vuoden menosäännöstä.

Sittemmin päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, niinkään terveydenhoitolautakunnan esityksestä, että 300 markan ylimääräinen kuukausipalkkio, edellä mainitun, Marian sairaalan n. s. vanhaan puupaviljonkiin sijoitetun varasairaalan avaamisesta lukien, annettaisiin Marian sairaalan kulkutautiosaston assistentille, lääketieteentutkija H. von Willebrandille siltä ajalta, minkä varasairaala olisi avoinna, jonka palkkion toistaiseksi saisi suorittaa edellä mainitusta varasairaalan kunnossapitoa varten myönnetystä määrärahasta.

Terveydenhoitolautakunnan esityksestä myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto ylimääräisen sairaanhoitajattaren palkkaamiseksi Hermannin ja Toukolaan noin kolmen kuukauden ajaksi arviolta 420 markkaa, josta rahamäärästä 80 markkaa pantaisiin maksettavaksi valtuuston käyttövaroista sekä jälellä olevat 340 markkaa 1911 vuoden menosäännöstä.

Määräraha ylimääräisen sairaanhoitajattaren palkkaamiseen.

Vaivahoitohallituksen kirjelmässä lokakuun 3 päivältä tehdyn esityksen, että hallituksen jäsenille vastedes myönnettäisiin palkkio samalla perusteella kuin terveydenhoitolautakunnan jäsenille sekä että arviolta 4,500 markan määräraha tarkoitusta varten otettaisiin 1911 vuoden menosääntöön, valtuusto, rahatoimikamarin annettua asiasta lausunnon sekä sittenkun esitys oli lähetetty ²⁾ budjetti-valiokuntaan valmisteltavaksi, tällä kertaa epäsi ³⁾ mainitun valiokunnan ehdotuksesta.

Evätty anomus palkkion myöntämisestä vaivahoitohallituksen jäsenille.

Vaivahoitohallituksen esityksestä myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 10,000 markan lisämäärärahan vaivahoitoa varten.

Lisämääräraha vaivahoitoa varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 8 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 26 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 14 §.

Määräraha
Helsingin
kaupunkilähe-
tykselle.

Helsingin kaupunkilähetyksen johtokunnan hakemuksesta myön-
si 1) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 2,500 markan määrärahan
kaupunkilähetyksen Betania-kodissa olevain työlaitosten kustannuk-
siin marras- ja joulukuulla 1910 sekä 1911 vuoden menosääntöä
vahvistaessaan 2) 3,000 markan määrärahan Betania-kodissa olevaa
miesten työlaitosta, 6,000 markkaa sikäläistä naisten työlaitosta sekä
4,000 markkaa Sörnäsissä olevaa naisten työlaitosta varten, ja pani
valtuusto viimeksi mainittujen, yhteensä 13,000 markkaan nousevain
määrärahaan ehdoksi, että kaupunkilähetyksen tuli toimia yhdessä
vaivashoitohallituksen kanssa sekä alistua siihen valvontaan, minkä
mainittu hallitus määrärahaan käyttämiseen nähden määräisi.

Määräraha
koulujen säh-
kövalajohtojen
muuttamista
ja kuntoon-
panoa varten.

Rahatoimikamarin esityksestä myönsi 3) kaupunginvaltuusto
käyttövaroistaan 2,400 markan määrärahan erinäisten sähkövalajohto-
jen muuttamiseen ja kuntoonpanoon tyttöjen ammattikoulun ja alem-
man käsityöläiskoulun huoneistossa Aleksanterinkadun 21:ssä.

Kysymys
kaupungin
kansakoulujen
sairaanhoidon
uudestijärjes-
tämisestä.

Kirjelmässä 4) lokakuun 19 päivältä mainitsi kansakoulujohtokunta kansakoululääkärin, lääketieteentohtori M. Oker-Blomin huomauttaneen, että koululääkärin työtaakka oli viime vuosina suuresti lisääntynyt kansakoulujen oppilasmäärän kasvaessa. Oppilasmäärän lukuvuonna 1904—05, jolloin lääkäri ensin asetettiin kansakouluihin, ollessa 7,908, oli se, kasvaen noin 400 oppilaalla vuodessa, lukuvuonna 1909—10 nousut 9,876:een ja nousisi ensi vuodenvaiheessa varmaankin yli 10,000. Vaikka tohtori Oker-Blom syksystä 1908 alkaen oli kokonaan lakkauttanut yksityisen lääkäritoimintansa, ei hän työn paljouden takia ollut voinut hoitaa kansakoulujen terveydenhoitoa tavalla, jonka hän katsoisi vastaavan yleisen ja yksilöllisen terveydenhoidon oikeutettuja vaatimuksia. Kun siis koululääkärin tehtävät olivat osottautuneet liian runsaiksi yhdelle lääkärille, oli tohtori Oker-Blom tehnyt ehdotuksen kahden lääkärin asettamisesta vastedes kansakouluihin.

Kansakoulujohtokunta oli asiaa käsitellessään katsonut tohtori Oker-Blomin esiintuomat syyt perustelluiksi ja anoi sentähden kaupunginvaltuustolta, että ensintulevan kalenterivuoden alusta, jolloin tohtori Oker-Blomin toimikausi koululääkärinä päättyisi, kansakouluihin asetettaisiin kaksi lääkärinä. Näiden koululääkärin tehtävät katsoi kansakoulujohtokunta olevan luonnollisimmin ja tarkoituksenmukaisimmin jaettava siten, että he kumpikin saisivat alueellisella pohjalla muodostetun piirin, jonka terveydenhoito olisi heidän huolenaan. Kun oli toivottavaa, että ainakin toisen lääkärin päätehtävä olisi toiminta kansakouluissa, olisi hänen piirinsä ja työtaakkansa määrättävä sen mukaisesti.

1) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 19 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. —
3) Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 10 §. — 4) Valt. pain. asiakirj. n:o 52.

Oheenpannen ehdotettujen kansakoululääkärien ohjesääntöehdotuksen kansakoulujohtokunta esitti, että kaupunginvaltuusto m. m. päättäisi:

että vuoden 1911 alusta asetetaan kaupungin kansakouluihin ensimmäinen ja toinen koululääkäri joille myönnetään vuotuista palkkaa, ensimmäiselle koululääkärille 6,000 ja toiselle koululääkärille 4,000 markkaa, minkä ohessa kumpikin lääkäri oikeutetaan viiden ja kymmenen vuoden palveluksesta saamaan palkankorotusta, kummallakin kerralla kymmenen prosenttia palkan alkuperäisestä määrästä.

Terveydenhoitolautakunnan ja rahatoimikamarin annettua lausuntonsa asiasta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto palauttaa sen kansakoulujohtokuntaan kahden vaihtopuolisen ehdotuksen laatimiseksi molempain tarpeellisiksi katsottujen koululääkärien johtosäännöksi, ollen toinen ehdotus laadittava pääasiassa johtokunnan esittämän ehdotuksen mukaisesti, mutta täydennettävä erällä kansakoululääkäriin silloisessa johtosäännössä olevilla määräyksillä, sekä toinen niin, että tehtävät molempain koululääkärien kesken jakautuisivat kielellisellä pohjalla. Lisäksi katsoi valtuusto tarpeelliseksi, että johtokunta lausuisi mielensä siitäkin, mitä suhdetta noudattaen johtokunnan ehdottama molempain koululääkärien palkkaamiseen käytettävä 10,000 markan rahamäärä, jonka menoeran valtuusto kuitenkin päätti otettavaksi huomioon 1911 vuoden rahäsäännössä, olisi koululääkäreille maksettava heidän tehtävänsä jakautuessa vastamainitulla tavalla. Lopuksi päätti valtuusto, että tohtori Oker-Blom saisi, koska hänet oli otettu toimeensa tammikuun 1 päivään 1911 asti, entisin palkkaeduin pysyä toimessaan, kunnes valtuusto oli lopullisesti käsitellyt kysymyksen kansakoulujen terveydenhoidon uudestijärjestämisestä.

Sittenkun useat kansakoulunopettajat olivat kaupunginvaltuustolle annetussa kirjelmässä ²⁾ anoneet, että heille 1910 vuoden alusta myönnettäisiin väliaikaista palkanlisäystä, jota maksettaisiin 300 markkaa vuodessa ensimmäisen palkkaluokan, 500 markkaa toisen, 700 markkaa kolmannen ja 900 markkaa neljännen palkkaluokan opettajille, sekä valtuusto oli kokouksessaan lokakuun 19 päivänä 1909 lähettänyt ³⁾ mainitun anomuksen lausunnon antamista varten kansakoulujohtokuntaan ja rahatoimikamariin, joille viranomaisille myös erinäisten kansakoulunopettajatarten tekemä anomus, että ylemmän kansakoulun opettajatarten palkat määrättäisiin miespuolisten opettajain palkkain suuruiseksi ja alemman kansakoulun opettajatarten palkkoja korotettaisiin samassa suhteessa, sittemmin oli lähetetty, sekä kansakoulujohtokunta ja rahatoimikamari

Kaupungin
kansakoulun-
opettajiston
palkanpa-
rannus.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 19 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 2. — ³⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 81.

olivat mainittujen hakemusten johdosta antaneet lausuntonsa ¹⁾, päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto kärkeä johtokunnan antaa mahdollisimman täydelliset laskelmat niistä kustannuksista, joita kaupunginvaltuuston tutkittaviksi esitetyt ehdotukset kaupungin kansakoulunopettajiston palkkain korottamisesta käytännössä tuottaisivat.

Tätä tehtävää täyttääkseen lähetti kansakoulujohtokunta kirjelmässä ³⁾ helmikuun 16 päivältä valtuustolle selvityksen edellä mainituista kustannuksista sekä jätti sen ohessa kaupunginvaltuuston tutkittavaksi kansakoulunopettajiston taholla laaditun ehdotuksen, että kaupungin kansakoulujen kaikille mies- ja naisopettajille, joilla oli palkankorotus 5, 10 tai 15 vuoden palveluksesta, myönnettäisiin kullekin 200, 400 ja 600 markan kalliinajanlisäys, joka ehdotus ei suurentaisi opettajain ja opettajatarten palkkaetujen välistä eroa ja tuottaisi erittäinkin vanhemmille opettajille ja opettajattarille, jotka tavallisesti enimmäkseen olivat palkanparannuksen tarpeessa, tuntuvaan helpotusta heidän taloudelliseen ahdinkotilaansa. Mainittu ehdotus oli seuraava:

Ehdotus Helsingin kaupungin kansakoulujen opettajain ja opettajatarten palkanparannukseksi.

Opettajat.

	Smk.	Smk.
31 opettajaa, 15 v. palvelus, kalliinajanlisäys à Smk 600: —	18,600: —	
1 " 15 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	83: 33	83: 33
10 " 10 " " " " " 400: —	4,000: —	
22 " 5 " " " " " 200: —	4,400: —	
2 " 5 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	166: 67	27,250: —

Ylemmän koulun opettajattaret.

42 opettajatarta, 15 v. palvelus, kalliinajanlisäys à Smk 600: —	25,200: —	
4 " 15 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	333: 33	333: 33
11 " 10 " " " " " 400: —	4,400: —	
2 " 10 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	166: 66	166: 66
21 " 5 " " " " " 200: —	4,200: —	
2 " 5 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	166: 66	34,466: 65

Alemman koulun opettajattaret.

30 opettajatarta, 15 v. palvelus, kalliinajanlisäys à Smk 600: —	18,000: —	
4 " 15 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	333: 33	333: 33
19 " 10 " " " " " 400: —	7,600: —	
8 " 10 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	666: 66	666: 66
24 " 5 " " " " " 200: —	4,800: —	
8 " 5 " " " $\frac{1}{8}$ 1910 " " 83: 33	666: 66	32,066: 65

Yhteensä Smk 93,783: 30

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 2. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 25 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 11.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyi ¹⁾ kaupunginvaltuusto vastamainitun ehdotuksen, ja luettaisiin siten myönnetty palkanparannus 1910 vuoden alusta sekä olisi voimassa viisi vuotta, minkä ajan kuluttua valtuusto ottaisi uudestaan tutkittavaksi kansakoulunopettajiston palkkaetuja koskevan kysymyksen.

Samalla päätti valtuusto tehdä k. senaattiin esityksen, että kaupungin kansakouluille tuleva vuotuinen valtioapu korotettaisiin määrällä, joka vastaa 25 % edellä kerrotulla tavalla palkanparannuksiksi myönnetystä 93,783 markan 30 pennin summasta, eli tasaluvuin 23,400 markalla, joten ja kun valtuusto kokouksessaan joulukuun 30 päivänä 1909 oli päättänyt ²⁾ anoa mainittua valtioapua korotettavaksi 347,000 markkaan, valtioapu olisi 1910 vuoden alusta 370,400 markkaa.

Kaupungin kansakoulujen ja kasvatuslaitosten valtioavun korotus.

Tässä yhteydessä tehtäisiin senaatille esitys että, koska kaupungin menot kasvatuslaitostensa voimassapitoon olivat niille täksi vuodeksi vahvistettujen korotettujen vuosirahansääntöjen ³⁾ mukaan nousseet 67,408 markkaan, kasvatuslaitostenkin valtioapua korotettaisiin, niin että se 1910 vuoden alusta olisi 16,800 markkaa vuodessa.

Sittemmin ilmoitettiin ⁴⁾ maistraatin kirjelmässä marraskuun 2 päivältä, että senaatti oli edellisen lokakuun 6 päivänä, 1910 vuoden alusta lukien, korottanut kansakoulujen valtioavun 372,400 markkaan ja kasvatuslaitosten valtioavun 16,800 markkaan vuodessa.

Kun kuitenkin kaupungin kansakoulujen ja kasvatuslaitosten menot oli 1911 vuoden meno- ja tulosääntöä vahvistettaessa laskettu, kansakoulujen 1,586,386 markaksi 30 penniksi ja kasvatuslaitosten 74,956 markaksi 67 penniksi, minkä ohessa kaupungin omistamain kouluhuoneistojen ja Bengtsårin kasvatuslaitoksen osalle tuleva apumaksu oli laskettu 7 %:ksi rakennusten ja tonttien kirjaanpannusta yhteenlasketusta arvosta, päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto senaatille esittää, että kaupunki 1911 vuoden alusta saisi kansakoulujensa voimassapitoon vuotuista valtioapua 25 % niiden edellä mainitulla tavalla lasketusta kustannusmäärästä, eli tasaluvuin 396,500 markkaa, sekä että kaupungin kasvatuslaitosten valtioapua samalla perusteella maksettaisiin 18,700 markkaa vuodessa.

Kirjelmässä huhtikuun 20 päivältä anoi kansakoulujohtokunta 12,000 markan lisäystä 1910 vuoden kansakoulumenosäännössä olevaan viransijaisten palkkausmäärärahaan.

Lisäys kaupungin kansakoulujen viransijaisuusmäärärahaan.

¹⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 35 §. — ²⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 82. —

³⁾ Ks. tätä kert. siv. 107—108. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 38 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §.

Budjettivaliokunnan annettua siltä vaaditun ¹⁾ lausunnon asiasta päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan myöntää kansakoulujohtokunnalle 8,000 markan lisämäärärahan niiden viransijaisuuspalkkioiden suorittamiseen, mitkä johtokunta oli sääntönäisen määrärahan lisäksi jo määrännyt maksettaviksi, sekä niihin viransijaisuuskustannuksiin, mitkä asianhaaroja tarkoin tutkittua kussakin eri tapauksissa syyslukukauden kuluessa kohtuudella kävisi paneminen kaupungin maksettaviksi, minkä ohessa valtuusto katsoi tarpeelliseksi huomauttaa johtokuntaa, että sen olisi ehdottomasti tullut menetellä niin, että vuosirahansäännössä myönnetty määräraha olisi ainakin pääasiassa riittänyt.

Kaupungin
kansakoulujen
viransijaisuus-
järjestelmä.

Viimeksi mainitun asian yhteydessä päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto budjettivaliokunnan ehdotuksesta käskeä kansakoulujohtokunnan heti kumota lokakuun 13 päivänä 1909 hyväksymänsä kaupungin kansakouluissa palvelevain vakinaisten ja virkaatekevään opettajain ja opettajatarten palkkausta koskevat tarkemmat määräykset, joiden mukaan kaupungin osuus viransijaisuuskustannuksista oli joka tapauksessa määrätty kahdeksi kolmannekseksi, sekä antaa tehtäväksi erityiselle valiokunnalle, johon jäseniksi valittiin herrat Rosenqvist ja Almqvist sekä professori A. G. Wallensköld, mainittujen määräysten sijaan, joiden sopivaisuutta näytti käyvän eräiltä muiltakin kohdin epäileminen, laatia uudet määräykset, ollen samalla kansakoulujen viransijaisuusjärjestelmä etusijassa otettava tutkittavaksi.

Valiokunta antoi sittemmin mietinnön ³⁾ asiasta sekä esitti, että kaupunginvaltuusto puolestaan päättäisi hyväksyä valiokunnan laatiman ehdotuksen palkkamääräyksiksi ja kansakoulujohtokunnalle lähetettävässä kirjelmässä lausua, että johtokunta vahvistaisi ehdotuksen noudatettavakseen.

Asiaa esiteltäessä hyväksyi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto valiokunnan esityksen, kuitenkin hiukan muutettuna, joten se sai seuraavan muodon:

Ehdotus palkkamääräyksiksi

Helsingin kaupungin kansakoulujen vakinaisille opettajille ja opettajattarille niinä aikoina, jolloin he ovat estetyt virkojansa hoitamasta, sekä viransijaisille ja tuntiopettajille.

1 §.

Vakinainen opettaja taikka opettajatar, joka on taudin tähden virasta vapaa, voi näytetyn lääkärintodistuksen nojalla lukukausien aikana saada ^{2/3}

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 37 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 22 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 42. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 14 §.

pohjapalkastaan sekä kesä- ja joululoman ajalta täyden palkan, kun johtokunta, asianhaaroja harkittuaan jokaisessa eri tapauksessa, ei katso kohtuulliseksi toisin määrätä.

Tuollaista sairaspua ei makseta ylitunneilta eikä päivän osalta.

2 §.

Naimisissa oleva vakinainen opettajatar, joka on lapsensynnytyksen johdosta virasta vapaa, voi lääkärintodistusta näyttämättä johtokunnan harkinnan mukaan korkeintaan kuuden viikon aikana saada enintään $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan.

3 §.

Vakinainen opettaja taikka opettajatar, joka lääkärin todistuksen mukaan on estynyt opetustaan hoitamasta sen johdosta, että joku henkilö hänen kotonaan on sairastunut tarttuvaan tautiin, voidaan sairaspuun nähden asettaa sairaan opettajan veroiseksi.

4 §.

Jos opettaja taikka opettajatar, jolle on annettu palkankorotus määrätyn palvelusajan perustuksella, sairastuu, on tuollaista palkankorotusta sairauden aikana maksettava täysi määränsä.

Jos opettaja taikka opettajatar nauttii virkavapautta yksityisten asiain tähden, maksetaan tuollaista palkankorotusta enintään vuoden aika, ellei johtokunta erinäisten asianhaarain nojalla harkitse korotusta olevan maksettava kauemmin.

5 §.

Virkaa toimittavalle opettajalle taikka opettajattarelle, joka on määrätty lukuvuoden molempain lukukausien aikana hoitamaan avonaista opettajaintointa, tulee tointa seuraava palkkaus kahdeltatoista kuukaudelta.

6 §.

Yksityisten asiain tähden lukuvuoden molempain lukukausien ajan virasta vapaan opettajan taikka opettajattaren viransijaiselle tulee virkaa seuraava pohjapalkka kahdeltatoista kuukaudelta, ellei johtokunta ole myöntänyt viran vakinaiselle pitäjälle palkkaa joulu- ja kesäloman ajaltakin.

Taudin tähden lukuvuoden molempain lukukausien ajan virkavapaana olevan opettajan taikka opettajattaren viransijainen ei sitä vastoin saa palkkaa joulu- ja kesäloman ajalta.

7 §.

Jos alemman kansakoulun vakinainen opettajatar, ollessaan ylemmässä koulussa viransijaisena, sairastuu, on hänelle tuleva sairaspua alemman koulun vakinaisena opettajattarena.

8 §.

Viransijainen, joka on määrätty toimeen kahta lukukautta lyhemmäksi ajaksi, saa viransijaisuusaikana virkaa seuraavan pohjapalkan.

Jos viransijaisuus käsittää viikon tai sitä lyhemmän ajan, maksetaan palkkiota, kun asianomainen tarkastaja kohtuulliseksi harkitsee, siihen katso-matta mitä 1 momentissa säädetään, 2 markkaa tunnilta.

9 §.

Jos opettaja taikka opettajatar täysiä palkkaetuja nauttien on, suorittaa taakseen jotakin muuta tointa Helsingin kansakoulujen palveluksessa, saanut vapautuksen opetusvelvollisuudestaan, tulee viransijaiselle, ellei viransijaisuus kestä viikkoa kauempaa, palkkiota 2 markkaa tunnilta.

10 §.

Jos opettajalla taikka opettajattarella on osittaista virkavapautta, saa viransijainen kansakoulujen kanslian välityksellä korvauksen, joka luetaan 70 markan mukaan viikkotunnilta.

11 §.

Ylemmän ja alemman kansakoulun sekä apukoulun tuntiopettaja tahi -opettajatar saa palkkiota 70 markkaa viikkotunnilta sekä tuollainen jatko-
luokan taikka iltakoulun opettaja taikka opettajatar 105 markkaa viikkotunnilta.

Määräraha kansakoulunopettajain ja -opettajarten viransijaisten palkkaamiseen.

Kansakoulujohtokunnan esityksestä myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan niiden kahden kansakoulunopettajan ja yhtä monen opettajattaren viransijaisten palkkaamiseen, jotka ottaisivat osaa yliopistossa kansakoulunopettajistoon kuuluvia henkilöjä varten toimeenpantuihin jatkokursseihin, kaikkiaan 2,200 markkaa.

Määräraha stipendeiksi y. m. Tukholman koulukoukseen osanottoa varten.

Niinikään myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto kansakoulujohtokunnan esityksestä käyttövaroistaan enintään 500 markan määrärahan Tukholmassa kesällä 1910 pidettävässä kymmenennessä pohjoismaisessa koulukoukussa toimeenpantavan oppilaspiirustusten näyttelyn kustannuksiin sekä 800 markan määrärahan matkastipendeiksi niille kaupungin palveluksessa oleville kansakoulunopettajille ja -opettajattarille, jotka haluaisivat ottaa osaa mainittuun kokoukseen.

Lisämääräraha yksityistä kansakouluhammasklinikkaa varten sekä evätty anomuksen ottamisesta kaupungin haltuun.

Kansakoulujohtokunnalle annettussa, kaupunginvaltuustolle osotetussa ja johtokunnan oman lausuntonsa kera valtuustolle lähettämässä kirjelmässä olivat hammaslääkärit Th. Weber ja A. Aspelund anoneet, että valtuusto hakijain täällä voimassa pitämän kansakouluhammasklinikan voimassapitoon vuonna 1910, tarkoitukseen aikaisemmin annettun apurahan lisäksi, myöntäisi 2,996 markan lisämäärärahan ja myös että kaupunki esimerkiksi tammikuun 1 päivästä 1911 ottaisi mainitun klinikan haltuunsa.

Sittenkun terveydenhoitolautakuntakin oli antanut siltä vaa-
ditun ³⁾ lausunnon, myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto pyydetyn lisämäärärahan käyttövaroistaan, jota vastoin asia muutoin lähetettiin rahatoimikamariin ja budjettivaliokuntaan edelleen valmisteltavaksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 21 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 33 §. —
³⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 19 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 23 §.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto sittemmin evätä edellä kerrotun anomuksen kansakoulu-hammasklinikan ottamisesta kaupungin haltuun, minkä ohessa valtuusto lähetti asian vastaiseen, Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1910 vuoden voittovaroista kaupungille tulevan osuuden jakamista varten asetettavaan valiokuntaan lausunnon saamiseksi siitä, missä määrin kaupunki voisi vuonna 1911 kannattaa mainittua klinikkaa voittovaroista annettavalla määrärahalta.

Kansakoulujohtokunnan esityksestä myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto Kallion uuteen kansakouluun ostettujen kuudenkymmenen luokkakaapin kustannusten suorittamiseen 4,800 markan määrärahan pantavaksi maksettavaksi mainitun koulun huonekalujen hankintaa varten olevasta määrärahasta.

Määräraha ostettuja kouluhuonekaluja varten.

Niinikään kansakoulujohtokunnan esityksestä myönsi ³⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan enintään 2,400 markkaa n. s. Cygnæus-juhlan toimeenpanemiseksi täällä.

Määräraha Cygnæus-juhlan toimeenpanoa varten.

Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuorisoliiton toimikunnan anomuksesta myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 1,000 markan määrärahan liiton välttämättömien menojen suorittamiseksi.

Määräraha Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuorisoliitolle.

Opettaja K. Verkon kaupunginvaltuustolle tekemän anomuksen saada tässä kaupungissa voimassa pitämälleen pientenlastenkoululle ja sen yhteydessä olevalle kiertokouluseminaarille kunnalta vuotuista kannatusapua 105 markkaa 83 penniä oppilasta kohti, joka rahamäärä vastaisi niitä kustannuksia, mitä kaupungilla oli vuonna 1908 ollut kustakin kansakouluoppilaasta, valtuusto epäsi ⁵⁾ rahatoimikamarin ja kansakoulujohtokunnan annettua lausunnon asiasta.

Evätty anomus avustuksen saamisesta pientenlastenkoululle ja kiertokouluseminaarille.

Kirjelmässä elokuun 1 päivältä mainitsi vaivaishoitohallitus että, kun voimassa olevan vaivaishoitolain 14 §:n 2 momentissa säädetään, että lasta, jolle vaivaishoitoa myönnetään, ei ole ainoastaan varustettava elatuksella ja vakinaisella asunnolla, vaan myös kristillisesti kasvatettava ja opetettava, ja pitää lapselle sentähden, jos mahdollista on, kunnan sisällä valmistettaman tilaisuutta koulunkäyntiin, oli hallituksesta näyttänyt lain hengen ja tarkoituksen mukaiselta, että tuollaista erikoisopetusta, joka tarkoittaisi mahdollisuuden hankkimista lapselle vastaisen elatuksensa saamiseen, olisi tilaisuuden mukaan annettava vaivaishoitoa nauttiville raajarikkosille lapsille. Tuollaisen vaivaishoidon saantia tarkoittavat vaati-

Määräraha raajarikkoisten varattomain lasten ammattiopetusta varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 27 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 20 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 22 §. —

⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §.

mukset eivät kuitenkaan rajoittuneet näihin varsinaisiin vaivashoitotapauksiin. Vaivashoitohallitukselle oli vuosi vuodelta saapunut yhä useampia anomuksia, että ryhdyttäisiin hankkimaan köyhäin vanhempain raajarikkoisille lapsille tilaisuutta päästä kuuromykkäkouluun ynnä muihin rammoille ja raajarikkoisille tarkoitettuihin oppilaitoksiin, ja olivat tuollaiset anomukset, jos lapsen vanhemmat olivat aivan varattomat taikka myös niin niukoissa varoissa, etteivät he ensinkään tahi ainoastaan osittain voivat kustantaa puheenalaisen opetuksen, tähän asti tavallisesti aiheuttaneet vaivashoitohallituksen joko osittain tahi kokonaan kustantamaan tuollaisen vastaiseen elatuskykyyn kehittävän erikoisopetuksen kustannukset. Kun kuitenkin tuollaisen erikoisopetuksen kustantaminen lapsille, jotka eivät olleet vaivashoidon elätettävinä, oli lainmukaisesta vaivashoidosta syrjässä, mutta kuitenkin täytyi katsoa kunnan oman edun vaativan pitämään huolta siitä, että sen rammat ja raajarikkoiset jäsenetkin tulisivat kykeneviksi mahdollisimman suuressa määrässä hankkimaan elatuksensa, oli vaivashoitohallitus, jolla ei ollut käytettävänä tähän tarpeellisia määrärahoja ja joka sitä paitsi oli katsonut kasvatuslautakunnan voivan käsitellä puheenalaista laatua olevia kysymyksiä suuremmalla asiantuntemuksella, kuin mitä hallituksella oli käytettävänä, kasvatuslautakuntaan lähettänyt erinäisiä vaivashoitohallitukselle viime aikoina ilmoitettuja mainitun laatuista tapauksia. Kun ei kasvatuslautakunta kuitenkaan ollut katsonut tehtäviinsä kuuluvan puheenalaisten lasten koulunkäynnistä huolehtimisen, esitti vaivashoitohallitus, että, jos kaupunginvaltuusto oli hallituksen tavoin sitä mieltä, ettei kunta voinut asettua kokonaan vierovalle kannalle mainitun laatuisten vaatimusten suhteen, kasvatuslautakunta veloitettaisiin vastedes käsittelemään nämä asiat taikka, jos asiain katsottaisiin vastedeskin olevan vaivashoitohallituksen käsiteltäviä, tämä hallitus valtuutettaisiin menosääntöehdotukseensa panemaan erityisen määrärahan ammattiopetuksen kustantamiseksi kunnan rammoille ja raajarikkoisille varattomille jäsenille.

Asiaa esiteltäessä palautti ¹⁾ kaupunginvaltuusto sen vaivashoitohallitukseen, jonka tuli yksissä neuvoin kasvatuslautakunnan kanssa laatia sekä valtuustolle lähettää ehdotus asian järjestämiseksi, jonka ehdotuksen erittäinkin tulisi sisältää laskelma puheenalaisen ammattiopetuksen kustannuksista.

Sittemmin vaivashoitohallitus kirjelmässä lokakuun 10 päivältä mainitsi kasvatuslautakunnan ilmoittaneen suostuvansa vastedes ottamaan käsiteltäväkseen edellä mainitun laatuiset asiat sekä

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 42 §.

esitti, että 4,900 markan suuruinen, tarkemmin eritelty määräraha otettaisiin kasvatustalouden vuosirahansääntöön puheenalaista tarkoitusta varten.

Asiaa uudestaan esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto siitä hankkia budjettivaliokunnan lausunnon.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön päätti 2) kaupunginvaltuusto budjettivaliokunnan ehdotuksesta nimikkeen „Tylsämielisten ja raajarikkoisten lasten opetus“ kohdalle otettavaksi 4,900 markan määrärahan raajarikkoisten varattomien lasten ammattiopetusta varten.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 30 päivänä 1909 oli rahatoimikamarin valmisteltavaksi 3) antanut erinäisten kaupungin kasvatustalousten johtajain tekemän palkankorotusanomuksen, esitti kamari kirjelmässä tammikuun 24 päivältä, että kasvatustalouden ehdottama kasvatustalousten johtajain palkanparannus hyväksyttäisiin sekä että parannetut palkkaehdot astuisivat voimaan maaliskuun 1 päivästä ja palkankorotukset kuluvalta vuodelta maksettaisiin valtuuston käyttövaroista.

Kaupungin kasvatustalousten johtajain palkkain korotus.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 4) kaupunginvaltuusto myöntää mainituille virkamiehille alempana luetellut palkkaetujen parannukset 1910 vuoden alusta lukien, nimittäin:

Bromarvin Bengtsärin kasvatustalouden johtajalle, paitsi hänelle taattujen luontoispalkkaetujen arvoa, 100 markkaa;

Sipoon Paipisten kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 400 sekä ikälisäysten korotusta 160 markkaa eli kaikkiaan 560 markkaa;

Nummen Tavolan kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 400 markkaa;

Lohjan Karstun kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 400 markkaa;

Vanajan Paikkalan kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 200 sekä ikälisäyksen korotusta 40 markkaa eli kaikkiaan 240 markkaa;

Porvoon pitäjän Laversin kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 400 sekä ikälisäyksen korotusta 80 markkaa eli yhteensä 480 markkaa;

Kemiön Gammelbyn kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 200 markkaa; sekä

Vihdin Vanjoen kasvatustalouden johtajalle pohjapalkan korotusta 400 markkaa.

1) Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 24 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. —

3) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 83. — 4) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 14 §.

Edellä mainittujen menoeräin summa, 2,780 markkaa, pantaisiin maksettavaksi valtuuston käyttövaroista.

Samalla päätti valtuusto k. senaatille tehdä esityksen, että kaupungille kasvatustaloksia varten tuleva valtioapu 1910 vuoden alusta korotettaisiin 25 %:lla viimeksi mainitusta rahamäärästä eli siis 695 markalla.

Bengtsårin kasvatustaloksen vuosirahansääntö.

Sittenkun kaupunginvaltuusto oli 1910 vuoden menosääntöön Bengtsårin kasvatustaloksen voimassapitoa varten ottanut 20,900 markan arviomäärärahan sekä samalla, koska mainitun menoerän pohjaksi pantu puheenalaisten kunnossapitokustannusten laskelma oli laadittu aikaisempaa vuotta varten, antanut rahatoimikamarin toimeksi tehdä ehdotuksen mainitun laitoksen vuosirahansääntöksi vuodeksi 1910 sekä esityksen laitosta varten tarvittavasta lisämäärärahasta, lähetti kamari kirjelmässä helmikuun 14 päivältä valtuustolle kasvatustalokunnan laatiman, 51,650 markkaan päättyvän rahansääntöehdotuksen, jossa sekä meno- että tulopuolella oli 10,000 markan summa kaikkien koulu-, asuin- y. m. huoneistojen vuokraa, sekä esitti vastamainitun menosääntöön vahvistettavaksi ja siten tarvittavan 20,750 markan lisämäärärahan myönnettäväksi puheenalaisen kasvatustaloksen voimassapitoon.

Asiaa esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto vahvistaa edellä kerrotun ehdotuksen Bengtsårin kasvatustaloksen vuosirahansääntöksi olemaan voimassa vuonna 1910 sekä käyttövaroistaan osottaa mainitut 20,750 markkaa, minkä ohessa valtuusto katsoi tarpeelliseksi huomauttaa kasvatustalokuntaa, että siten myönnettyä lisämäärärahaa, joka oli laskettu koko tätä vuotta varten, olisi, siihen nähden että osa vuotta jo oli kulunut, käytettävä ainoastaan mikäli tarve vaati. Samalla päätti valtuusto k. senaatille tehdä esityksen, että kaupungin kasvatustaloksille tulevaa valtioapua 1910 vuoden alusta suhteellisesti korotettaisiin.

Myrskylän turvakodin koulurakennusta koskeva lausunto.

Maistraatin kirjelmässä syyskuun 7 päivältä vaadituksi lausunnoksi siitä, oliko Myrskylän pahantapaisten poikain turvakodin koulurakennus teetetty Helsingin anniskeluosakeyhtiön varoilla sekä, niin ollen, miten mainittua koulurakennusta oli käytetty puheenalaisen turvakodin lakattua toimimasta, päätti 2) kaupunginvaltuusto asiassa kaikin puolin yhtyä siihen lausuntoon, minkä rahatoimikamari lähetekirjain mukaan oli siitä antanut.

Lisämääräraha kaupungin kirjastoa varten.

Kaupungin kirjastohallituksen esityksestä myönsi 3) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan lisäykseksi vuoden menosääntöissä kirjoja, aikakaus- ja sanomalehtiä sekä nidottamista varten olevaan määrärahaan 3,000 markkaa.

1) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 24 §. — 2) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 6 §. — 3) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 22 §.

Osakeyhtiö Helsingin filharmonisen seuran johtokunnan anomuksesta myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan mainitulle seuralle sille aikaisemmin vuoden varrella Helsingin anniskeluosakkeyhtiön voittovaroista kaupungille tulevasta osuudesta myönnetyn 12,000 markan suuruisen määrärahan lisäksi 13,000 markkaa.

Lisämääräraha
Helsingin
filharmoniselle seuralle.

Kirjelmässä toukokuun 7 päivältä ilmoitti majoituslautakunta, että 1:sen suomenmaalaisen tarkk'ampujaprikaatin hallitus oli kahdessa läänin kuvernöörille lähetetyssä sekä sitten lautakunnalle toimitetussa kirjelmässä vaatinut hankittavaksi majoitusta täällä kahdeksi vuodeksi, syyskuun 1 päivästä 1910 lukien, yhdelle 2:sen rykmentin ja neljälle 3:nnen rykmentin komppanialle, yhteensä 1,000 miehelle, sekä esitti, että pakkomajoituksen välttämiseksi tarpeellinen määräraha myönnettäisiin tarvittavain huoneistojen vuokraamiseen ja tarvikkeiden ostoon, jota tarkoitusta varten likimääräinen kustannusarvio oli pantu kirjelmän oheen.

Määräraha
venäläisen
sotaväen
majoitusta
varten.

Sittenkun majoituslautakunnan esitys oli lähetetty rahatoimikamariin, saapui kamarilta toukokuun 21:ntenä päivätty kirjelmä, jossa kamari, mainiten että puheena ollut majoitus silloin saadun tiedon mukaan tarkoitti ainoastaan kolmea komppaniaa eli 600 miestä, ilmoitti olleensa erinäisten asianhaarain johdosta pakotettu vaaditun majoituksen järjestämiseksi ryhtymään erinäisiin lopullisiin toimenpiteisiin, joiden hyväksymistä kamari sentähden anoi, sekä ehdotti erinäisiä lisäksi tarpeellisia toimenpiteitä.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto, rahatoimikamarin järjestämiin toimenpiteisiin ja esittämiin ehdotuksiin myöntyen:

kolmen jalkaväkikomppanian majoituskustannuksiin syyskuun 1 päivän 1910 ja saman päivän vuonna 1912 välisenä aikana osottaa 252,700 markkaa, josta määrästä 150,000 markkaa luettiin rahatoimikamarin toimittaman eräiden Södervikinkadun tontilla n:o 4 olevain rakennusten lunastukseksi;

mainittuun tarkoitukseen vuonna 1910 kaupunginkassasta edeltäpäin maksettavaksi osottaa 175,700 markkaa, josta summasta kuitenkin olisi luettava pois ne 30,000 markkaa, mitkä majoituksen korvauksena olisi tilattava valtiovaroista; sekä

puheenalaisten majoituskustannusten tilin siirrettäväksi tilikirjoissa, kunnes kaupungilla olleiden mainittujen kustannusten lopullinen määrä oli todettavissa.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto sittemmin 1910 vuoden menosääntöön otettavaksi kaikkiaan 76,775 markkaa edellä mainittuja majoituskustannuksia.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 8 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 7 p. 19 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 6 §.

Määräyksiä
venäläisen so-
taväen majoit-
tamisesta liike-
kannalle pan-
taessa ja sota-
aikana.

Kirjelmässä kesäkuun 29 päivältä esitti majoituslautakunta, että sitä ehdotusta venäläisen sotaväen majoittamiseksi Helsinkiin liikekannallepanon tapahtuessa tahi sota-aikana, joka kaupunginvaltuuston kirjelmän mukaan helmikuun 12 päivältä 1889 oli vahvistettu noudatettavaksi kesäkuun 1 päivään 1890, edelleen saisi soveltaa siten muutettuna, että 1—5 äyristä verotettuihin taloihin sijoitettaisiin yksi henkilö sekä korkeammasta verotettuihin taloihin yksi henkilö kutakin täyttä viittä veroäyriä kohti, ja myös että ehdotettua korvausta vastedes maksettaisiin 40 penniä päivässä alipäällystään ja miehistöön kuuluvalta henkilöltä, 4 markkaa kultakin johonkin yhdeksään alimpaan arvoluokkaan kuuluvalta sekä 8 markkaa kultakin johonkin viiteen ylimpään arvoluokkaan kuuluvalta henkilöltä, kansliahuoneesta 2 markkaa sekä 40 penniä vaimon ja 20 penniä 19 vuotta nuoremman lapsen puolesta, minkä ohessa lautakunta, viitaten majoituksesta Suomessa vuonna 1876 annetun ohjesäännön 46 §:ään epäili, kävikö lautakuntaa velvoittaminen osottamaan nekin huoneistot, jotka kruunun olisi hankittava.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti 1) kaupunginvaltuusto, koska edellä mainittu majoituslautakunnan laatima ehdotus venäläisen sotaväen majoittamiseksi tänne liikekannallepanon tapahtuessa ja sota-aikana kaikissa pääkohdissaan oli valtuuston aikaisemmin siinä kohden vahvistamain määräysten mukainen, hyväksyä mainitun ehdotuksen, minkä ohessa valtuusto vahvisti mainitut määräykset olemaan voimassa 1914 vuoden loppuun.

Mitä taas tuli kysymykseen, kuinka laajassa määrässä majoituslautakuntaa kävi velvoittaminen majoitusta varten osottamaan huoneistoja, viittasi valtuusto asiasta voimassa olevan majoitusohjesäännön säännöksiin, joiden mukaan eräissä tapauksissa kaupungin tulee majoituslautakuntansa kautta ja toisissa tapauksissa kruunun hankkia tarpeelliset huoneistot.

Venäläisen
sotaväen lii-
kekannalle-
panosta aihe-
utuneet toi-
menpiteet.

Sen johdosta että majoituslautakunta kirjelmässä lokakuun 19 päivältä oli tehnyt esityksen erinäisistä toimenpiteistä, jotka kävisivät tarpeellisiksi tšekäläistä venäläistä sotaväkeä liikekannalle pan-
taessa, sekä rahatoimikamarin annettua asiasta lausunnon, päätti 2) kaupunginvaltuusto:

osottaa 4,700 markan määrärahan, jolla, edellyttäen liikekannallepanon toimeenpantavaksi, rakennettaisiin väliaikainen keittiöparakki poliisilaitoksen käytettävänä olevan ratsastusmaneesin läheisyyteen;

valtuuttaa lautakunnan yksissä neuvoin komendanttihakituksen kanssa jonkin tšekäläisen leipomonistajan kanssa tekemään sopi-

1) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 26 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 6 §.

muksen tarvittavain leivinuunien ynnä leipomisessa tarpeellisen kaluston luovuttamisesta liikekannallepanon aikana käytettäväksi kohtuullisesta korvauksesta, joka kuitenkin maksettaisiin ainoastaan siinä tapauksessa että sotaväki pantiin liikekannalle;

jättää lautakunnan kirjelmän oheisen, 4,833 markkaan 95 penniin päättyvän kustannusarvion mukaisen erinäisen kaluston hankkimisen siksi, kunnes sotaväki pantiin liikekannalle, jolloin lautakunnan tuli muuta esitystä tekemättä heti hankkia mainittu kalusto; sekä

evätä lautakunnan ehdotuksen että ruokasalina saisi liikekannallepanon aikana käyttää lähintä edellä mainitun ratsastusmaneesin viereistä sairasparakkia, koska parakki oli varattava varsinaiseen tarkoitukseensa sairaalaksi kulkutautien ilmaantuessa.

Maistraatin kirjelmässä syyskuun 19 päivältä vaadituksi lausunnoksi 3:n suomenmaalaisen tarkk'ampujarykmentin päällikön esityksen johdosta että kaupungin kustannuksella annettaisiin raitio-ten Sörnäs linjalla käytettävät vapaaliput yhdeksälle upseerille ja kuudelle virantoimituksessa olevalle sotamiehelle, päätti 1) kaupunginvaltuusto kaikin puolin yhtyä siihen epäävään lausuntoon, minkä rahatoimikamari lähetekirjain mukaan oli asiasta antanut.

Lausunto esityksestä että upseereille ja sotamiehille annettaisiin vapaita raitiotielippuja.

Esiteltäessä rahatoimikamarin esitystä 2) hallituksen asettamisesta kaupungin teknillisiä laitoksia varten antoi kaupunginvaltuusto kamarin toimeksi, kaupungin kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen kanssa neuvoteltuaan, laatia sekä valtuustolle lähettää ehdotuksen kaupungin teknillisten laitosten vastaisen hallituksen vuosirahansäännöksi.

Kaupungin teknillisten laitosten hallituksen vuosirahansääntö.

Rahatoimikamari lähetti tämän johdosta kirjelmässä 3) marraskuun 24 päivältä valtuustolle mainittua tarkoitusta varten laatimansa ehdotuksen ynnä kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen asiasta antaman lausunnon sekä esitti vahvistettavaksi ehdotuksen, joka oli seuraava:

Ehdotus kaupungin teknillisten laitosten hallituksen vuosirahansäännöksi.

Palkkiota valituille hallituksenjäsenille, jaettavaksi hallituksen määräyksen mukaan sekä pantavaksi samansuuruisina erinä maksettavaksi kaikkien kolmen teknillisen laitoksen menosäännöistä	Smk	10,000: —
Hallituksen sihteeri, palkkiota	„	3,000: —

1) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 7 §. — 2) Ks. tätä kert. siv. 179 ja seur. —

3) Valt. pain. asiakirj. n:o 62.

Kaasu-, sähkö- ja vesilaitosten toimitusjohtajat,			
kukin palkkaa	10,000:—		
vuokrarahoja	2,000:—		
matkarahoja	500:—		
	12,500:—	Smk	37,500:—
Vesilaitoksen rahastonhoitaja, palkkiota		„	2,100:—

Muist.: Toimitusjohtajille tulee 10 %:n palkankorotus 5 ja 10 vuoden palveluksesta.

Asiaa uudestaan esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto, käymättä tällä kertaa asiaa yksityiskohtaisesti käsittelemään, 1911 vuoden menosääntöön puheenalaista tarkoitusta varten merkitä 55,000 markan määrärahan, minkä ohessa asia muutoin lähetettiin teknillisten laitosten hallitukseen, jonka tuli laatia ja valtuustolle lähettää ehdotus seikkaperäiseksi vuosirahansäännökseen, ja oli teknillisten laitosten johtajain palkat siksi, kunnes mainittu vuosirahansääntö oli vahvistettu, maksettava samoin määrin kuin tähänkin asti.

It. Henrikinkadun kaasutehtaassa olevan omaisuuden erään osan rahaksimuutto.

Kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esityksestä päätti 2) kaupunginvaltuusto, koska Södervikissä olevan kaupungin uuden kaasutehtaan käyttö jo oli alkanut ja It. Henrikinkadun kaasutehtaalla työ lähimmässä tulevaisuudessa voitiin lakkauttaa, valtuuttaa hallituksen muuttamaan rahaksi kaiken sellaisen kaasutehtaalle kuuluvan omaisuuden, minkä viimeksi mainitun kaasutehtaan toiminnan lakkauttamisen johdosta kävi myyminen.

Porras- ja pihavalaistukseen käytetyn kaasun hinta.

Niinikään kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esityksestä oikeutti 3) kaupunginvaltuusto hallituksen laskemaan portaiden ja pihain valaistukseen käytettävästä kaasusta hintaa 25 penniä m³:ltä sekä 5 markan lisämaksusta vuotta ja liekkiä kohti sallimaan asuntovalaistusta varten liittää lämpökaasumittareihin enintään kolme korkeintaan viidenkymmenen normaalikynttilän vahvuista valokaasuliekkiä.

Valokaasun hinnan huojistus.

Kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esityksestä 4) päätti 5) kaupunginvaltuusto, että valokaasun hinta oli 1911 vuoden alusta vahvistettava 25 penniksi m³:ltä, kuitenkin siten että kuluttaja saisi samassa kiinteistössä kuluttamastaan valokaasusta hinnanalennusta, vuotuisen kulutuksen ollessa vähintään 2,000 markkaa, 2 % sekä sitä suuremmasta kulutuksesta kultakin täydeltä tuhannelta markalta lisäksi 1 %:n 10 %:iin asti, ja saisi hallitus sen lisäksi harkintansa mukaan kussakin eri tapauksessa myöntää valokaasun hinnan alennusta enintään 10 % niille, erittäinkin suuremmille kuluttajille, joiden kaasunkulutus oli osottanut erikoisen edullista suhdetta suu-

1) Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 13 §. — 2) Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 45 §. — 3) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 26 §. — 4) Valt. pain. asiakirj. n:o 39. — 5) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 14 §.

rimman kulutusmäärän ja kaikkiaan kulutetun kaasun kuutiometri-
määrän välillä, jota vastoin lämpökaasun hinta pysyisi ennallaan
eli 15 penninä m³:ltä.

Kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esityksestä oikeutti ¹⁾ kau-
punginvaltuusto hallituksen sallimaan laboratorien ja muiden valo-
ja lämpökaasua yhteisestä johdosta ottavain samantapaisten laitosten
yhdistää valokaasuliekkejä lämpökaasumittareihin vuotuisesta, las-
kettuun valaistusaikaan suhtautuvasta lisämaksusta.

Laboratoo-
reissa ja niiden
tapaisissa lai-
toksissa kulu-
tetun kaasun
hintaa.

Kaupungin sähkölaitoksen rakennustoimikunnan kirjelmässä ²⁾
joulukuun 3 päivältä 1909 tehdyn esityksen mukaisesti sekä sitten-
kun kaasu- ja sähkölaitoksen hallitusta oli asiasta kuultu, vahvisti ³⁾
kaupunginvaltuusto seuraavan taksan:

Kaupungin
sähkölaitoksen
tariffi.

Taksa Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähkövoiman kulutukselle.

1 §.

Sähkövoimasta, jota käytetään valaistustarkoitukseen, maksetaan:

a) käyttäessä kilowattituntimittaria 60 penniä kilowattitunnilta;

b) käyttäessä virranrajoittajaa korkeintaan 5 metallilankalampulle à noin
1 watti normaalikynttilältä:

16	normaalikynttilän lampusta	Smk 15:—
25	s:n s:n	„ 24:—
50	s:n s:n	„ 45:—

kaikki vuodelta ja hallituksen lähempään yksityiskohtaisten määräysten mukaan.

2 §.

Porras- ja pihavalaitukseen käytettävästä sähkövoimasta maksetaan
50 penniä kilowattitunnilta.

3 §.

Sähkövoimasta, jota tarvitaan moottorinkäyttöön tai muihin teollisuus-
tarkoituksiin, niihin luettuna myöskin valokuvaukseen, kopioimiseen y. m. aijot-
tujen lampujen virta sekä lämmitykseen ja siirreltäviin patterien lataukseen
tarvittava virta, maksetaan 25 penniä kilowattitunnilta.

4 §.

Hallitus saa harkintansa mukaan erityisissä tapauksissa myöntää hinnan-
alennusta varsinkin sellaisille suurenpuoleisille käyttäjille, joiden virrankulutus
osottaa erikoisen suotuisata suhdetta maksimaalitehon ja kulutettujen kilowatti-
tuntien kokonaislukumäärän välillä.

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 23 §. — ²⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 86. —

³⁾ Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 26 §.

Samain asianhaarain vallitessa on hallituksella oikeus laskea ja määrätä erityiset hinnat sellaisille suurenpuoleisille virrankäyttäjille, jotka saavat korkean jännityksen kiertovirtaa.

5 §.

Omain sähkölaitosten omistajille, jotka kaupungin laitoksesta ottavat vain osan sähkövoimatarpeestaan, määrää hinnan harkintansa mukaan jokaisessa eri tapauksessa hallitus, joka myöskin lähemmin määrää tällaisten tilaajain liittymisen teknilliset ehdot.

6 §.

Kuluttaja saa saman kartanon alueella käyttämästään sähkövoimasta alennusta:

kulutettaessa vähintään 3,000: — Smk:n arvosta 1 vuodessa 3 %; sekä kulutettaessa tätä enemmän, jokaiselta täydeltä tuhannelta markalta lisäksi 1 %, korkeintaan 20 %:iin saakka.

Vuosikulutuksen noustessa 20,000: — Smk:aan annetaan alennusta erityisen sopimuksen mukaan.

7 §.

Jokaisella tilaajalla on oikeus saada maksutta virrankulutuksensa mitaamista varten sähkömittari. Jokaisesta tilaajan lisäksi tarvitsemasta samaan asettamspiiriin sijoitetusta mittarista maksetaan vuokraa erityisen taksan mukaan.

Kaupungin
kaasu- ja sähkö-
laitoksen lasku-
jen periminen.

Rahatoimikamariin annetussa, kaupunginvaltuustolle osotetussa ja kamarin oman lausuntonsa kera valtuustolle lähettämässä kirjelmässä maaliskuun 9 päivältä oli kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus pyytänyt määräystä, miten mainittujen laitosten maksamattomien laskujen perimiseen nähden olisi meneteltävä.

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti jättää kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esityksen huomioon ottamatta sekä antaa kamarin toimeksi tehdä hallituksen kanssa hallituksen voimassa olevan ohjesäännön pohjalla tarpeellisen sopimuksen mainittujen laskujen perimisestä.

Kaupungin
sähkölaitoksen
kustannusten
lopullinen
järjestely.

Kirjelmässä ²⁾ maaliskuun 23 päivältä kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus, ilmoittaen tammikuun 1 päivänä 1910 vastaanottaneensa valmiin sähkölaitoksen sen rakennushallitukselta sekä tilinpäätöksen rakennuskaudelta olevan valmiina, lähetti valtuustolle seuraavan yhdistelmän:

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 16 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 21.

Helsingin kaupungin sähkölaitoksen määrärahaihin ja todellisten kustannusten yhdistelmä.

	<i>Määrä- rahat.</i>	<i>Kustan- nukset.</i>
I. Pääaseman rakennus	240,000: —	424,536: 31
II. Höyrykattilalaitos	510,000: —	604,933: 29
III. Dynamokoneet, konetaulut	135,000: —	
III a. Jäähdytysvesijohto	25,000: —	169,589: 47
IV. Pääkaapelit	142,000: —	108,624: 32
V. Aliasema:		
a) alkusuunnitelman mu- kaan	610,000: —	
b) tontin arvo kaupungin- valtuuston päätöksen mukaan 22/10 1907 ..	350,000: —	
c) määräraha kaupungin- valtuuston päätöksen muk. 24/3 1908 aliasemaa ja hallintorakennusta varten ..	600,000: —	
siitä vä- hennettyä alkusuun- nitelmaan merkityt	150,000: —	
	<u>450,000: —</u>	
VI. Johtoverkko	1,410,000: —	1,396,253: 55
VII. Kaapelihaudat	1,131,000: —	1,277,710: 03
VIII. Sähkölaitarit ja talojohdot:	300,000: —	
a) alkusuunnitelman muk.	110,000: —	
b) laajennusmäärärahoja v. 1909	120,000: —	
	<u>230,000: —</u>	241,264: 95
IX. Sekalaista	72,000: —	
Aikaisempain komit. käyt- tämät	38,276: 46	110,276: 46
Vanhankaupungin johto	70,000: —	57,070: 37
Yli määrärahaihin käytetty	109,164: 38	
Edellä oleviin kustannuksiin tulee lisäksi:		
kalustoon	67,165: 41	
korkoihin	170,000: —	
Arviolta uusien mittarien ostoon sekä trans- formaattoriasemain ja matalajännitteisen verkon teettämiseksi Vallilaan ja Arabiaan	<u>70,393: 75</u>	
	4,720,000: —	
Näiden suorittamiseksi käytetään aikaisemmin varatut	2,500,000: —	
Lainasta, 950,000: —, käytetään sähkömittarien kustannuksiin	120,000: —	
Laina otettava	<u>2,100,000: —</u>	
	Smk 4,720,000: —	

Edellä olevaan esitykseen viitaten hallitus ehdotti, että kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin päättäisi:

paitsi lisätyn valtuuston kesäkuun 4 päivänä 1907 sähkölaitosta varten osottamia..... Smk 3,275,000: —

hyväksyä seuraavat varsinaisen kaupunginvaltuuston ennakolta myöntämät määrät:

Aliaseman ja hallintorakennuksen tontin arvo ..	Smk	350,000: —
Lisämääräraha aliasemaa ja hallintorakennusta varten.....	„	450,000: —
Aikaisempain komiteain käyttämä määrä	„	38,276: 46
Vanhankaupungin johto	„	70,000: —
Kaluston kustannusten suorittamiseen	„	67,165: 41
Korkoja	„	170,000: —
Uusien mittarien ostoon sekä transformaattori- asemain ja matalajännitteinen verkon teet- tämiseksi Vallilaan ja Arabiaan, arviolta ..	„	70,393: 75
sekä ylitetyn määrän	„	109,164: 38
sekä että: paitsi aikaisemmin tähän tarkoitukseen varattuja	„	2,500,000: —
on lainaksi kahta vuotta pitemmälle takaisinmak- suajalle otettava	„	2,100,000: —

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ lisätty kaupunginvaltuusto kaupungin sähkölaitoksen kustannusten lopullista järjestämistä varten kahta vuotta pitemmäksi takaisinmaksuajaksi otetuista lainavaroista osottaa tarkoitukseen aikaisemmin myönnetyn 2,500,000 markan suuruisen määrärahan lisäksi 2,100,000 markan lisämäärärahan, ja oli päätös alistettava k. senaatin tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kreditivi
kaupungin
kaasu- ja säh-
kölaitoksen
hallitukselle.

Kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen esitykseen, että hallitus rahatoimikamarilta saisi enintään 300,000 markan krediivin tarpeen mukaan käytettäväksi sähkölaitoksen liikkeen harjoittamiseen, kaupunginvaltuusto myöntyi ²⁾, ja oli tavanmukainen korko luettava krediiviltä nostetuille erille.

Kysymys
sähkövirran
antamisesta
Brändön huvi-
lakaupunkiin.

Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä ³⁾ oli aktiebolaget Brändö villastad tiedustellut, suostuisiko ja millä ehdoilla Helsingin kaupunki Sörnäsissä olevasta sähkölaitoksestaan antamaan mainittuun huvilakaupunkiin sähkövirtaa sekä katuvalaistukseen että yksityistarpeisiin.

¹⁾ Lis. valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 1 ja 5 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 24 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 27.

Sittenkun kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus oli antamassaan lausunnossa esittänyt, että kaupunki ottaisi toimekseen edellä mainitun virranhankinnan erällä hallituksen esittämillä ehdoilla sekä että hallitus tarkoitukseen tarpeellisen korkeajännityksisen kaapelin hankinnasta ja sijoituksesta koituihin kustannuksiin saisi sähkölaitoksen 1910 vuoden voittovaroista käyttää enintään 20,000 markkaa, päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto jättää asian lisätyn kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi.

Asiaa sittemmin esiteltäessä lisätylle valtuustolle päätti ²⁾ tämä, että puheenalaiseen tarkoitukseen ei olisi myönnettävä kahta vuotta pitemmäksi takaisinmaksuajaksi otettuja lainavaroja.

Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä ³⁾ oli Åggelby elektriska belysningsaktiebolag tiedustellut, suostuisiko kaupunki ja millä ehdoilla Sörnäsissä olevasta sähkölaitoksestaan antamaan sekä katuvalaistukseen että yksityistarpeisiin käytettävää sähkövirtaa Åggelbyn huvilayhdyskuntaan.

Kysymys sähkövirran antamisesta Åggelbyn huvilayhdyskuntaan.

Kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus, jonka lausunto asiasta oli hankittu, esitti, että kaupunki ottaisi edellä mainitun virranhankinnan toimittakseen erällä hallituksen esittämillä ehdoilla sekä että lisätty kaupunginvaltuusto tarkoitusta varten tarpeellisen yhdysjohdon teettämiseen kaupungin uudesta vaivaistalosta Oulunkylään osottaisi enintään 10,000 markkaa, maksettavaksi kahta vuotta pitemmäksi takaisinmaksuajaksi otetuista lainavaroista.

Asiaa esiteltäessä päätti ⁴⁾ lisätty kaupunginvaltuusto, että kahta vuotta pitemmäksi takaisinmaksuajaksi otettuja lainavaroja ei olisi edellä mainittuun tarkoitukseen myönnettävä.

Professori T. Laitisen kaupunginvaltuustolle tekemän esityksen että, samalla kun virrantoimitus sähkölaitoksesta Töölön kaupunginosaan ⁵⁾ järjestetään, sähköjohdot ulotettaisiin Meilansin alueella olevaan Tilkan lepokotiin, valtuusto, saatuaan kaasu- ja sähkölaitoksen hallitukselta ilmoituksen että mainittujen johtojen kustannukset nousisivat 60,000 markan vaiheille, tällä kertaa epäsi ⁶⁾.

Eväty esitys sähköjohtojen ulottamisesta Meilansin alueella olevaan Tilkan lepokotiin.

Kirjelmässä ⁷⁾ lokakuun 3 päivältä lähetti rahatoimikamari valtuustolle kaupungin puhtaanapitolaitoksen järjestämiskysymystä varten asettamansa valiokunnan antaman mietinnön ehdotuksineen sekä yleisen käymäläin puhtaanapidon meno- ja tulosäännöksi että määräyksiksi jätteiden erottelusta ja säilyttämisestä taloissa, joista makkilanta ja rikat välikirjan mukaisesti poistetaan kaupungin

Kaupungin puhtaanapitolaitoksen järjestäminen.

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 33 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 4 §. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 65. — ⁴⁾ Lis. valt. pöytäk. jouluk 13 p. 4 §. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 ja seur. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 12 §. — ⁷⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 44.

puhtaanapitolaitoksen toimesta, ynnä terveydenhoitolautakunnan ja Helsingin talonomistajayhdistyksen lausunnot mainitusta mietinnöstä, ja esitti kamari, joka pääasiassa oli yhtynyt valiokunnan esittämiin näkökohtiin ja sen laatimiin ehdotuksiin, kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

että Helsingin kaupunki edelleen pitää voimassa puhtaanapitolaitosta, joka ottaa huolekseen talonomistajain velvollisuudet lian poistamiseen nähden;

että kaupungin puhtaanapito järjestetään n. s. kaksijakojärjestelmän mukaan;

että siis kaupungin puhtaanapitolaitokseen liittyneissä taloissa makkilanta kootaan ja käytellään samoin kuin tähänkin asti, mutta että sitä vastoin lantajätteet erotetaan rikkajätteistä sekä kootaan vartavasten hankittuihin astioihin ja poistetaan kaupungin puhtaanapitolaitoksen toimesta;

että sen lisäksi jokaiseen taloon on laitettava rikkalaaatikko „roskain“ kokoomista varten, sekä, kun tarpeelliseksi havaitaan, laatikko hevoslannan talteenottamista varten;

hyväksyä valiokunnan ehdottamat ja edellä mainittuun esitykseen liitetyt määräykset jätteiden erottelusta ja talteenottamisesta niissä taloissa, joista kaupungin puhtaanapitolaitos välikirjan mukaisesti poistaa makkilannan ja rikat;

että rahatoimikamari saa toimekseen määrätä, mistä ajankohdasta lähtien mainittuja määräyksiä on sovellettava, sekä vahvistaa talonomistajain kanssa tehtävän välikirjan kaavakkeen;

että talonomistajan on edellä mainitusta tehtävästä kaupungin puhtaanapitolaitokselle vuosittain suoritettava maksu, joka laskeaan 2 markaksi 40 penniksi jokaiselta talossa asuvalta henkilöltä;

että niihin taloihin nähden, missä useita liikkeitä, hotelleja, tehtaita, kouluja, virastoja y. m. sijaitsee, ei kuitenkaan edellä mainittuja ykköshintoja panna puhtaanapitomaksun laskemisen perustukseksi, vaan on tämä maksu sellaisissa tapauksissa suoritettava erityisen arvion pohjalla tehdyn sopimuksen mukaan;

että tehdessä sopimusta jätteiden poistamisesta puhtaanapitolaitoksen toimesta niistä taloista, jotka tähän asti ovat liittyneet puhtaanapitolaitokseen, pannaan m. m. ehdoksi, että talonomistaja sitoutuu sekä ryhtymään tässä edellä ehdotettuihin toimenpiteisiin jätteiden erottelemiseksi ja talteenottamiseksi, että myös lupautuu kustantamaan ja puhtaanapitolaitoksen välityksellä hankkimaan tarpeellisen määrän lantajätteiden säilytysastioita, mutta että, jollei puhtaanapito aikaisemmin ole ollut puhtaanapitolaitoksen toimenä, talonomistajan tämän lisäksi myös pitää kustantaa tarpeellinen määrä vahvistetun mallin mukaisia makkiaastioita;

että makkilannan ja muitten jätteiden kuljetusta saa sitä varten hankituilla ajoneuvoilla toimittaa pitkin päivää;

että vuosirahansääntöön pannaan tarpeellinen rahamäärä kaupungin omissa taloissa ja laitoksissa koottujen jätteiden poistamisen kustantamiseksi;

että rahatoimikamari saa tehtäväkseen vastedes ryhtyä toimiin kaupungille tarpeellisen alueen hankkimiseksi uusien kaatopaikkain laittamista varten;

että varastopaikoille koottuja jätteitä toistaiseksi ei käytellä tehdasmaisesti ennen niiden myyntiä; sekä

että 43,000 markan määräraha makki- ja rikka-astia- sekä ajoneuvovaraston täydentämistä, lomakkeitten hankkimista y. m. varten pannaan 1911 vuoden menosääntöön.

Edellä mainitut määräykset olivat seuraavat:

Määräyksiä, joita jätteiden erotteluun ja talteenottoon nähden on noudatettava taloissa, joista makkilanta ja rikat välikirjan mukaisesti poistetaan kaupungin puhtaanapitolaitoksen toimesta.

1 §.

Makkilanta on siellä, missä vesiklosetteja ei ole, koottava tiiviisiin, helposti siirreltäviin, ilmanpitävästi sulkeutuvilla kansilla varustettuihin levyastioihin.

2 §.

Rikkoja, taloustähteitä ja muita talossa syntyviä jätteitä ei saa koota samaan säiliöön, vaan on ne eroteltava niin:

että *lantarikat*, s. o. keittiötähteet, muut pian mätänevät jätteet, tuhka, lattia- ja katurikat sekä muut hienoksi ositetut aineet kootaan erityisiin tiiviisiin, helposti siirreltäviin levyastioihin, jotka asetetaan vettäläpäisemättömästä aineesta tehdyille, ympäröivää pihaa ylempänä olevalle alustalle;

että *roskarikat* eli muut karikkeet, niinkuin paperi, säilykeastiat, lasi, posliini, kuluneet talouskalut, vaatteet, tehtaitten, kaupalliikkeitten, käsi-ammattiliikkeitten karikkeet ja muut paljon tilaa ottavat esineet kootaan erilliseen, maanpinnan yläpuolelle sijoitettuun kannelliseen rikkalaatikkoon; sekä

että *kiinteä eläimenlanta*, koottuna tallisuojaissa tai semmoisessa, pannaan erityiseen tarkoitusta varten hankittuun, maanpinnan yläpuolella sijaitsevaan, tiiviiseen lanta-arkkuun tai laatikkoon.

3 §.

Makkiämpärit samoin kuin myös ne levyastiat, joissa 2 §:ssä mainitut roskarikat säilytetään, pitää olla puhtaanapitolaitoksen vahvistaman mallin mukaiset.

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto kaikin puolin hyväksyä rahatoimikamarin esityksen, minkä ohessa kamarin käskettiin asianomaisten talonomistajain kanssa puhtaanapidon toimitamisesta tehtäviin välikirjoihin panna määräys, että välikirjat ovat voimassa määrätyn, kamarin vahvistaman irtisanomisajan ehdolla.

Varain maksu
Ukkokoti-
yhdistykselle.

Rahatoimikamarin esityksestä valtuutti ²⁾ kaupunginvaltuusto kamarin täkäläiselle Ukkokoti-yhdistykselle rakennusten ja ulko-
huoneitten teettämistä sekä tarpeellista sisustamista varten tähän kaupunkiin perustettavan ukkokodin hyväksi lahjoitetuista, kamarin hoitamista varoista tarpeen mukaan antamaan enintään 154,000 markkaa.

Apteekkari
A. Grönvikin
lahjoituksen
luovutus.

Kaupunginvaltuustolle annetussa kirjelmässä esitti Suomen ruumiinpolttoyhdistys että, sittenkun valtuusto oli evännyt ³⁾ yhdistyksen anomuksen saada apteekkari A. Grönvik-vainajan testamentin kautta Helsingin kaupungin hoidettavaksi annetun 25,000 markan rahamäärän, joka oli tarkoitettu käytettäväksi ruumiinpolttolaitoksen rakennuttamiseksi ja voimassa pitämiseksi tässä maassa, oli täkäläinen raastuvanoikeus yhdistyksen vaatimuksesta syyskuun 17 päivänä 1909 antamallaan päätöksellä velvoittanut kaupungin yhdistykselle luovuttamaan mainitun lahjoitusrahaston. Kun kuitenkin rahatoimikamari oli vetänyt asian Turun hovioikeuden tutkittavaksi sekä sen lopullinen ratkaisu sen johdosta saattoi viipyä monta vuotta, esitti yhdistys, että valtuusto päättäisi, että kaupunki luopuu vetokanteestaan asiassa ja että edellä mainittu rahamäärä kasvaneine korkoineen annetaan yhdistykselle.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto myöntyä puheena olevaan ruumiinpolttoyhdistyksen esitykseen.

W. J. E. West-
zynthiuksen
rahaston kor-
kovarain
suoritus.

Vaivaishoitohallituksen esityksestä valtuutti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto mainitun hallituksen rahatoimikonttorista nostamaan W. J. E. Westzynthiuksen lahjoitusrahaston korkovarain hallituksen käytettäväksi valtuuston marraskuun 17 päivänä 1908 määräämällä ⁶⁾ tavalla.

E. O. Gustav-
sonin ja A. W.
Ingmanin lah-
joitusrahaston
korkovarain
suoritus.

Kaupunginvaltuustolle antamassaan kirjelmässä oli täkäläinen kaupunkilähetys pyytänyt saada vuodesta 1907 lähtien täällä voimassa pitämänsä tästä kaupungista kotoisin olevain turvattomain poikain kodin hyväksi nauttia Emilia Olivia Gustavsonin ja Athalida Wilhelmina Ingmanin lahjoitusrahaston korot.

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 14 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 22 §. — ³⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 89. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 23 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 42 §. — ⁶⁾ Ks. 1908 vuod. kert. siv. 129 ja seur.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto myöntyä kaupunkilähetyksen anomukseen siten, että mainitut korkovarot, 1910 vuoden alusta lukien sekä sittenkun tilinpäätös mainitulta vuodelta oli tehty, asetettaisiin kaupunkilähetyksen käytettäväksi.

Rahatoimikamarin esityksestä antoi ²⁾ kaupunginvaltuusto Gustav Pauligin lahjoitusrahastosta 3,000 markan suuruisen matkastipendin ylioppilas R. Forssille erällä kamarin esittämillä ehdoilla.

Rahatoimikamarin esityksestä oikeutti ³⁾ kaupunginvaltuusto leskirouva S. V. Judénin jälellä olevana elinaikanaan kantamaan neiti Viola Lewinin testamentin mukaan neiti A. Ch. Judén-vainajalle hänen elinajakseen taatut korkovarot 1,500 markkaa vuodessa.

Kirjelmässä heinäkuun 21 päivästä ilmoitti rahatoimikamari, että vahtimestarinleski Maria Lovisa Gumbergin elinaikanaan kesäkuun 11 päivänä 1897 tšekäläisen yleisen lastenkodin hyväksi laatimaa testamenttia koskevat asiakirjat oli annettu rahatoimikonttoriin, jonka testamentin mukaan rahaksi muutettu jäämistö oli „kaupunginviranomaisten hoidettava pohjarahastona, kunnes mainittua tarkoitusta varten muodostetaan rahasto, jolloin varat siirretään siihen“, sekä että mainittu rahamäärä oli heinäkuun 1 päivänä 1910 nousssut 5,041 markkaan 53 penniin, ja esitti kamari, että kaupunki vastaanottaisi lahjoituksen ja että rahatoimikonttori toistaiseksi ja kunnes yleinen lastenkoti tänne perustetaan sitä hoitaisi „vahtimestarinleski Maria Lovisa Gumbergin testamenttirahastona“ testamentin määräysten mukaisesti.

Asiaa esiteltäessä päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto, rahatoimikamarin esitykseen myöntyen, valtuuttaa kamarin kaupungin puolesta vastaanottamaan edellä mainitun lahjoituksen, jota sitten olisi edellä kerrotulla tavalla hoidettava.

Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1909 vuoden voittovaroista kaupungille tuleva osuus oli rahatoimikonttoriin suoritettu 415,227 markan 61 pennin suuruisena. Tästä voitto-osuudesta oli kaupunginvaltuusto aikaisemmin kaupunginkassasta edeltäpäin maksettavaksi myöntänyt: Arbetets Vänner-yhdistyksen läntiselle haaraosastolle 1,670 markkaa kesätyöskentelyn järjestämiseksi työväenlapsille, kansakoulujohtokunnalle 4,000 markkaa tylsämielisten lasten apukoulun oppilaiden ravitsemiseksi, Helsingin anniskeluosakeyhtiölle 35,000 markkaa Korkeasaarella ja Seurasaarella olevain yhtiön laitosten voimassapitoon, 10,000 markkaa ruotsinkielisten työväenopetuskurssien voimassapitoon täällä vuonna 1910, 15,000 markkaa

Matkastipendi Gustav Pauligin lahjoitusrahastosta.

Korkovarin maksu neiti V. Lewinin testamenttirahastosta.

Vahtimestarinleski M. L. Gumbergin testamentti.

Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1909 vuoden voittovarin jako.

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 32 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 9 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 18 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 31 §.

samanlaisten suomenkielisten kurssien järjestämiseksi samana aikana, 5,000 markkaa ruotsalaisen teatterin, 5,000 markkaa suomalaisen teatterin ja 3,000 markkaa aktiebolaget Folkteatern yhtiön kannatusavuksi, 12,000 markkaa osakeyhtiö Helsingin filharmonisen seuran ja 20,000 markkaa Helsingin torvisoittokunnan kannatusavuksi sekä 5,000 markkaa Valkonauha-yhdistykselle kahden lastenturvakodin voimassapitoon, eli kaikkiaan 115,670 markkaa.

Jaettavana oli siis jälellä 299,557 markkaa 61 penniä.

Pääasiallisesti asiaa valmistelemaan asetetun valiokunnan ehdotuksen 1) mukaisesti antoi 2) valtuusto alempana luetelluille henkilöille ja yhdistyksille seuraavat avustusmäärät, nimittäin:

neideille E. Alanderille ja H. Rothmanille Sörnäsin kansanlastentarhaa varten 24,000 markkaa;

neideille B. Bäckmanille ja L. Winterille Kallion kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

neiti E. Flomanille uutta suomalaista kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

neiti A. Rundströmille Perämiehenkadun kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

neiti L. Wendellille Töölön ruotsalaista kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

neiti Th. Wuorenheimolle Hermannin suomalaista kansanlastentarhaa varten 14,500 markkaa;

neideille M. Brotherukselle ja H. Anthonille Hermannin ruotsalaista kansanlastentarhaa sekä iltapäivälastentarhaa varten 10,000 markkaa;

rouva M. Metherille Kallion uutta suomalaista kansanlastentarhaa varten 7,500 markkaa;

neiti A. Nordmanille Sepänkadun varrella olevaa ruotsalaista kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

Fredriksperin kansanlastentarahalle 2,000 markkaa;

neiti A. Geitlinille Töölön suomalaista kansanlastentarhaa varten 8,000 markkaa;

neiti K. Eklundille Toukolan kaksikielistä kansanlastentarhaa varten 7,500 markkaa;

rouva M. Grönforsille, o. s. Liljeström, ja neiti I. Liljeströmille Eerikinkadun 31:ssä olevaa uutta ruotsalaista kansanlastentarhaa varten 9,000 markkaa;

neiti L. Hellgrenille Kivenhakkaajakadun 3:ssa olevaa kansanlastentarhaa varten 8,000 markkaa;

neiti B. Hannénille lasten työkoulua varten 1,000 markkaa;

1) Valt. pain. asiakirj. n:o 30. — 2) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 50 §.

neideille E. Olinille, L. Stoltzenbergille ja L. Wendellille Töölössä olevaa työtupaa varten 500 markkaa;

Arbetets Vänner yhdistykselle kesätyöskentelyn järjestämiseksi lapsille 2,000 markkaa;

saman yhdistyksen Sörnäsän haaraosastolle sen lasten kesäpuutarhaa varten 1,000 markkaa;

saman yhdistyksen läntiselle haaraosastolle kesätyöskentelyn järjestämistä varten 2,000 markkaa;

Valkonauha-yhdistykselle sen kahden lastenkodin ylläpitämiseksi (ennen myönnettyjen 5,000 markan lisäksi) 10,000 markkaa;

Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle Grankullan lähellä olevaa kesäsiirtolaa varten 1,000 markkaa;

Helsingin kansakoulujen opettaja- ja opettajataryhdistyksen toimikunnalle kesäsiirtoloita varten 14,000 markkaa sekä keuhkotautisten toipumakodin voimassapitämiseksi ja hoidon antamiseksi risatautisille oppilaille Högsandin parantolassa 2,000 markkaa;

Yhdistykselle ruokaa Helsingin köyhille kansakouluoppilaille 15,000 markkaa;

Helsingin kuuromykkäyhdistykselle kuuromykkien opettamista ja yhdistyksen lastentarhakoulua varten 1,000 markkaa;

Helsingfors svenska folkhögskola nimiselle seuralle 1,500 markkaa;

Helsingin kansanopistoseuralle 2,500 markkaa;

veistonopettaja O. W. Coranderille hänen kasvatusopillista veisto-oppilaitostaan varten 2,000 markkaa;

neiti A. Blomille hänen ylläpitämäänsä veistokoulua varten 500 markkaa;

Helsingin käsityökoulun johtokunnalle 2,000 markkaa;

hammaslääkäreille Th. Weberille ja A. Aspelundille heidän yksityisen kansakouluhammasklinikkansa voimassapitoon 8,000 markkaa;

lastenhoidon edistämisyhdistykselle sen yleistä tarkoitusta varten 11,000 markkaa;

samalle yhdistykselle Pippingsköldin turvakotia varten 2,000 markkaa;

Maitopisara-yhdistykselle sen toimintaa varten 3,000 markkaa;

Konvalescenthem—Toipumakoti yhdistykselle 4,500 markkaa;

Suomen eläinsuojelusyhdistykselle sen toimintaa varten 500 markkaa;

terveystoimistolle veneeristen tautien vastustamiseksi 8,000 markkaa;

Helsingin uimaseuralle 1,500 markkaa;

Risatautisten lasten parantolayhdistykselle 1,500 markkaa;

lääketieteen- ja kirurgiantohtori A. F. Hornborgille maksutoman käsittelyn antamiseksi selkärangan köyristymisiä sairastaville varattomille kouluoppilaille 2,000 markkaa;

köyhäin lasten työkotien johtokunnalle 10,500 markkaa;

pelastusarmeijalle Albergan lastenkotia, Antinkadun 29:ssä ja Sörnäsissä olevia slummiasemia, Sörnäsin lastenseimeä, köyhäin lasten kesäsiirtolaa sekä miesten yökotia ja halkotarhoja ynnä työläiskotia varten käytettäväksi oman harkintansa mukaan 10,000 markkaa;

Sokeain ystävät nimiselle yhdistykselle sen työkoulua varten 1,000 markkaa;

hyväntekeväisyyden järjestämis-yhdistykselle sen toiminnan avustamiseksi työn jakamisessa naisille 2,000 markkaa sekä sen keskustoimiston voimassapitämiseksi 1,500 markkaa;

rouvasväenyhdistykselle sen lastenkotia varten 2,000 markkaa;

kaupunkilähetykselle veisto- ja ompelukursseja, urheilumatkoja ja puutarhanhoitoa, lastenkotia, kesäsiirtoloita, nuorisokirjastoa, turvattomain naisten ja palvelusta hakevain palvelijatarnten kotia, halkotarhaa sekä työlaitoksia varten käytettäväksi oman harkinnan mukaan 3,000 markkaa;

Suomen naisyhdistykselle työläisnaisten kesäsiirtolaa varten 1,500 markkaa; sekä

Helsingin anniskeluyhtiölle Korkeasaarella ja Seurasaarella olevain laitostensa voimassapitoon 32,557 markkaa 61 penniä.

Muutoin päätti kaupunginvaltuusto:

että niiden yhdistysten, seurain ja yksityisten henkilöjen, joille apurahoja on voittovaroista myönnetty, tulee ehdottomasti antaa lyhyt kertomus toiminnastaan, eritoten silmällä pitäen myönnettyjen apurahain käyttämistä, niille kaupungin lautakunnille, joiden alaisia apurahan saajat ovat, ollen siis kertomukset annettava:

kansanlastentarhain ja lasten työskentelykurssien sekä kesälastentarhain johtajattarien ja asianomaisten toimikuntain, Valkonauha-yhdistyksen ja Helsingin nuorten miesten yhdistyksen toimikunnan kasvatyslautakunnalle;

Helsingin kansakoulujen opettaja- ja opettajataryhdistyksen, yhdistyksen Ruokaa köyhille kansakouluoppilaille, Helsingin kuuromykkäyhdistyksen, Helsingin käsityökoulun, veistonopettaja Coranderin, neiti Blomin, Helsingin ruotsalaisen kansanopiston, Helsingin kansanopistoseuran sekä hammaslääkärien Weberin ja Aspelundin kansakoulujohtokunnalle;

Toipumakoti-yhdistyksen, Suomen eläinsuojelusyhdistyksen, lastenhoidon edistämisyhdistyksen, Maitopisara-yhdistyksen, Helsingin

uimaseuran, Risatautisten lasten parantolayhdistyksen, lääketieteen-tohtori Hornborgin sekä terveystoimiston terveydenhoitolautakunnalle;

Sokeain ystävain yhdistyksen, rouvasväenyhdistyksen, köyhäin lasten työhuoneitten toimikunnan, hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistyksen, pelastusarmeijan ja kaupunkilähetyksen vaivahoitohallitukselle; sekä

Suomen naisyhdistyksen työväenasiain lautakunnalle,

joiden lautakuntain velvollisuutena on seurata asianomaisten yhdistysten ja laitosten toimintaa sekä oman lausuntonsa kera valtuustolle lähettää edellä mainitut kertomukset;

lisäehtona seuraavain avustusten nauttimista varten määrätä asianomaisten avustuksensaajain noudatettavaksi:

veistonopettaja Coranderin, että hänen veistokoulussaan annetaan maksutonta opetusta vähintään kahdeksalle tämän kaupungin oppilaitosten oppilaalle;

neiti Blomin, että samoin maksutonta opetusta annetaan viidelle koulunoppilaalle;

Toipumakoti-yhdistyksen, että yhdistys kodissaan vuoden umpeen varaa maksuttoman sijan seitsemälle tai kahdeksalle varattomalle potilaalle;

Risatautisten lasten parantolayhdistyksen, että yhdistys ensi kesänä noin puolen neljättä kuukauden ajaksi luovuttaa maksutta kuusi sijaa Högsandin parantolasta vaivahoitohallituksen sinne ehdottamille potilaille; sekä

vaivahoitohallituksen alaisten armeliaisuusyhdistysten, että asianomainen yhdistys tarkoin tutkii, onko henkilö, jolle avustusta on annettu, täällä ollut ei ainoastaan kirkonkirjoissa, vaan myös hengille pantuna vähintään kaksi peräkkäistä vuotta sekä, ellei niin ole ollut laita, heti siitä ilmoittaa vaivahoitohallitukselle, jotta hallitus voi, ennenkuin sellainen henkilö on täällä ehtinyt saada kotipaikkaoikeuden, ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin; mitä yhdistys on antanut henkilölle, joka ei ole täällä hengillepantuna, sen vaivahoitohallitus korvaa yhdistykselle.

Lisäksi päätti valtuusto antaa kasvatustalouden toimeksi ottaa tutkittavaksi kysymyksen, eikö Valkonauha-yhdistyksen tänne perustamia kahta lastenkotia vastedes kävisi asettaminen välittömästi lautakunnan alaisiksi, jonka siinä tapauksessa tulisi ottaa niiden hoito käsiinsä.

Sen valiokunnan ehdotuksesta, jonka kaupunginvaltuusto oli asettanut jakamaan vuodelta 1910 niitä apurahoja, mitkä valtuuston lokakuun 26 päivänä 1886 tekemän päätöksen mukaan on vuosittain

rahastosta
annetut apu-
rahat.

jaettava kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahastosta, antoi 1) valtuusto 37 hakijasta seuraaville henkilöille kullekin 50 markan apurahan, nimittäin: palvelijattarille Maria Axbergille, Anna Brita Bergille, Katarina Gustava Hiitolinille, Amanda Maria Lehtoselle, Hilda Miettiselle, Aurora Näsmanille, Maria Qvickille, Lovisa Rindellille, Wilhelmina Salanderille, Anna Sikiölle, Fausta Alexandra Stenlundille ja Vilhelmina Wilenille; ja oli mainitut rahamäärät rahatoimikonttorin toimesta puheenalaisen rahaston käytettävänä olevista varoista talletettava säästöpankkiin kunkin edellä mainitun henkilön hyväksi, jotka saisivat rahatoimikonttorista noutaa säästöpankkikirjansa ynnä sinne antamansa todistukset.

Apuraha Valko-
nauha-yhdis-
tykselle.

Kaupunginvaltuustolle antamassaan kirjelmässä oli Valkonauha-yhdistys anonut 16,000 markan apurahaa Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1909 vuoden voittovaroista molempain täkäläisten lastenturvakotiensa voimassapitoin.

Kasvatuslautakunnan annettua lausunnon asiasta päätti 2) kaupunginvaltuusto myöntää yhdistykselle edeltäpäin kaupunginkassasta 5,000 markkaa, jonka summan kaupunki korvaisi edellä mainituista voittovaroista, minkä ohessa asia muutoin lähetettiin sen valiokunnan valmisteltavaksi, jonka valtuusto vastedes asettaisi laatimaan ehdotusta usein mainituista voittovaroista kaupungille tulevan osuuden jakamiseksi.

Apuraha ent.
sairaanhoita-
jattarelle
I. Dahlström-
mille.

Terveystenhoitolautakunnan esityksestä myönsi 3) kaupunginvaltuusto Marian sairaalan sisätautien osaston entiselle sairaanhoitajattarelle I. Dahlströmille, joka helmikuun 15 päivänä oli palveluksessa saamansa kivulloisuuden johdosta siitä eronnut, 500 markan suuruisen vuosiapurahan, maksettavaksi mainitusta päivästä lukien kolmena vuonna, minkä ajan kuluttua kysymys hänen vastaisesta avustamisestaan, jos anomus siitä tehtäisiin, silloisia oloja huomioon ottaen voitaisiin ottaa uudestaan tutkittavaksi; ja oli apuraha, mikäli sitä oli maksettava vuodelta 1910, suoritettava valtuuston käyttövaroista.

Apuraha työ-
mies P. V. Kei-
näselle.

Rahatoimikamarin esityksestä myönsi 4) kaupunginvaltuusto työmies P. V. Keinäselle vuotuisen 240 markan apurahan, maaliskuun 1 päivästä lukien, sekä vuodelta 1910 maksettavaksi valtuuston käyttövaroista.

Apuraha leski
A. Bomanille.

Kansakoulujohtokunnan esityksestä myönsi 5) kaupunginvaltuusto leski A. Bomanille hänen jälellä olevaksi elinajakseen 300 markan vuosiapurahan kesäkuun 1 päivästä lukien, ja oli apuraha kuluvalta vuodelta maksettava valtuuston käyttövaroista.

1) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 17 §. — 2) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 21 §. —

3) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 2 §. — 4) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 39 §. —

5) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 35 §.

Tehdyn hakemuksen johdosta myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto työmiehenleski L. Åvistille hänen jälellä olevaksi elinajakseen 300 markan vuosiapurahan kesäkuun 1 päivästä lukien, ja oli apuraha kuluvalta vuodelta maksettava valtuuston käyttövaroista.

Apuraha työmiehenleski L. Åvistille.

Maistraatille osotetussa ja rahatoimikamarin oman lausuntonsa kera kaupunginvaltuustolle lähettämässä kirjelmässä huhtikuun 30 päivältä oli tilastollinen päätoimisto, ilmoittaen aikovansa vuonna 1910 kaikissa kaupungeissa, joiden väkiluku oli vähintään 15,000 henkeä, toimeenpanna semmoisen yleisen rakennus-, asunto- ja väenlaskun kuin viimeksi vuonna 1900 oli toimeenpantu maamme neljässä suurimmassa kaupungissa, pyytänyt tietoa, olisiko Helsingin kaupunki halukas avustamaan mainitun laskun toimittamista samoilla ehdoilla kuin viime kerrallakin.

Määräraha väenlaskun kustannuksiin.

Asiaa esiteltäessä päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto maistraatille ilmoittaa kaupungin olevan valmis avustamaan edellä mainittua laskua sekä ottavan osaa sen kustannuksiin samassa suhteessa kuin vuonna 1900, kuitenkin sillä ehdolla että viimeksi mainitun vuoden väenlaskualuetta laajennetaan lisäämällä siihen se Bölen tilan osa, jonka yhdistämisestä kaupunkiin valtuusto oli tehnyt esityksen, sekä että kaupungille myönnetään oikeus, jos haluaa, yhden vuoden aikana käyttää täällä koottua tilastoaineistoa; ja oli maistraatille samalla ilmoitettava, että valtuusto oli antanut rahatoimikamarin toimeksi valita tarpeellisen määrän henkilöjä tilastollisen päätoimiston kera valmistelemaan edellä mainittua väenlaskua koskevia kysymyksiä.

Vahvistettaessa 1911 vuoden menosääntöä merkittiin ³⁾ siihen edellä mainittuja kustannuksia varten 15,000 markan määräraha. Samaa tarkoitusta varten oli 1910 vuoden rahasääntöön otettu 10,000 markan määräraha.

Täkäläisten työttömäin puolesta tammikuun 11 päivänä kaupunginvaltuustolle annetussa kirjelmässä oli tehty esitys kunnan töiden alottamisesta silloisen työttömyyden lieventämiseksi sekä toisessa saman kuukauden 17 päivänä valtuustolle annetussa kirjelmässä anottu, että työttömäin valitsevalle komitealle myönnettäisiin vähintään 10,000 markkaa komitean käytettäväksi työttömyyden seurausten lieventämiseksi.

Työttömäin esityksiä.

Rahatoimikamarin ja kunnan työnvälitystoimiston johtokunnan annettua lausunnon asiasta päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto, että edellä mainitut esitykset eivät aiheuttaisi muuta toimenpidettä, kuin että hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistykselle osotettaisiin makset-

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 25 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 37 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 30 §.

tavaksi 5,000 markkaa töiden jakamiseksi työttömille naisille sekä että pelastusarmeijalle maksettaisiin niinkään 5,000 markkaa ja sitä kehoitettaisiin halkopihassaan toimeenpanemaan töitä työttömille miehille, saaden näistä apurahoista kuitenkin tulla osallisiksi ainoastaan ne henkilöt, jotka kotipaikkaoikeudella oleskelivat täällä. Lisäksi annettiin kunnan työnvälitystoimiston käytettäväksi 1,000 markkaa, jotta toimisto saisi tilaisuuden kustantaa työttömäin henkilöjen lähettämisen muihin paikkakuntiin, missä työansiota oli tarjona, sekä erittäin hellittävässä tapauksissa ostaa tarpeellisia työkaluja työttömille ja suoranaisilla apurahoilla avustaa heidän perheitään.

Työttömäin puolesta marraskuun 21 päivänä kaupunginvaltuustolle annetun esityksen toimenpiteisiin ryhtymisestä täällä valitsevan työttömyyden lieventämiseksi valtuusto, saatuaan rahatoimikamarin ja kunnan työnvälitystoimiston johtokunnan lausunnon asiasta, jätti huomioon ottamatta 1).

Määräraha
hyväntekeväisyyden järjes-
tämisyhdistyk-
selle.

Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä anoi täkäläinen hyväntekeväisyyden järjestämisyhdistys, oheen pannen tilin sen 5,000 markan määrärahan käyttämisestä, mikä mainitulle yhdistykselle oli myönnetty töiden jakamiseksi työttömille naisille, uutta saman suuruista määrärahaa samaa tarkoitusta varten.

Asiaa esiteltäessä päätti 2) kaupunginvaltuusto, mainitun tilin hyväksyen, käyttövaroistaan myöntää pyydetyn määrärahan, mutta samalla käskää yhdistyksen neuvotella kaupungin sairaalain ja muiden laitosten asianomaisten toimihenkilöiden kanssa, kävisikö jonkin osan näissä laitoksissa tarvittavia vaatekappaleita teettäminen yhdistyksen toimesta hätäaputöinä.

Helsingin
raittiusyhdis-
tysten keskus-
toimikunnan
apurahan-
anomus.

Helsingin raittiusyhdistysten keskustoimikunnan kaupunginvaltuustolle tekemän anomuksen 15,000 markan apurahan saamisesta lähetti 3) valtuusto valmisteltavaksi siihen valiokuntaan, jonka valtuusto vastedes asettaisi laatimaan ehdotusta Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1910 vuoden voittovaroista kaupungille tulevan osuuden jakamiseksi.

Evätty korot-
tetun apurahan
anomus.

Entinen yövartija H. Pallonen, jolle kaupunginvaltuuston syyskuun 21 päivänä 1909 tekemän päätöksen mukaan oli annettu 4) vuotuinen 240 markan apuraha, oli anonut mainitun apurahan korottamista 480 markkaan, mutta tämän anomuksen valtuusto epäsi 5).

Evättyjä apu-
rahanano-
muksia.

Entisen kaupunginpalvelijan G. A. Johanssonin anomuksen saada vuotuinen eläke tahi muu apuraha kaupunginvaltuusto epäsi 6).

1) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 9 §. — 2) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 34 §. — 3) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 10 §. — 4) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 95. — 5) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 52 §. — 6) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 23 §.

Niinikään epäsi 1) kaupunginvaltuusto koneenkäyttäjänleski M. H. Lindbergin anomuksen saada vuotuinen apuraha miesvainajansa, koneenkäyttäjä E. V. Lindbergin jälkeen.

Samaten evättiin 2) koneenkäyttäjä J. F. Riipisen anomus vuotuisen elinkautisapurahan saamisesta.

Niinikään epäsi 3) kaupunginvaltuusto arkeologisen toimiston anomuksen 3,000 markan apurahan myöntämisestä Seurasaarelle järjestetyn ulkomuseon voimassapidosta ja hoidosta johtuviin juokseviin menoihin.

Lisäksi epäsi 4) kaupunginvaltuusto Sailors home yhdistyksen hakemuksen 5,000 markan suuruisen tilapäisen apurahan saamisesta.

Palotoimikunnan esityksestä antoi 5) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan alipalomestari O. Ekmanille 400 markan matkastipendin, jotta hän voisi ottaa osaa Gööteporissa pidettävään Ruotsin palopäällikköyhdistyksen kokoukseen sekä tutkia mainitun kaupungin ynnä erinäisten muiden Skandinavian kaupunkien palolaitosta ja nuohousoloja, ollen Ekman velvollinen aikomaltaan opintomatkalta palattuaan antamaan siitä kertomuksen palotoimikunnalle.

Matkastipendi alipalomestari O. Ekmanille.

Työväenasiain lautakunnan esityksestä myönsi 6) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan lautakunnan sihteerille, lakitieteenkandidaatti E. Böökille 500 markan suuruisen matkastipendin valmistukseen hänelle tilaisuuden yhdeksännessä yleisessä Wienin asutuskongressissa tutustua uusimpiin tuloksiin ja virtauksiin asuntouudistuksen alalla sekä samalla kertaa Budapestissä tutkia sinne yleisillä varoilla perustetun, työväen vuokra-asuntoja käsittävän kaupungin osan laitoksia ja hallintoa, ja tuli Böökin aikomaltaan opintomatkalta palattuaan antaa siitä kertomus.

Matkastipendi työväenasiain lautakunnan sihteerille E. Böökille.

Kaupunginasemakaava-toimikunnan esityksestä myönsi 7) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Jungille 1,000 markan matkastipendin Berlinin kaupunginasemakaava-näyttelyssä ja Wienin asutuskongressissa käyntiä varten kesällä 1910 sekä jotta hän muutenkin voisi tutustua nykyaikaisiin kaupunginasemakaava-pyrintöihin, ja tuli Jungin aikomaltaan opintomatkalta palattuaan antaa siitä tavanmukainen kertomus kaupunginasemakaava-toimikunnalle.

Matkastipendi kaupunginasemakaava-arkkitehti B. Jungille.

Kasvatuslautakunnan esityksestä myönsi 8) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan Kemiön kasvatuslaitoksen johtajattarelle E. Antinille 400 markan matka-apurahan valmistukseen hänelle tilaisuuden

Matkastipendi kasvatuslaitoksen johtajattarelle E. Antinille.

1) Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 25 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 13 p. 15 §. — 3) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 50 §. — 4) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 21 §. — 5) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 29 §. — 6) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 3 §. — 7) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 27 §. — 8) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 41 §.

Skandinavian maiden kasvatuslaitoksissa tutustua siveellisesti laininlyötyjen ja pahantapaisten lasten kasvatustyöhön, ja tuli Antinin aikomaltaan opintomatkalta palattuaan antaa siitä lyhyt kertomus kasvatuslautakunnalle.

Matkastipendi
vaivaistalon
johtajalle G.
Mélartille.

Vaivashoitohallituksen esityksestä myönsi 1) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan vaivaistalon johtajalle G. Mélartille 600 markan matka-apurahan, sillä ehdolla että hän kuukauden ajan käy Ruotsin ja Tanskan huomatuimmissa työlaitoksissa ja lastenkodeissa sekä itse suorittaa kustannukset virkansa hoitamisesta matkan aikana, ja tuli Mélartin aikomaltaan opintomatkalta palattuaan antaa tavanmukainen kertomus vaivashoitohallitukselle.

Lisämääräraha
kaatuneitten
suojakaartilais-
ten haudalla
olevaa muisto-
merkkiä
varten.

Puutarhalautakunnan esityksestä myönsi 2) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 1,327 markan 50 pennin lisämäärärahan Hakaniemen mellakoissa vuonna 1906 kaatuneiden suojakaartilaisien haudalle pystytettävän, aikaisemmin päätetyn muistomerkin kustannuksiin.

Määräraha
Keski-Uuden-
maan raittius-
piirille.

Kaupunginvaltuustolle annettussa kirjelmässä oli Keski-Uudenmaan raittiuspiiri anonut anteeksi annettavaksi sitä 900 markan suuruista rahamäärää, minkä rahatoimikamari erehdyksestä oli osottanut hakijalle maksettavaksi kaupungin osuudesta Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1906 vuoden voittovaroja.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti 3) kaupunginvaltuusto edellä mainitun rahamäärän pantavaksi maksettavaksi kaupungin osuudesta edellä mainittuja 1910 vuoden voittovaroja sekä kaupunginkassasta edeltäpäin suoritettavaksi, siksi kunnes mainittu osuus oli kaupungille maksettu.

Määräraha Ber-
linin liikenne-
ja matkailu-
näyttelyyn
osanottoa
varten.

Kaupunginvaltuustolle annettussa kirjelmässä oli Suomen matkailu- ja matkatoimisto anonut, että valtuusto, saattaakseen toimistolle mahdolliseksi ottaa osaa Berlinissä vuonna 1911 toimeenpantavaan kansainväliseen liikenne- ja matkailunäyttelyyn, antaisi toimiston käytettäväksi 20,000 markkaa, sillä ehdolla että tuollainen osanotto Suomen taholta saadaan aikaan.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta päätti 4) kaupunginvaltuusto edellä mainittua tarkoitusta varten käyttövaroistaan myöntää toimistolle 12,000 markan määrärahan, josta puolet saisi nostaa 1910 vuoden kuluessa ja toisen tammikuussa 1911, sillä ehdolla että muulla taholla kootaan summa, mikä lisäksi tarvitaan arvokkaan osanoton aikaansaamiseksi mainittuun näyttelyyn.

Määräraha kau-

Rahatoimikamarin esityksestä myönsi 5) kaupunginvaltuusto

1) Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 17 §. — 2) Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 17 §. —
3) Valt. pöytäk. lokak. 11 p. 20 §. — 4) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 31 §. — 5) Valt.
pöytäk. maalisk. 15 p. 41 §.

käyttövaroistaan enintään 1,500 markan määrärahan kustannusten suorittamiseksi kaupungin osanotosta Berlinissä touko- ja kesäkuulla 1910 pidettävään kaupunginasemakaava-näyttelyyn.

Palomestari G. Waseniuksen ja aistivälliskoulujen tarkastajan V. Forsiuksen anomuksesta myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 3,000 markkaa apumaksuksi täällä kesällä 1910 toimeenpantavan palokuntalaiskokouksen kustannuksiin.

28:nmen yleisen Suomen raittiuskokouksen toimeenpanemiseksi täällä kesällä 1910 myönsi ²⁾ kaupunginvaltuusto mainitun kokouksen toimikunnan anomuksesta käyttövaroistaan 3,000 markan määrärahan sanotun kokouksen kustannuksiin.

Lastenhoidon edistämisyhdistyksen anomuksesta myönsi ³⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan enintään 1,000 markan rahamäärän kustannuksiin, joita johtuisi sähköjohtojen asettamisesta Kaivohuoneelle ja Kaivopuistoon sekä valaistukseen tarpeellisesta virrasta syyskuun 17 päivänä klo 6—9 i. p., jolloin siellä toimeenpantaisiin n. s. „lasten päivä“.

Työväenasiain lautakunnan esityksestä myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 700 markan määrärahan lautakunnan sihteerin laatiman, tšekäläistä työttömyyttä ja kunnan puolelta sen ehkäisemiseksi järjestettyjä toimenpiteitä käsittelevän ruotsinkielisen tutkimuksen painatusta varten.

Niinikään myönsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto työväenasiain lautakunnan esityksestä käyttövaroistaan 200 markan määrärahan lautakunnan sihteerin, lakitieteenkandidaatti E. Böökin ulkomaisesta opintomatkastaan ⁶⁾ antaman kertomuksen painattamiseen.

Rahatoimikamarin esityksestä suostui ⁷⁾ kaupunginvaltuusto siihen, että kaupungille maksamattoman kauppahinnan 29,484 markan vakuudeksi Bertha-Maria kodin yhdistyksen omistamaan Töölönkadun tonttiin n:o 47 korttelissa 486 myönnetyn kiinnityksen saisi siirtää myöhemmäksi enintään 30,000 markan suuruisen rakennuslainan hyväksi, jonka yhdistys aikoi ottaa.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle lähetetyssä kirjelmässä oli Haminan rauhanteon muistoksi pystytettävä muistomerkkiä varten asetetun komitean puheenjohtaja anonut anteeksi annettavaksi mainitun muistomerkin paikaksi Uspenskin tuomiokirkon viereltä pakkoluovutetun maan korvausta.

Asiaa esiteltäessä lähetti ⁸⁾ valtuusto sen lausunnon antamista varten rahatoimikamariin.

pungin osanottoa varten Berlinin kaupunginasemakaava-näyttelyyn.

Määräraha palokuntalaiskokousta varten.

Määräraha raittiuskokouksen toimeenpanoa varten.

Määräraha „lasten päivä“ toimeenpantavaa valaistusta varten.

Määräraha kaupungissa vallitsevaa työttömyyttä y. m. koskevan tutkimuksen painatukseen.

Määräraha matkakertomuksen painatusta varten.

Kiinnityksen myöhemmäksi siirtäminen.

Esitys Uspenskin tuomiokirkon vierelle pystytettävä muistomerkkiä varten tarvittavasta maasta maksettavan korvauksen anteeksi antamisesta.

1) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 37 §. — 2) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 50 §. — 3) Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 49 §. — 4) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 40 §. — 5) Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 40 §. — 6) Ks. tätä kert. siv. 129. — 7) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 12 §. — 8) Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 27 §.

Rauennut esitys palkintojärjestelmän käyttäntöönottamisesta säästävyyden aikaansaamiseksi erittäinkin sähkövalon käyttämisessä.

Sittenkun kaupunginvaltuusto 1909 vuoden rahasääntöehdotusta käsitellessään oli antanut rahatoimikamarin harkittavaksi ehdotuksen palkintojärjestelmän käytäntöön ottamisesta tarpeellisen säästävyyden aikaansaamiseksi erittäinkin sähkövalon käyttämisessä kaupungin huoneistoissa, lähetti kamari valtuustolle kesäkuun 16:ntena päivätyn kirjelmän ynnä sen ohessa rahatoimi-, rakennus-, vesijohto-, satama- ja liikennekonttorin, kaupungin kaasu- ja sähkölaitoksen hallituksen, terveydenhoitolautakunnan, palotoimikunnan, puutarhalautakunnan, poliisimestarin sekä kansakoulujohtokunnan asiasta antamat lausunnot, ja kun nämä lausunnot epäamättömästi osottivat, että ehdotettu palkitsemismenettely todellisuudessa osottautuisi sangen hankalaksi eikä suinkaan tuottaisi odotettuja etuja, esitti kamari valtuuston päätettäväksi, ettei puheenalainen ehdotus aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Asiaa esiteltäessä hyväksyi ¹⁾ kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin esityksen.

1911 vuoden meno- ja tulosääntö.

Kaupunginvaltuuston vuodeksi 1911 vahvistama ²⁾ meno- ja tulosääntö osottaa, 1910 vuoden rahasääntöön verraten, seuraavat loppusummat:

Menot:	1911.	1910.
I. Kaupungin velat	Smk 2,335,241: 22	2,005,181: 37
II. Kaupungin virastot	„ 372,576: 64	352,557: 90
III. Kunnallishallinto	„ 612,576: 66	490,535: —
IV. Katu- ja laiturivalaistus	„ 281,000: —	256,440: —
V. Palolaitos	„ 161,735: —	156,110: —
VI. Poliisilaitos	„ 354,662: 61	342,722: 61
VII. Terveysten- ja sairaanhoito	„ 877,383: —	729,315: 50
VIII. Vaivaishoito	„ 615,730: —	579,695: —
IX. Opetus- ja sivistyslaitokset	„ 1,907,097: 14	1,735,018: 84
X. Yleiset rasitukset	„ 524,670: 96	432,663: 46
XI. Kauppahallit	„ 36,650: —	23,400: —
XII. Kaupungin teknilliset laitokset	„ 882,440: —	³⁾ 1,036,150: —
XIII. Yleiset työt	„ 6,115,298: 11	6,898,474: —
XIV. Eläkkeet ja apurahat	„ 39,202: 17	40,814: 67
XV. Sekalaiset menot	„ 514,990: —	422,490: —
Yhteensä	Smk 15,631,253: 51	15,501,568: 35

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 27 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:ot 48, 58 ja 67 sekä valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ³⁾ 1910 vuoden rahasäännössä Vesijohto nimisen pääluokan kohdalla.

Tulot:		1911.	1910.
Säästö	Smk	350,000: —	
I. Korot	”	654,500: —	874,000: —
II. Tontinlunastukset	”	1,100,000: —	800,000: —
III. Kaupungin kiinteä omaisuus	”	658,850: —	616,250: —
IV. Tonttiverot	”	4,000: —	3,700: —
V. Tuloa tuottavat oikeudet ..	”	1,513,500: —	1,478,500: —
VI. Sekalaiset tulot	”	685,052: —	567,492: —
VII. Valtioavut	”	497,318: —	443,584: 67
VIII. Kaupungin teknilliset laitokset	”	1,595,000: —	1) 1,324,275: —
IX. Puhtaanapitolaitos	”	209,000: —	138,000: —
X. Lainat	”	4,045,252: 30	5,350,150: —
XI. Taksoitus	”	4,318,781: 21	3,905,616: 68
	Yhteensä Smk	15,631,253: 51	15,501,568: 35

1911 ja 1910 vuoden rahasăäntöjen väliset eroavaisuudet joh-
tuvat pääasiallisimmin seuraavista seikoista:

I pääluokan, Kaupungin velat, kohdalle otettiin 1911 vuoden
menosääntöön vuotuismaksut ja lainauskustannukset kaupungin
obligatsioonilainoille vahvistettujen kuoletuussuunnitelmain ja laina-
kontrahdeissa olevain määräysten mukaisesti. Uusia eriä olivat:
Nybondaksen talon 2) hallintaoikeuden lunastusta varten otetun
lainan kuoletuks 24,000 markkaa ja korko 5,400 markkaa; Kallioon 3)
rakennettavaa uutta kansakoulutaloa varten otetun lainan kuoletuks
160,000 markkaa; laivaveistämöntöntien 4) kauppahinnan korko 22,500
markkaa; sekä tilapäisten kassakreditivien ja lainain korko y. m.
arviolta 125,000 markkaa. Tämän pääluokan menot osottavat lisään-
nystä 330,059 markkaa 85 penniä.

Menot. Kau-
pungin velat.

II pääluokassa, Kaupungin virastot, poistettiin „Maistraatti“
nimisestä osastosta 1,500 markan arviomääräraha oikeusraatimie-
helle taattua bruttosivusaatavatuloa varten, koska hänen sivusaatava-
tulonsa olivat viime vuonna tuntuvasti lisääntyneet eikä ollut aihetta
edellyttää niiden vähenevän. — Raastuvanoikeuden menosäännössä
korotettiin ylimääräisen viskaalin palkkausta 1,000 markalla 5). —
„Maistraatin ja raastuvanoikeuden yhteiset apulaiset ja palvelus-
miehet“ nimiseen osastoon otettiin palkankorotusta m. m. registraat-
torille 600 markkaa, venäjänkielen kääntäjälle 1,600 markkaa ja
raatihuoneen rengille 180 markkaa sekä palkankorotuksia 5 ja

Kaupungin
virastot.

1) 1910 vuoden rahasăännön pääluokissa Vesijohto 956,275: — ja Valaistus-
laitokset 368,000: —. — 2) Ks. tätä kert. siv. 6 ja seur. — 3) Ks. 1909 vuod. kert.
siv. 110. — 4) Ks. tätä kert. siv. 8 ja seur. — 5) Ks. tätä kert. siv. 78.

10 vuoden palveluksesta erinäisille kaupunginpalvelijoille yhteensä 266 markkaa 65 penniä. — „Ulosottotoimi“ nimiseen osastoon tuli lisäksi uutena eränä avustavan toisen kaupunginvoudin palkkio 2,400¹⁾ markkaa sekä palkankorotusta 5 ja 10 vuoden palveluksesta erinäisille ulosottoapulaisille yhteensä 649 markkaa 99 penniä ynnä 2,337 markasta 90 pennistä 3,660 markkaan korotettu vuoden varrella laajennettujen ulosottolaitoksen huoneistojen vuokra. — Osastossa „Sekalaista“ korotettiin „alistettujen asiain pöytäkirjain puhtaaksikirjoitusta ja virallisille syyttäjille“ nimistä määrärahaa 500 markalla, eduskuntavaalien²⁾ kustannuksia varten 1910 vuoden rahasäännössä ollutta 15,000 markan määrärahaa 10,000 markalla sekä valaistus- y. m. määrärahaa 1,000 markalla. 20 raitiotiepiletin ostamiseksi ulosottoapulaisille otettiin lisäksi 2,000 markan määräraha. — Tämän pääluokan menojen kokonaissumma osottaa lisäännystä 20,018 markkaa 74 penniä.

Kunnallis-
hallinto.

III pääluokan, Kunnallishallinto, kohdalla korotettiin „Kaupunginvaltuuston kanslia“ nimisessä osastossa kanslistin palkkausta 300 markalla ja tarverahain määrärahaa 5,000 markalla. — Rahoituskamarin menosäännössä korotettiin kamarin jäsenten palkkiomäärärahaa 1,000 markalla, vahtimestarinapulaisen palkkausta 220 markalla ja arvaamattomien tarpeitten määrärahaa 2,000 markalla, jota vastoin tarverahain määrärahaa vähennettiin 2,000 markalla. Aktuaarin palkka 4,500 markkaa poistettiin aktuaarinviran³⁾ lakkauttamisen johdosta. — Rahatoimikonttorin menosääntöön pantiin korotusta kaupunginkamreerille 5 vuoden palveluksesta 83 markkaa 33 penniä, minkä ohessa ylimääräisiä apulaisia ja verolippujen jakelua varten olevia määrärahoja korotettiin, edellistä 3,200 ja jälkimäistä 200 markalla. — „Liikennekonttori“ nimiseen osastoon tuli lisää kahden kirjanpitäjän palkkaus, yhteensä 5,400 markkaa, kassanhoitajan palkka 2,400 ja kahden konttorikirjurin palkat yhteensä 3,600 markkaa, jotka virkamiehet olisivat tarpeelliset maksunpanoa ja kannantaa varten liikennekonttorin vastaperustetussa haaraosastossa⁴⁾, sekä 700 markan määräraha vuokra-avuksi vaakamestarille, joka oli asetettu punnitsemaan tavaroita tullinkäytellystä riippumatta²⁾, ja 6,000 markkaa 5 uuden vahtimestarin palkkaamiseen. Kahden konttorikirjurin palkkausta korotettiin yhteensä 900 markalla. Lisäksi korotettiin tullikamarista annettavista päivittäisistä tiedoista maksettavaa palkkiota 800 markalla²⁾, mittari-palkkioita 240 markalla, yhden koneenkäyttäjän palkkausta 100 markalla, tarverahain määrärahaa 1,600 markalla sekä polttoaineita,

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 79 ja seur. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 82. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 169 ja seur. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 84.

valaistusta, vedenkulutusta ja kalustoa varten olevaa määrärahaa 2,700 markalla. Sitä vastoin vähennettiin ylimääräisiä apulaisia varten olevaa määrärahaa 1,060 markalla, lämpöjohdon hoitomäärärahaa 1,125 markalla sekä tavarahissien käyttökustannusten määrärahaa 600 markalla. — Satamakonttorin menosäännössä korotettiin satamakapteenin ja satamakonttorin kirjanpitäjän kannantaprosentteja, edellisiä 340 ja jälkimäisiä 233 markalla 33 pennillä, sekä satamakonstaapelien ja pakkaajien palkkauksia, edellisiä 300 ja jälkimäisiä 180 markalla kutakin, ynnä moottorikoneen korjausmäärärahaa 50 markalla. — Osaston „Kaupungin yleisten töiden hallitus ja rakennuskonttori“ menot merkittiin kaupunginvaltuuston aikaisemmin asiasta tekemän päätöksen ¹⁾ mukaisesti, minkä ohessa siihen otettiin palkankorotusta 10 vuoden palveluksesta kaupungininsinöörille 2,400 markkaa, työpäällikölle 2,000 markkaa, geodeetille 600 markkaa, kaupunginpuutarhurille 600 markkaa, kamreerille 1,000 markkaa, rakennusmestarille 800 markkaa, vanhemmalle metsänvartijalle 240 markkaa ja nuoremmalle metsänvartijalle 200 markkaa sekä henkilökohtaista palkanlisäystä kaupunginpuutarhurille 2,400 markkaa ja vanhemmalle metsänvartijalle 260 markkaa. Menosääntö kohosi siten 134,000 markkaan. — Puutarhalautakuntaa varten 1910 vuoden menosäännössä ollut 7,600 markan määräraha poistettiin ²⁾. — Lisäksi tulleen „Tilastokonttori“ nimisen osaston menosääntö otettiin huomioon kaupunginvaltuuston asiasta tekemän päätöksen ³⁾ mukaisesti. Sitä paitsi merkittiin tähän menosääntöön 1,200 markan määräraha kunnalliskalenterin ³⁾ julkaisemista varten. — „Eriyiset lautakunnat ja virkailijat“ nimiseen osastoon otettiin taksoitusvalmistelukunnan ja taksoituslautakunnan menot kaupunginvaltuuston aikaisemman päätöksen ⁴⁾ mukaisesti muutoin, paitsi että valmistelukunnan valittujen jäsenten palkkiomäärärahaa korotettiin 1,200 markalla, koska valmistelukunnan oli täytynyt kokoontua useammin, kuin aikaisemmin oli edellytetty, sekä että tarverahain y. m. määrärahaa vähennettiin 800 markalla. Työväenasiain lautakunnan sihteerille annettiin henkilökohtaista palkanlisäystä 600 markkaa ja lautakunnan huoneiston vuokrahoja varten otettiin 700 markkaa. Kunnan työnvälitystoimiston yhden naisapulaisen palkkausmääräraha korotettiin 900:sta 1,800 markkaan. Kaupunginasemakaava-toimikuntaa varten aikaisemmin ollut 18,500 markan määräraha poistettiin ²⁾. Kunnan työväenasuntojen hallintolautakunnan vuosirahansääntöä korotettiin 6,000 markalla, pääasiallisesti tarverahain y. m. määrärahain kohoamisen johdosta.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 85. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 163 ja seur. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 86. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 86 ja seur.

— Puheenalaisen pääluokan menot osottavat lisäännystä 122,041 markkaa 66 penniä.

Katu- ja laituri-
valaistus.

IV pääluokassa, Katu- ja laituri- valaistus, korotettiin „Kaasuvalaistus“ nimisen osaston menosääntöä 11,260 markalla ja vähennettiin „Petrolivalaistus“ nimisen osaston menosääntöä 17,700 markalla, minkä ohessa uuteen „Sähkövalaistus“ nimiseen osastoon otettiin 31,000 markan määräraha katujen sähköllä valaisemisesta koituvia käyttö- ja kunnossapitokustannuksia varten. Kaupungin sähkölaitoksen menosääntöön sähkökatuvalaistuksen perustamiskustannuksia varten merkityn 50,000 markan ¹⁾ määrärahan sekä vastamainitun 31,000 markan määrärahan myönsi kaupunginvaltuusto nimenomaan huomauttaen, että mainitun valaistuksen saisi toimeenpanna ainoastaan koetteeksi ja että kaupungin teknillisten laitosten hallituksen tuli, sittenkun tarpeellista kokemusta asiasta oli saatu, keskenään vertailla sekä siten toimeenpannun sähkövalaistuksen että kaasuvalaistuksen omaan kustannusten hintoja, edellyttäen yhtä suurta valovoimaa käytettävän kumpaisessakin tapauksessa; ja olisi alempana luetellut paikat etusijassa varustettava tuollaisella koetteeksi toimeenpannulla sähkövalaistuksella, nimittäin Henrikinpuistikko ja Henrikinkadut, Rautatien-, Kasarmin- ja Koulutori, Runeberginesplanadi patsaan ympäriltä sekä Erottaja ja Kolmikulmatori kaikkiaan 32,550 markaksi arvioiduilla perustamiskustannuksilla sekä yhteensä 16,744 markan käyttö- ja kunnossapitokustannuksilla, ja tuli edellä mainitun hallituksen sitten ratkaista, mitkä paikat lisäksi kävisi, sikäli kuin määrärahoja riittäisi, koetteeksi varustaminen sähkövalaistuksella. — Tämä pääluokka osottaa menojen lisäännystä 24,560 markkaa.

Koetteeksi
toimeenpantu
katujen valai-
seminen sähköllä.

Palolaitos.

V pääluokan, Palolaitos, kohdalla lisättiin „Palkkaukset ja muut edut“ nimisessä osastossa korpraalien luku yhdestäkolmatta viideksikolmatta, minkä ohessa kaikkien korpraalien palkka määrättiin kunkin 900 markaksi, ensimmäisen luokan konstaapelien luku vähennettiin kolmestakymmenestä kahdeksikolmatta ja kolmannen luokan konstaapelien luku korotettiin kuudesta kymmeneksi, korpraalien vuokra-, polttopuu- ja valaistusmäärärahaa vähennettiin 4,800 markalla ja taas ruokamääräraha korotettiin 360 markasta 401 markkaan 50 penniin miestä kohti. Uusina erinä otettiin tähän pääluokkaan 1,000 markan lisäpalkkio distinktionikonstaapeleille ja 4,054 markan 50 pennin palkkaus Hermannin paloaseman miehistöille kuuden kuukauden aikana. — „Palotalli, 20 hevosta“ nimisessä osastossa vähennettiin heiniä ja kauroja varten olevia määrärahoja, edellisiä 1,900 ja jälkimäisiä 660 markalla, jota paitsi osas-

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 143 ja 149.

toon lisättiin uutena menoeränä yhden hevosen elatusta y. m. varten Hermannin paloasemalla 350 markan määräraha. — Sekä kaupungin puhtaanapitolaitoksen toimitettavaa tallien ja käymäläin puhtaanapitoa että vedenkulutusta varten merkittiin uudet arviomäärärahat, toinen 3,000 ja toinen 1,000 markan suuruinen. — „Palokalut ja kalusto“ nimisessä osastossa korotettiin määrärahoja 800 markalla. — Tämän pääluokan menot osottavat lisäännystä 5,625 markkaa.

VI pääluokan, Poliisilaitos, kohdalla korotettiin „Virkahuoneistot“ nimisessä osastossa vuokramääriä, 3:nnen poliisiaseman 500 markalla sekä kirjapainon ja varuskamarin 540 markalla. — Halkojen ostomäärärahaa korotettiin 5,300 markalla, jota vastoin valaistusmäärärahaa vähennettiin 4,500 markalla. Tallien ja käymäläin puhtaanapitoa sekä vedenkulutusta varten pantiin uudet arviomäärärahat, toinen 5,000 ja toinen 1,100 markan suuruinen. — Nimikkeen „Sekalaista“ kohdalle pantiin 4,000 markan tilapäismääräraha poliisiarkiston sisustamista varten. — Tämän pääluokan menosääntö osottaa siis lisäännystä 11,940 markkaa.

Poliisilaitos.

VII pääluokan, Terveysten- ja sairaanhoito, kohdalla korotettiin „Terveystoimituslautakunta“ nimisessä osastossa sihteerin palkkausta 400 markalla, mutta tarverahain määrärahaa vähennettiin 3,000 markalla. — „Lääkärit ja sairaanhoitajat“ nimiseen osastoon pantiin toisen kaupunginlääkärin palkkaus korotettuna 4,500 markkaan ¹⁾ ja lisättiin 375 markan määräraha sijaisen palkkaamiseksi hänen kesälomansa aikana ¹⁾ sekä korotettiin sunnuntaisin ja pyhäpäivin toimitettavaa lääkäripäivystystä varten olevaa määrärahaa 200 markalla. — „Marian sairaala“ nimisessä osastossa korotettiin sisätautien osaston palkkauksia: ylihoitajattaren 200 markalla vuodessa sekä osastonhoitajattaren ja päivystyshoitajattaren kunkin 20 markalla ynnä ali- ja yöhoitajattaren kunkin 5 markalla kuukaudessa. Yksi hoitajatar sai palkankorotusta 5 vuoden palveluksesta 60 markkaa. Lääkkeitä, kaluston kunnossapitoa sekä konekalujen kunnossapitoa ja ostoa y. m. varten olevia määrärahoja korotettiin kutakin 3,000, 3,000 ja 2,000 markalla. Kulkutautien osastossa tuli lisää yhden yöhoitajattaren palkkaus, 50 markkaa kuukaudessa. Lääkkeisiin, kaluston kunnossapitoon sekä sairashuoneiden y. m. desinfiointiin käytettäviä määrärahoja korotettiin kutakin 2,000, 1,000 ja 1,500 markalla. Kirurgisessa osastossa korotettiin leikkaushoitajattaren, osastonhoitajattaren ja poliklinikalla palvelevan hoitajattaren palkkauksia kunkin 20 markalla sekä alihoitajattaren ja yöhoitajattaren palkkauksia kunkin 5 mar-

Terveysten- ja sairaanhoito.

¹⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 74.

kalla kuukaudessa. Aikaisempi 60 markan palkankorotus leikkaushoitajattarelle 5 vuoden palveluksesta poistettiin. Lääkkeisiin, sidetarpeisiin ja konekaluihin sekä kaluston kunnossapitoon ja ostoon käytettäviä määrärahoja korotettiin kutakin 500, 6,000 ja 1,000 markalla. Talusosastossa tuli lisää yhden palvelijattaren kuukausipalkka 20 markkaa ja yhden pesijättären kuukausipalkka 25 markkaa, johon viimeksi mainittuun määrään muidenkin 13 pesijättären palkkaus korotettiin. Ruokarahain määrärahaa korotettiin kaikkiaan 2,445 markalla 50 pennillä. Niimikään korotettiin kaluston kunnossapitoon sekä valaistukseen ja lamppuihin ynnä sekalaisiin menoihin käytettäviä määrärahoja kutakin 1,600, 1,000 ja 6,000 markalla. Uusina erinä tuli lisää vedenkulutusta varten arviolta 6,000 markkaa sekä kokoomiskaivojen ja käymäläin puhtaanapitoa varten arviolta 1,200 markkaa. Nimikkeen „Desinfioimislaitos“ kohdalta poistettiin 1910 vuoden menosäännössä vanhan desinfioimisuunin korjausta varten ollut 2,200 markan määräraha. — Määrärahaa kesäloman hankkimiseksi sairaanhoitajattarille ja siivoojattarille korotettiin 500 markalla. — Marian sairaalan menosäännön vahvistamisen yhteydessä päätti kaupunginvaltuusto, että terveydenhoitolautakunnan tuli jättää mainitun sairaalan hallituksen harkittavaksi, kävisikö eri apteekkeista pyytäminen tarjouksia lääkaineiden toimittamiseksi kaupungille, sekä sitten valtuustolle antaa hallituksen sekä oma lausuntonsa asiasta. — „Humaliston varasairaalan“ menosääntöön otettiin uusina erinä kolmen pesijättären vuokratrahoja yhteensä 360 markkaa, vedenkulutusta varten 550 markkaa ja käymäläin puhtaanapitoa varten 400 markkaa. Sekalaisten menojen määrärahaa vähennettiin 360 markalla. — „Poliklinikat“ nimisessä osastossa korotettiin Kallion lastenpoliklinikan määrärahaa 700 markalla, määrärahaa kättilöavun kustantamiseksi varattomille kotonaan 2,400 markalla ja Marian sairaalan keuhkotautisten poliklinikan määrärahaa 6,000 markalla ¹⁾. — „Terveyspoliisi“ nimiseen osastoon merkittiin palkankorotuksena 5 vuoden palveluksesta käsi-ammattiliikkeiden ja työpaikkain tarkastajalle sekä erinäisille kait-sijoille yhteensä 450 markkaa. — „Laboratori terveydellisiä tutkimuksia varten“ nimiseen osastoon otettiin uusina erinä laborantin palkkaus 2,100 markkaa ja vedenkulutusta varten 150 markkaa. — „Satunnaisia määrärahoja“ nimisessä osastossa korotettiin rottain tapparahoiksi käytettävää määrärahaa 4,000 markalla. — Tähän pääluokkaan merkittiin kaupunginvaltuuston aikaisemmin myöntämät määrärahat 15,050 markkaa koleraparakin ²⁾ väli aikaista sairaalaa varten, 10,200 markkaa entisen kaasutehtaan ³⁾ väli aikaista sairaalaa

Kysymys tarjousten hankkimisesta apteekkeilta lääkaineiden toimittamiseksi kaupungille.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 95. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 40. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 39 ja seur.

varten, 18,000 markkaa diakonissalaitoksessa 1) annettavaa sairaanhoitoa varten, 15,555 markkaa kulkutauteja sairastavain hoitamiseksi Marian sairaalan 2) n. s. vanhassa puupaviljongissa sekä 340 markkaa ylimääräisen sairaanhoitajattaren palkkaamiseksi Hermanniin ja Toukolaan 3). Näiden lisäksi merkittiin uusina erinä sairaanhoitoa varten Hesperiassa 12,000 markkaa ja sairaanhoitoa varten satunnaisten kulkutautien kohdatessa kaupunginvaltuuston vastaisen määräyksen mukaan 18,000 markkaa. — Tämän pääluokan menojen kokonaissumma osottaa lisäännystä 148,067 markkaa 50 penniä.

VIII pääluokan, Vaivaishoito, kohdalla otettiin „Vaivaistalo ja sen yhteydessä olevat laitokset“ nimiseen osastoon m. m. neljän uuden apulaishoitajattaren palkkaus, kunkin 35 markkaa kuukaudessa, sekä korotettiin ruokarahain määrärahaa 2,000 markalla. Korjaustöiden määrärahaa vähennettiin 2,000 markalla. — „Työlaitos“ nimisessä osastossa korotettiin ruokarahain ja uutteruusrahain määrärahoja, edellistä 1,000 ja jälkimäistä 700 markalla, jota vastoin korjaustöiden määrärahaa vähennettiin 350 markalla. — „Mielisairaala ynnä Greijuksen haarasairaala“ nimiseen osastoon merkittiin lisäksi kolmen naishoitajan palkka, kunkin 600 markkaa vuodessa, sekä heidän kesälomansa aikana viransijaisille tulevana korvauksena yhteensä 75 markkaa ynnä palkankorotuksena 5 vuoden palveluksesta neljälle naishoitajalle yhteensä 100 markkaa. Vaate- tusta, ruokaa ja uutteruusrahoja varten olevia määrärahoja korotettiin kutakin 100, 4,700 ja 20 markalla, jota vastoin korjaustöiden määrärahaa vähennettiin 3,500 markalla. Aikaisemmin kahta alihoitajatarta ja heidän sijaisiaan sekä hätävarakäytävän laittamista varten olleet määrärahat, yhteensä 1,750 markkaa, poistettiin. — „Apu- rahoja ja kustannuksia laitoksen ulopuolella olevia köyhiä varten“ nimisessä osastossa korotettiin elätelleantomäärärahaa 5,000 ja suoranaisten apurahain määrärahaa 23,000 markalla, jota vastoin lääkkeiden määrärahaa vähennettiin 8,000 markalla. — „Sekalaista“ nimisessä osastossa korotettiin arvaamattomien menojen määrärahaa 1,400 markalla ja lisäksi merkittiin 10,000 markan tilapäis- määräraha uuden työ- ja vaivaistalon muutosta Forsbyhyn koituvia kustannuksia varten. Kaupunkilähetyksen määrärahoista korotettiin Betania-kodissa olevan naisten työlaitoksen määrärahaa 1,000 markalla ja vähennettiin Sörnäsissä olevan naisten työlaitoksen määrärahaa samalla määrällä 4). — Tässä pääluokassa on menojen lisää- nys 36,035 markkaa.

Vaivaishoito.

1) Ks. tätä kert. siv. 96. — 2) Ks. tätä kert. siv. 96 ja seur. — 3) Ks. tätä kert. siv. 97. — 4) Ks. tätä kert. siv. 98.

Opetus- ja sivistyslaitokset.

IX pääluokan, Opetus- ja sivistyslaitokset, kohdalla vähennettiin „Käsityöläiskoulut“ nimisessä osastossa ylempään käsiammattilaiskoulujen määrärahaa 268 markalla, jota vastoin alemmisiin käsiammattilaiskoulujen määrärahaa korotettiin 1,998 markalla. Nimikkeen „Valmistava poikain ammattikoulu“ kohdalla myönnettiin m. m. metallitöiden alityömestarille henkilökohtaista palkanlisäystä 600 markkaa sekä osotettiin höyläkoneen y. m. oston 2,880 markan määräraha, jota vastoin opetusvälineistön täydennystä varten aikaisemmin ollut 500 markan määräraha poistettiin. — Tyttöjen ammattikoulun kohdalla tuli lisäksi 6 opettajattaren palkankorotuksina yhteensä 533 markkaa 34 penniä. — „Kauppaoppilaitokset“ nimisessä osastossa korotettiin Helsingin liikemiesten kauppaopiston ja Helsingin kauppiaitten kauppakoulun määrärahoja, edellistä 4,000 ja jälkimäistä 2,500 markalla, sekä pantiin lisäksi 2,000 markan määräraha Liikemiesyhdistyksen voimassa pitämiä liikeapulaisten iltakursseja varten, jota vastoin Helsingfors handelsskola ja högre svenska handelsläroverket nimisten oppilaitosten määrärahoja vähennettiin, edellistä 1,000 ja jälkimäistä 2,000 markalla. — „Kansakoulut“ nimiseen osastoon pantiin nimikkeen „Palkkaukset“ kohdalle lääkärien palkkaus korotettuna 10,000 markkaan ¹⁾, palkankorotuksena 5, 10 ja 15 vuoden palveluksesta eräille opettajille ja opettajattarille yhteensä 5,058 markkaa 38 penniä, kalliinajanlisäyksenä ²⁾ opettajille ja opettajattarille yhteensä 97,049 markkaa 91 penniä, palkkauksena kolmelle uudelle opettajalle yhteensä 7,200 markkaa, lisäpalkkana laiminlyötyjen lasten opettajattarelle 360 markkaa sekä 1,050 markan määräraha opettaja F. O. Holmberg-vainajan kuolinpesälle ja 900 markkaa apukoulun ylitunteja varten. Viransijaisuusmäärärahaa korotettiin 5,000 markalla ja palveluskunnan määrärahoja yhteensä 1,490 markalla. Edelleen korotettiin johtajain ja johtajatarten palkkioita yhteensä 3,300 markalla sekä kirjaston ja kokoelman hoitopalkkiota 200 markalla. Aleksanterinkadun varrella sijaitsevaan alempaan käsiammattilaiskouluun perustettua kansakoululuokkaa varten, jonka kustannukset aikaisemmin oli luettu kaupungin alemmisiin käsiammattilaiskoulujen voimassapitoa varten olevaan yleiseen määrärahaan, otettiin 2,370 markan määräraha ³⁾. Seuraavia määrärahoja vähennettiin: palkkauksia, opettajatarten, syystä että näiden luku oli vähentynyt kuudella, yhteensä 9,300 markalla, kolmen veistonopettaja-apulaisen yhteensä 600 markalla, veiston tuntiopettajain 2,000 markalla sekä laulun tuntiopettajain ja -opettajatarten yhteensä 1,500 markalla. Aikaisempi 1,000 markan määräraha laulu-

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 98 ja seur. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 99 ja seur. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 176.

ja lausuntokurssien toimeenpanemiseksi suomea puhuvaa opettajistoa varten poistettiin. Nimikkeen „Muut kustannukset“ kohdalla korotettiin käsityö- ja koulukeittiötarvikkeiden määrärahaa 2,000 markalla, valaistuspäärärahaa 9,000 markalla, puhtaanapitomäärärahaa 6,500 markalla, huoneistojen ja talojen kunnossapitomäärärahaa 4,493 markalla, sekä Viaporissa ja rajakkaisilla saarilla asuvain lasten koulunkäynnin avustusmäärärahaa 130 markalla. Uusina erinä pantiin biologisten kokoelmien kuntoonpanoa varten 800 markkaa, vedenkulutusta varten 3,000 markkaa ja stipendeiksi yliopistoliisiin jatkokursseihin osanottoa varten 4,400 markkaa. Seuraavia määrärahoja vähennettiin: vuokrain 16,236 markalla, uusien kouluhuonekalujen hankintaa ja vanhain korjausta varten olevaa 2,000 markalla, polttoaineita ja halonhakkuuta varten olevaa 1,000 markalla sekä apumaksua kansakouluopettajiston eläkkeisiin 25 markalla. Kalliossa ja Ratakadun n:ossa 8 olevain uusien kansakoulujen huonekaluja ja muuta koulukalustoa varten olleet määrärahat, yhteensä 95,852 markkaa, poistettiin. — „Tylsämielisten ja raajarikkoisten lasten opetus“ nimiseen osastoon lisättiin 4,900 markan määräraha raajarikkoisten varattomien lasten opetusta varten 1). — „Pahan-tapaisten lasten turvakodit“ nimisen osaston määrärahoja korotettiin kaikkiaan 34,900 markalla 2). — „Helsingin kaupungin kirjasto“ nimiseen osastoon otettiin lisää yhden amanuenssin palkkaus 1,900 markkaa ja palkankorotuksena yhdelle amanuenssille 5 vuoden palveluksesta 120 markkaa, minkä ohessa talonmiehen palkkausta korotettiin 60 markalla sekä määrärahoja kirjoja y. m. varten 4,000 markalla, luetteloiden painatusta ja nidottamista varten 1,000 markalla, polttopuita ja valaistusta varten 550 markalla sekä sekalaisia ja arvaamattomia menoja varten 700 markalla. Uusina erinä pantiin samaan osastoon vedenkulutusta varten 50 markkaa ja puhtaanapitoa varten 600 markkaa. Luettelonteossa tarpeellisia apulaisia varten ollut 2,500 markan määräraha poistettiin. — Uuteen „Työväenopetus“ nimiseen osastoon merkittiin 10,000 markkaa ruotsinkielisiä ja 15,000 markkaa suomenkielisiä työväen luentokursseja varten. — Niinikään uuteen „Muut kansanvalistustarkoitukset“ nimiseen osastoon pantiin 8,000 markkaa Ruotsalaiselle teatterille, 5,000 markkaa Suomalaiselle teatterille, 3,000 markkaa Folkteaterille, 25,000 markkaa osakeyhtiö Helsingin filharmoniselle seuralle sekä 20,000 markkaa Helsingin torvisoittokunnalle. Viimeksi mainittuja kahta määrärahaa myöntäessään päätti kaupunginvaltuusto niiden nauttimisen ehdoksi asettaa, että filharmonisen seuran ja Helsingin torvisoittokunnan tuli valtuustolle antaa oikeiksi todistetut jäljennökset vuosikertomuk-

1) Ks. tätä kert. siv. 105 ja seur. — 2) Ks. tätä kert. siv. 107 ja 108.

sistaan sekä voitto- ja tappiotilistään, jota paitsi mainittuun seuraan nähden aikaisemmin päätettyä valvontaa edelleen pidettäisiin voimassa. — Tämän pääluokan menojen kokonaissumma osottaa lisäennystä 172,078 markkaa 30 penniä.

Kaupungille
kuuluvat yleiset
rasitukset.

X pääluokan, Kaupungille kuuluvat yleiset rasitukset, kohdalla korotettiin majoituskustannusten määrärahaa 91,407 markalla 50 pennillä ¹⁾ sekä majoituslautakunnan puheenjohtajan palkkausta 600 markalla. Tämä pääluokka osottaa siis menojen lisäennystä 92,007 markkaa 50 penniä.

Kauppahallit.

XI pääluokan, Kauppahallit, menosääntö kohosi 13,250 markalla, sen johdosta että eri osastoihin merkittiin arviomäärärahoja yhteensä 9,350 markkaa vedenkulutusta ja kaikkiaan 3,900 markkaa karikkeiden poistoa varten.

Kysymys toimenpiteisiin
ryhtymisestä
Rantatorin
kauppahallin
kalanmyynti-
osaston veden-
kulutuksen
johdosta.

Puheenalaisen vuosirahansäännön vahvistamisen yhteydessä päätti kaupunginvaltuusto vesimittarin asetettavaksi Rantatorin kauppahalliin sikäläisen kalanmyyntiosaston vedenkulutusmäärän tarkastamiseksi sekä käskeä rahatoimikamarin, sittenkun mainitulla tavalla oli saatu varma tieto tuosta vedenkulutuksesta, ottaa käsiteltäväksi kysymyksen, mitkä toimenpiteet asiassa tämän johdosta näyttäisivät tarpeellisilta.

Kaupungin
teknilliset
laitokset.

XII pääluokan, Kaupungin teknilliset laitokset, kohdalla, joka pääluokka tuli 1910 vuoden rahassäännössä olevan pääluokan XI, Vesijohto, sijaan, otettiin „Vesijohtolaitos“ nimiseen osastoon määrärahoja 341,900 markkaa uutistöitä ²⁾ ja 51,150 markkaa uudistustöitä ³⁾ varten. Edellisenä vuonna olivat vastaavat määrärahat olleet yhteensä 316,950 markkaa. Vesimittarien, työkalujen ja kaluston oston sekä pohjavesitutkimuksia varten merkittiin saman suuruiset arviomäärärahat kuin oli 1910 vuoden menosäännössä, eli yhteensä 49,000 markkaa. — „Kaasutehdas“ nimisessä osastossa osotettiin uutistöitä varten 94,290 markkaa 1910 vuoden menosäännön 66,300 markan sijasta, uusien lyhtyjien asettamista varten 52,100 markkaa edellisen vuoden menosäännön 15,000 markan sijasta sekä jakelujohtoja ja kalustoa varten 59,000 markkaa aikaisemman määrän 52,000 markan sijasta. — „Sähkötehdas“ nimiseen osastoon otettiin 50,000 markkaa katuvalaistusta ⁴⁾ varten, 110,000 markkaa sähköteknikko O. A. Blomqvistille ⁵⁾ maksettavan velan suoritusta varten sekä 75,000 markkaa mittarien oston. Viimeksi mainittu määrärahaerä oli 1910 vuoden menosäännössä 40,000 markkaa.

Kysymys XII
pääluokan kohdalla
olevain menoeräin toisin
järjestämisestä.

Tämän pääluokan menosäännön vahvistamisen yhteydessä päätti kaupunginvaltuusto antaa rahatoimikamarin harkittavaksi,

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 109 ja seur. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 ja 64. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 64. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 136. — ⁵⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 84 ja seur.

eikö tämän pääluokan menoeriä vastedes kävisi järjestäminen niin, että siihen merkittäisiin teknillisten laitosten kaikki menot sekä tulo- puolelle bruttotulot eikä nettotuloja.

XIII pääluokan, Yleiset työt, kohdalla otettiin „Rakennukset ja talot“ nimiseen osastoon erinäisiä tässä kertomuksessa aikaisemmin mainittuja korjaustöitä y. m. varten määrärahoja kaikkiaan 106,834 markkaa 11 penniä ¹⁾). Vastaavat menot olivat 1910 vuoden menosäännön mukaan 88,775 markkaa. Erinäisten korjaustöiden määrärahaa korotettiin 3,230 markalla. „Uutisrakennuksia“ varten otettiin seuraavat, osittain jo edellä mainitut määrärahat, nimittäin: uutta työ- ja vaivaistaloa varten 500,000 markkaa, työ- ja vaivaistaloa varten 80,000 markkaa ²⁾, uutta kulkutautisairaala varten 700,000 markkaa ³⁾, Vallilaan rakennettavia kunnan työväenasuntoja varten 125,000 markkaa ⁴⁾, Hietaniemen- ja Kristiinankadun varrella olevia kunnan työväenasuntoja varten 42,000 markkaa, Kallion uutta paloasemaa varten 150,000 markkaa ⁵⁾, Hermannin uutta paloasemaa varten 25,000 markkaa ⁵⁾, Korkeavuorenkadun talon n:o 39 osto varten 125,000 markkaa ⁶⁾, Sipooseen sijoitettavaa kunnan mielisairaala varten 67,702 markkaa 30 penniä ⁷⁾, Kallioon rakennettavaa uutta kaupunginkirjastotaloa varten 200,000 markkaa, Kallion kansakoulutalo varten 25,000 markkaa, erinäisiä Tehtaankadun kansakoulun maalaustöitä varten 7,000 markkaa, erinäisiä Marian sairaalan tallissa, vaja- ja jääkellarirakennuksissa toimeenpantavia töitä varten 15,750 markkaa ⁸⁾, Vanhankaupungin uutta poliisivartiotupaa varten 6,300 markkaa, apurahaa pukeutumispaviljongin teettämiseksi Eläintarhan urheilukentän vierelle 10,000 markkaa ⁹⁾, Ratakadun kansakoulutalon viereisten katujen ja jalkakäytävään kiveämiseksi sekä erinäisten maalaustöiden teettämiseksi samassa talossa 4,650 markkaa, Siltavuoren- ja Katajanokan pohjoisrantaan teetettäviä uusia käymälöjä varten 3,000 markkaa, Bengtsårin kasvatustalokseen kuuluvassa Södergårdin kivrakennuksessa viime vuonna alotettujen muutosrakennustöiden jatkamiseksi 15,000 markkaa, laivaveistämötonttien kauppahinnan kuoletusta varten 100,000 markkaa ¹⁰⁾ sekä sähkölaitoksen laajentamiseksi Kallioon ja Töölöön 860,000 markkaa ¹¹⁾ eli määrärahoja yhteensä 3,061,402 markkaa 30 penniä 1910 vuoden menosäännön 5,136,000 markan sijasta. — „Kadut ja yleiset paikat“ nimisessä osastossa osotettiin korjaus- ja kunnossa-

Yleiset työt.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 40, 41, 43, 45, 49, 53, 59 ja 70. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 51. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 46 ja seur. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 41 ja seur. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 43 ja seur. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. siv. 5 ja 6. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 45 ja 46. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 49. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 59. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. siv. 8 ja seur. — ¹¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 ja seur.

pitotöitä varten yhteensä 268,650 markkaa ¹⁾ 1910 vuoden menosäännön 78,800 markan sijasta sekä uutistöitä varten yhteensä 1,402,500 markkaa ²⁾ mainitun menosäännön 536,250 markan sijasta. — „Kanaavat ja viemärit“ nimiseen osastoon otettiin uutistöiden nimikkeen kohdalle määrärahoja 217,350 markkaa ³⁾ 1910 vuoden menosäännön 193,700 markan sijasta. — „Tiet“ nimisestä osastosta poistettiin 1910 vuoden menosäännössä Sörnäsän niemekkeelle vievän tien viertopäällystyksen korjausta varten ollut 4,800 markan määräraha. — „Viertotiet“ nimiseen osastoon otettiin jalkakäytäväin teettämiseksi pitkin Läntistä viertotietä Roosavillakadulta Nimrodkadulle sekä pitkin Itäistä viertotietä Hermannista Toukolaan 4,000 ja 7,100 markan määrärahat. — „Satamat“ nimisessä osastossa otettiin korjaus- ja kunnossapitotöitä y. m. varten yhteensä 147,000 markkaa ⁴⁾ 1910 vuoden menosäännön 75,500 markan sijasta sekä uutistöitä varten 38,675 markkaa ⁵⁾ mainitun menosäännön 98,700 markan sijasta. — „Istutukset“ nimiseen osastoon merkittiin kunnossapitoa varten määrärahoja yhteensä 153,331 markkaa 70 penniä ⁶⁾ sekä uutistöitä varten 97,950 markkaa ⁷⁾. 1910 vuoden menosäännössä olivat vastaavat määrärahat, edellinen 120,174 ja jälkimäinen 47,600 markkaa. — „Puhtaanapitolaitos“ nimiseen osastoon otettiin määrärahoja yhteensä 234,700 markkaa ⁸⁾ edellisen vuoden 198,200 markan sijasta. — „Yleinen makkien puhtaanapito“ nimisessä osastossa korotettiin eriä palkkaukset, miehistö ja ajomiehet 7,500 markalla, rautatierahdit 5,000 markalla ja makkiastiain y. m. oston 24,300 markalla ⁹⁾. — Osaston „Työkalut“ menosääntöä korotettiin 13,400 markalla ja osaston „Sekalaista“ menosääntöä 2,400 markalla. — Puheenalaisen pääluokan menojen kokonaissumma osottaa vähennystä 783,175 markkaa 89 penniä.

Eläkkeet ja apurahat.

XIV pääluokan, Eläkkeet ja apurahat, menosääntöön merkittiin vuonna 1910 myönnettyjä apurahoja kaikkiaan 1,100 markkaa ¹⁰⁾. Sen johdosta että kaupunginviskaalinleski I. C. Winter, ent. vahtimestari G. A. Winqvist, kirvesmies J. Åvist ja kansakoulunopettajatar A. Nystedt, jotka olivat saaneet vuotuisia apurahoja yhteensä 2,450 markkaa, olivat vuonna 1910 kuolleet sekä sairaanhoitajatar E. Hjortille myönnetty 300 markan tilapäisapuraha lakkasi helmikuun 15 päivänä 1911 ja sentähden otettiin menosääntöön ainoastaan 37 markan 50 pennin suuruisena, vähenivät aikaisemmin myönnettyjä eläkkeitä varten osotetut määrärahat 2,712 markalla 50 pennillä. Tämän pääluokan menot osottavat siis vähennystä 1,612 markkaa 50 penniä.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 65. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 66 ja seur. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 68 ja 69. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 70 ja 71. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 71. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. siv. 71 ja 72. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 70 ja 71. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 75. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 117 ja seur. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. siv. 126.

XV pääluokan, Sekalaiset menot, kohdalla korotettiin kaupungin tilintarkastusmäärärahaa 100 markalla, polttoaineiden määrärahaa 1,000 markalla, valaistusmäärärahaa 2,000 markalla, paloapumaksujen määrärahaa 1,000 markalla, työntekijöille ruumiinvammasta maksettavan korvauksen määrärahaa 500 markalla, erinäisiin kaupungin taloihin hankittavan kaluston y. m. määrärahaa 3,700 markalla, puhelinmaksujen määrärahaa 2,000 markalla, väenlaskukustannusten määrärahaa 5,000 markalla ¹⁾, taksoitettujen varain ja muiden tulojen vähennykseen ja palautukseen käytettävää määrärahaa 10,000 markalla sekä arvaamattomien tarpeiden määrärahaa 50,000 markalla. Uusina erinä otettiin menosääntöön köyhäinasianajajan apulaisen palkkaus 3,000 markkaa, köyhäinasianajajan konttorin vuokra 700 markkaa, tulli- ja pakkahuoneessa olevan postipakettiosaston huoneiston vuokra 12,000 markkaa ²⁾, koiraverosta aiheutuvia kustannuksia varten 300 markkaa sekä kauppatorin suihkukaivon käyttöä ja hoitoa varten 3,300 markkaa. Talojen isännöitsijän palkkiota vähennettiin 300 markalla ja erään huoneiston vuokraamista varten Katarinankadun talosta n:o 3 ollut 1,800 markan määräraha poistettiin. Tämä pääluokka osottaa siis menojen lisäännystä 92,500 markkaa.

Sekalaiset
menot.

Tulosääntöön merkittiin säästönä vuodelta 1910 350,000 markkaa.

Tulot. Säästö.
Korot.

I pääluokan, Korot, kohdalle otettiin tontinlunastusten korot määrältään 100,000 markkaa suurempina 1910 vuoden tulosäännön määrää sekä teknillisten laitosten etuantien korot 45,000 markan määräisinä mainitun tulosäännön 20,000 markan sijasta. Sitä vastoin laskettiin kaupungin lainaobligatsioonien, kaupungille tulevat lahjoitusrahastojen sekä kaasutehtaan rakennuskustannusten korot kukin 2,500, 7,000 ja 140,000 markkaa vähemmiksi aikaisempia määriään. Samaten vähennettiin „Erinäisiä korkoja ja osinkoja“ nimistä erää 25,000 markalla. 1910 vuoden tulosäännössä oleva erä „Sähkölaitoksen rakennuskustannusten korko“ 170,000 markkaa poistettiin. Tämä pääluokka osottaa siis laskettujen tulojen vähennyksestä 219,500 markkaa.

II pääluokan, Tontinlunastukset, kohdalla laskettiin tulot 300,000 markkaa suuremmiksi 1910 vuoden rahasäännön vastaavaa määrää.

Tontinlunastukset.

III pääluokan, Kaupungin kiinteä omaisuus, kohdalla merkittiin osaston „Veroja lahjoitetuista tiloista“ tulot 700 markkaa vähemmiksi 1910 vuoden rahasäännön vastaavaa määrää. — Osastossa „Kaupunkiin yhdistetty alue“ korotettiin tuloeria rakennusten ja tilain vuokria 12,000 markalla, vuokraa torien myyntipaikoista 2,000 markalla, vuokraa kaupungin taloissa olevista poliisin virka-

Kaupungin
kiinteä omaisuus.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 127 ja 128. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 84.

huoneistoista ja tallista 1,000 markalla, vuokria Fabianinkadun talossa n:o 1 olevista huoneistoista 3,400 markalla, vuokraa myymälöistä ja myyntipöydistä 1,000 markalla, kalavesimaksuja 200 markalla sekä satunnaisia ynnä kenttäin vuokria 10,000 markalla. Uutena eränä merkittiin laivaveistämön vuokra 11,000 markkaa. Eriä „Vuokraa Penger- ja Ratakadun poliisihuoneistoista“ sekä „Vuokria Vuorimieskadun talon n:o 9 huoneistoista“ vähennettiin edellistä 1,400 ja jälkimäistä 900 markalla. — Tämän osaston rahassäännön vahvistamisen yhteydessä päätti kaupunginvaltuusto jättää rahatoimikamarin harkittavaksi, voisiko kaupunki jollakin nykyistä tuottoisammalla tavalla käyttää Vuorimieskadun taloa n:o 9, sekä antaa asiasta lausunnon valtuustolle. — Osastossa „Kaupungin maatilat“ korotettiin tuloja 5,000 markalla. — Tulojen kokonaissumma tässä pääluokassa osottaa lisäännystä 42,600 markkaa.

Kysymys
Vuorimies-
kadun n:o 9
käyttämisestä
edullisella ta-
valla.

Tonttiverot.

IV pääluokassa, Tonttiverot, laskettiin tulot 300 markkaa suuremmiksi 1910 vuoden rahassäännön vastaavaa määrää.

Tuloa tuottavat
oikeudet.

V pääluokassa, Tuloa tuottavat oikeudet, korotettiin tuloeriä tuulaaki Helsinkiin tuleviksi määrätyiltä tavaroilta 27,000 markalla, liikennemaksut 20,000 markalla, makasiininvuokrat 1,000 markalla, satamamaksut 10,000 markalla, siltamaksut 1,000 markalla, punnitusmaksut 300 markalla sekä ulkomaalaisten maksut ruokatavarain myynnistä aluksista 500 markalla. Sitä vastoin vähennettiin eriä perunkirjoitusprosentit kaikkiaan 24,900 markalla ja Vanhankaupungin myllyn vuokra 800 markalla. Tämä pääluokka osottaa siis tulojen lisäännystä 35,000 markalla.

Sekalaiset
tulot.

VI pääluokassa, Sekalaiset tulot, korotettiin tuloeriä henkilökohtainen vaivaismaksu 5,000 markalla, tuloja Marian sairaalan sairaanhoidosta 14,000 markalla, korvausta köyhäin ylläpidosta 2,000 markalla, tuloja kirjallainoista 900 markalla ja koiraveroista 2,000 markalla. Niinikään korotettiin tuloja kaupungin laboratorista terveydellisiä ja bakteriologisia tutkimuksia varten 500 markalla. Edelleen korotettiin apumaksua säätytaloa ympäröivän istutusten kunnossapitoon 570 markalla ja apumaksua vanhan kirkon istutusten kunnossapitoon 1,200 markalla. Majoituskustannuksista tuleva korvaus laskettiin 90,390 markkaa suuremmaksi 1910 vuoden rahassäännön vastaavaa määrää. Uutena eränä merkittiin postilaitoksen vuokra-apumaksu postipakettiosastosta ¹⁾ 2,000 markkaa. Tulot työlaitoksesta laskettiin 9,000 markaksi 1910 vuoden tulo säännön 10,000 markan sijasta. Tämä pääluokka osottaa siis tulojen lisäännystä 117,560 markkaa.

Valtioavut.

VII pääluokan, Valtioavut, kohdalla merkittiin kansakoulujen valtioapuna 396,500 markkaa ²⁾ 1910 vuoden rahassäännön 347,000

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 84. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 101.

markan sijasta, kasvatuslaitosten valtioapuna 18,700 markkaa ¹⁾ aikaisemman määrän 11,900 markan sijasta ja valmistavan poikain ammatikoulun valtioapuna 20,550 markkaa aikaisemman määrän 20,116 markan 67 pennin sijasta. Sen sijaan laskettiin kaupungin osuus paloviinaverosta 3,000 markkaa vähemmäksi 1910 vuoden rahäsäännön määrää. Tämä pääluokka osottaa siis tulojen lisäännystä 53,733 markkaa 33 penniä.

VIII pääluokkaan, Kaupungin teknilliset laitokset, otettiin kaasulaitoksen tulot 431,000 markan, sähkölaitoksen tulot 561,000 markan ja vesijohtolaitoksen tulot 603,000 markan suuruisina. Nämä tulot laskettiin siten, että kunkin laitoksen kokonaistuloista luettiin pois laitosten hallinto- ja käyttökustannukset ²⁾.

Kaupungin
teknilliset lai-
tokset.

IX pääluokassa, Puhtaanapitolaitos, korotettiin eria „Talonomistajain maksuja“ 40,000 markalla ja „Tuloja myydystä lannasta“ 10,000 markalla. Kaupungin menot omain talojensa puhtaanapidosta laskettiin 29,000 markaksi.

Puhtaanapito-
laitos.

X pääluokassa, Lainat, osotettiin 1902 vuoden obligatsionilainasta Vallilaan teetettäviä kunnan työväenasuntoja varten 125,000 markkaa ³⁾ sekä Hietaniemen ja Kristiinankadun varrella olevia samanlaisia asuntoja varten yhteensä 42,000 markkaa ynnä 1909 vuoden obligatsionilainasta uutta työ- ja vaivaistaloa varten 500,000 markkaa sekä vesijohdon laajentamiseen 393,050 markkaa ⁴⁾. Sen ohessa otettiin nimikkeen „Lainaa kahta vuotta pitemmäksi takaisinmaksuajaksi“ kohdalle Pitkäsillan uudestirakennusta varten 787,500 markkaa ⁵⁾, uutta kulkutautisairaala varten 700,000 markkaa ⁶⁾, kunnan mielisairaala varten 67,702 markkaa 30 penniä ⁷⁾, Kallion uutta paloasemaa varten 150,000 markkaa ⁸⁾, Hermannin uutta paloasemaa varten 25,000 markkaa ⁹⁾, Korkeavuorenkadun tontin n:o 39 osto varten 125,000 markkaa ¹⁰⁾, laivaveistämötonttien kauppahinnan kuoletusta varten 100,000 markkaa ¹¹⁾, sähkölaitoksen laajentamiseksi Kallioon ja Töölöön 860,000 markkaa ¹²⁾ sekä sähkölaitoksen alueella olevan lokaviemärin muuttoa varten 20,000 markkaa ¹³⁾ ynnä nimikkeen „Lainaa kahta vuotta lyhemmäksi takaisinmaksuajaksi“ kohdalle Kallion uutta kaupunginkirjastotaloa varten 150,000 markkaa.

Lainat.

XI pääluokkaan, Taksoitus, merkittiin kunnan verovelvollisilta jäseniltä taksoittamalla otettavaksi määräksi 4,318,781 markkaa 21 penniä.

Taksoitus.

Puheenalaisen meno- ja tulosäännön vahvistamisen yhteydessä päätti kaupunginvaltuusto asettaa valiokunnan lähemmin valmiste-

Kysymys
määräysten
antamisesta

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 101. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 148 ja 149. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 41 ja seur. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 sekä 64. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 66. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. siv. 46 ja seur. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 45 ja 46. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 43 ja seur. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 43 ja seur. — ¹⁰⁾ Ks. tätä kert. siv. 5 ja 6. — ¹¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 8 ja seur. — ¹²⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 ja seur. — ¹³⁾ Ks. tätä kert. siv. 59.

mikäli koskee kaupungin ulkopuolelta kotoisin olevain henkilöiden vastaanottamista kaupungin sairaaloihin y. m.

lemaan kysymystä erityisten määräysten käytäntöön saattamisesta mikäli koskee sellaisten henkilöiden vastaanottamista kaupungin sairaaloihin, kansakouluihin ja kasvatustaloksiin, joilla ei ole koti-paikkaoikeutta Helsingin kaupungissa, ja annettiin valmistusvaliokunnan toimeksi ehdottaa mainitun valiokunnan jäsenet.

Kaupungin kaasulaitoksen 1911 vuoden meno- ja tulosääntö.

Kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ myös erityisen meno- ja tulosäännön kaupungin kaasulaitokselle vuodeksi 1911. Tämä rahan sääntö päättyi 1,238,400 markkaan. Siinä oli menopuolella: hallinto 55,458 markkaa, konttori- ja myymälähuoneistojen vuokria 17,000 markkaa, kaasunvalmistuskustannuksia 490,850 markkaa, kustannuksia sivutuotteista 56,500 markkaa, katuvalaistuksesta 69,500 markkaa, yksityisestä kaasunkulutuksesta 40,200 markkaa ja johtotyöosastosta 27,400 markkaa, korjaus ja kunnossapito 29,000 markkaa, kustannuksia Henrikinkadun vanhasta kaasutehtaasta 2,000 markkaa, korkoja ja vakuutusmaksuja 19,000 markkaa, uutistyöt 94,290 markkaa, kustannuksia uusien lyhtyjen asettamisesta 52,100 markkaa, jakelujohdot ja kalusto 59,000 markkaa sekä säästö 226,102 markkaa. — Tulopuolella oli: katuvalaistus 158,300 markkaa, yksityiskulutus 650,000 markkaa, sivutuotteet 385,000 markkaa ja sekalaista 45,100 markkaa.

Kaupungin sähkölaitoksen 1911 vuoden meno- ja tulosääntö.

Niinikään vahvisti ¹⁾ kaupunginvaltuusto erityisen meno- ja tulosäännön kaupungin sähkölaitokselle vuodeksi 1911. Tämä päättyi 941,000 markkaan. Menopuolella oli: hallinto 66,500 markkaa, käyttökustannukset 184,000 markkaa, jakelu y. m. 84,000 markkaa, sekalaisia menoja 45,000 markkaa, katujen valaiseminen sähköllä arviolta 50,000 markkaa ²⁾, sähkötekniikko O. A. Blomqvistille 110,000 markkaa, mittarien ostoon 75,000 markkaa ja säästö 326,500 markkaa. — Tulopuolella oli: katuvalaistus 31,000 markkaa, hyödyllisesti jaettu sähkövoima 855,000 markkaa, vuokria 24,800 markkaa ja voittoa johtotöistä y. m. 30,200 markkaa.

Kaupungin vesijohtolaitoksen 1911 vuoden meno- ja tulosääntö.

Lopuksi vahvisti ¹⁾ kaupunginvaltuusto erityisen meno- ja tulosäännön kaupungin vesijohtolaitokselle vuodeksi 1911. Tämä rahan sääntö päättyi 1,341,675 markkaan. Menopuolella oli: hallinto 73,150 markkaa, käyttökustannuksia 179,700 markkaa, kunnossapito ja korjaus 51,000 markkaa, sekalaisia kustannuksia 15,900 markkaa, uutistöitä y. m. 341,900 markkaa ³⁾, uudistustöitä 51,150 markkaa ⁴⁾, vesimittarien ja kaluston ostoon yhteensä 29,000 markkaa, muita menoja 45,000 markkaa sekä säästö 554,875 markkaa. — Tuloksi merkittiin arviolta: vedenmyynnistä 825,000 markkaa, kaupungin omasta veden-

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 136. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 55 ja 64. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 64.

kulutuksesta 64,050 markkaa, vesimittarien vuokria 36,300 markkaa, vesimaksuja hevosaltaista 2,100 markkaa, korotusta myöhästyneestä vedenkulutusmaksujen suorituksesta 1,000 markkaa, maanvuokria 175 markkaa, voittoa johtotöistä 20,000 markkaa sekä lainavaroja uutis- ja uudistustöihin yhteensä 393,050 markkaa.

C. Muut asiat.

Esiteltäessä kaupunginvaltuuston diariin kirjoitettujen, joulukuun 31 päivänä 1909 ratkaisematta olevain asiain luetteloa ¹⁾ sekä siinä yhteydessä rahatoimikamarin kirjelmää sanotun kuukauden 28 päivältä, jossa kirjelmässä kamari esitti poistettaviksi erinäiset sille lähetetyt asiat, päätti ²⁾ valtuusto seuraavat mainitussa luettelossa olevat asiat poistettaviksi diarista, nimittäin:

Ratkaisemattomat asiat.

maistraatin heinäkuun 1 päivänä 1903 valtuustolle lähettämän kirjelmän venäläisen piiri-insinöörihallituksen hoidossa oleviin kiinteistöihin kuuluvain katuosain korjaamisesta;

kaupunkien yleisen paloapuyhtiön johtokunnan tekemän, helmikuun 23 päivänä 1904 valtuustolle saapuneen esityksen huoneisiin sijoitettujen sähkövalojohtojen katsastusta koskevasta asiasta;

maistraatin toukokuun 13 päivänä 1904 valtuustolle lähettämän kirjelmän kaupungin tilintarkastajain antamine kertomuksineen;

rahatoimikamarin helmikuun 6 päivänä 1906 valtuustolle lähettämän kirjelmän ynnä Helsingin sairaskodin johtokunnan hake-
muksen vuokravapauden myöntämisestä Eläintarhan huvilalle n:o 6;

Suomen voimistelu- ja urheiluliiton Helsingin piirin marras-
kuun 26 päivänä 1906 tekemän anomuksen erinäisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä urheilun edistämiseksi paikkakunnalla; sekä

nuorten naisten kristillisen yhdistyksen helmikuun 18 päivänä 1907 tekemän anomuksen maksuttoman tontin saamisesta.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 14 päivänä 1909 oli palauttanut ³⁾ kysymyksen kortteleille n:oille 180, 182, 183 ja 185 heinäkuun 24 päivänä 1902 vahvistetun rakennusjärjestyksen 8 §:n muuttamisesta asiaa varten asettamaansa valiokuntaan, antoi ⁴⁾ valiokunta uuden esityksen asiasta.

Korttelien n:o:jen 180, 182, 183 ja 185 rakennusjärjestyksen 8 §:n muutos.

Terveydenhoitolautakunnan annettua lausunnon asiasta esitti ⁵⁾ mainittu valiokunta vihdoin, että kaupunginvaltuusto päättäisi ryhtyä toimiin edellä mainitun pykälän muuttamiseksi seuraavaksi:

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 1. — ²⁾ Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 11 §. — ³⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 116 ja 117. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. helmik. 8 p. 15 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 29 §.